

32003L0085

2003 11 22

EUROPOS SAJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS

L 306/1

TARYBOS DIREKTYVA 2003/85/EB

2003 m. rugsėjo 29 d.

dėl Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonių, naikinanti Direktyvą 85/511/EEB, Sprendimus 89/531/EEB bei 91/665/EEB ir iš dalies keičianti Direktyvą 92/46/EEB

(tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽³⁾,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ⁽⁴⁾,

kadangi:

(1) Vienas Bendrijos uždavinių veterinarijos srityje yra gerinti gyvojo inventoriaus sveikatą ir taip didinti gyvulininkystės pelningumą ir skatinti gyvūnų ir gyvūnų produktų prekybą. Kartu Bendrija yra ir vertybių bendrija ir jos kovos su gyvūnų ligomis politika turi būti grindžiama ne vien komerciniais interesais, bet ir atsižvelgti į bendruosius etikos principus.

(2) Snukio ir nagų liga yra labai užkrečiama virusinė porakanopių liga. Nors snukio ir nagų liga neturi svarbos visuomenės sveikatai, dėl jos išskirtinės ekonominės svarbos ji yra pirmoji *Office International des Epizooties* (OIE) ligų sąrašė A.

(3) Snukio ir nagų liga yra liga, apie kurią privaloma pranešti, o apie protrūkius juos patirianti valstybė narė turi pranešti Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pagal 1982 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje ⁽⁵⁾.

(4) Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonės nustatytos 1985 m. lapkričio 18 d. Tarybos direktyvoje 85/511/EEB dėl Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonių įdiegimo ⁽⁶⁾. Ta direktyva buvo žymiai pakeista daugelį kartų. Dabar, kadangi minėta direktyva vėl iš dalies keičiama, norint aiškumo tiktų reformuluoti atitinkamas nuostatas.

(5) Po 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos 90/423/EEB, iš dalies pakeičiančios Direktyvą 85/511/EEB dėl Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonių įdiegimo, Direktyvą 64/432/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai galvijais ir kiaulėmis, ir Direktyvą 72/462/EEB dėl sveikatos ir veterinarinio patikrinimo problemų importuojant galvijus, kiaules ir šviežią mėsą arba mėsos produktus iš trečiųjų šalių ⁽⁷⁾, priėmimo, nuo 1992 m. sausio 1 d. visoje Bendrijoje buvo uždrausta profilaktinė vakcinacija nuo snukio ir nagų ligos.

⁽¹⁾ 2002 m. gruodžio 18 d. pasiūlymas.

⁽²⁾ 2003 m. gegužės 15 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 2003 m. gegužės 14 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ 2003 m. liepos 2 d. pateikta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽⁵⁾ OL L 378, 1982 12 31, p. 58. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2000/556/EB (OL L 235, 2000 9 19, p. 27).

⁽⁶⁾ OL L 315, 1985 11 26, p. 1 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1993 m. Stojimo aktu.

⁽⁷⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 13.

- (6) Būtinios prevencinės priemonės, saugančios nuo snukio ir nagų ligos antpuolio Bendrijoje ir Bendrijos gyvojo inventorius užkrėtimo ja iš kaimyninių šalių arba įvežant į Bendriją gyvus gyvūnus ir gyvūninės kilmės produktus. Nėra požymių, kad kuris nors snukio ir nagų ligos protrūkis, apie kurį pranešta nuo profilaktinės vakcinacijos uždraudimo, būtų susijęs su importu pagal Bendrijos teisės aktus, kuriam taikomas veterinarinis patikrinimas pasienio inspekcijos postuose, įsteigtuose pagal 1991 m. liepos 15 d. priimtą Tarybos direktyvą 91/496/EEB, nustatančią gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus ir ⁽¹⁾, ir 1990 m. gruodžio 10 d. Tarybos direktyvą 90/675/EEB, nustatančią produktų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus ⁽²⁾.
- (7) Nepaisant to, reikia griežtai akcentuoti rizikai sumažinti skirtų gyvūnų produktų importo Bendrijos taisyklių griežtą taikymą, jau vien dėl prekybos ir asmenų judėjimo visame pasaulyje padidėjimo. Valstybės narės turi užtikrinti, kad šie teisės aktai būtų visiškai įgyvendinami ir suteikti pakankamai personalo ir išteklių griežtai kontrolei ties išorinėmis sienomis vykdyti.
- (8) Be to, Europos Parlamento Snukio ir nagų ligos laikinasis komitetas nustatė, kad iš tikrųjų pasienio patikrinimas nesugeba apsaugoti nuo nemažo kiekio mėsos ir mėsos produktų patekimo į Bendriją nelegaliai.
- (9) Vieningos rinkos ir bendros patenkinamos gyvojo inventorius bandų sveikatos būklės sąlygomis gyvūnų ir gyvūnų produktų mainai žymiai išaugo ir tam tikruose Bendrijos regionuose yra didelio gyvojo inventorius tankumo teritorijų.
- (10) Snukio ir nagų ligos epidemija tam tikrose valstybėse narės 2001 m. parodė, kad dėl intensyvaus snukio ir nagų ligai imlių gyvūnų judėjimo ir prekybos, protrūkis gali greitai tapti epizootinio masto, sukeldamas pakankamus didelius sutrikimus, kurie gali žymiai sumažinti imlių gyvūnų rūšių auginimo ir kitų kaimo ekonomikos sričių pelningumą ir pareikalauti nemažų finansinių išteklių kompensuoti ūkininkams ir taikyti kontrolės priemones.
- (11) Per 2001 m. snukio ir nagų ligos krizę Komisija sustiprino Direktyvoje 85/511/EEB nustatytas Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemones, patvirtindama apsaugines priemones pagal 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvą 90/425/EEB dėl Bendrijos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą ⁽³⁾ ir 1989 m. gruodžio 11 d. Tarybos direktyvą 89/662/EEB dėl veterinarinių patikrinimų, taikomų Bendrijos vidaus prekyboje, siekiant sukurti vidaus rinką ⁽⁴⁾.
- (12) 2001 m. Komisija patvirtino sprendimus dėl priverstinės vakcinacijos taikymo pagal Direktyvą 85/511/EEB. Tos sąlygos buvo nustatytos atsižvelgiant į rekomendacijas, pateiktas Gyvūnų sveikatos ir gerovės mokslinio komiteto 1999 m. ataskaitoje dėl priverstinės vakcinacijos nuo snukio ir nagų ligos strategijos.
- (13) Šioje direktyvoje reikia atsižvelgti į valstybių narių ekspertų grupių 1998 m. ataskaitą dėl Bendrijos teisės aktų, susijusių su snukio ir nagų liga, persvarstymo, kurioje atspindi valstybių narių patirtis, įgyta per 1997 m. klasikinio kiaulių maro epidemiją, ir 2001 m. gruodį Briuselyje vykusios Tarptautinės konferencijos dėl snukio ir nagų ligos prevencijos ir kontrolės išvadas.
- (14) Šioje direktyvoje reikia atsižvelgti į 2002 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl 2001 m. snukio ir nagų ligos epidemijos Europos Sąjungoje ⁽⁵⁾, paremtą Europos Parlamento Snukio ir nagų ligos laikinąjo komiteto išvadomis.
- (15) Reikia atsižvelgti į Europos Komisijos tryliktosios sesijos dėl snukio ir nagų ligos kontrolės ir Maisto ir žemės ūkio organizacijos 1993 m. rekomendacijas dėl būtiniausių standartų, taikomų su snukio ir nagų ligos virusu *in vitro* ir *in vivo* dirbančioms laboratorijoms.
- (16) Šioje direktyvoje taip pat reikia atsižvelgti į padarytus Gyvūnų sveikatos kodekso ir OIE diagnozavimo tyrimų standartų ir vakcinų vadovo (OIE vadovo) pakeitimus.

⁽¹⁾ OL L 268, 1991 9 24, p. 56. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 96/43/EB (OL L 162, 1996 7 1, p. 1).

⁽²⁾ OL L 373, 1990 12 31, p. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 96/43/EB (OL L 162, 1996 7 1, p. 1).

⁽³⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 29. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/33/EB (OL L 315, 2002 11 19, p. 149).

⁽⁴⁾ OL L 395, 1989 12 30, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 92/118/EEB (OL L 62, 1993 3 15, p. 49).

⁽⁵⁾ OL C 21 E, 2002 1 24, p. 339.

- (17) Siekiant užtikrinti, kad būtų anksti nustatytas bet koks galimas snukio ir nagų ligos protrūkis, būtinos teisinės nuostatos, įpareigojančios su imliais gyvūnais sąlytį turinčius asmenis pranešti kompetentingoms institucijoms apie bet kokį įtartiną atvejį. Valstybėse narėse turi būti įvesti reguliarūs patikrinimai, užtikrinantys, kad ūkininkai būtų iš tiesų susipažinę ir taikytų bendrąsias ligų kontrolės ir biologinės apsaugos taisykles.
- (18) Būtina imtis veiksmų iškart, kai tik įtariama užsikrėtus snukio ir nagų liga, kad galima būtų įgyvendinti nedelsiamas ir veiksmingas kontrolės priemonės iškart patvirtinus ligą. Tokius veiksmus turi moduluoti kompetentingos institucijos, atsižvelgiant į epidemiologinę padėtį atitinkamoje valstybėje narėje. Tačiau priemonės taip pat turi sustiprinti specialios apsaugos priemonės, nustatytos pagal Bendrijos teisės aktus.
- (19) Skubi ir išsami ligos diagnozė ir atitinkamo viruso identifikacija turi būti atlikta globojant valstybių narių nacionalinių laboratorijų tinklui. Kai būtina, bendradarbiavimą tarp nacionalinių laboratorijų užtikrina Bendrijos kontrolinė laboratorija, kurią Komisija paskiria 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 178/2002, nustatančiu maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiu Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiu su maisto saugos klausimais susijusias procedūras⁽¹⁾, įkurto Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto darbo tvarka.
- (20) Snukio ir nagų ligos diferencinis laboratorinis diagnozavimas atliekamas atsižvelgiant į 2000 m. liepos 4 d. Komisijos sprendimą 2000/428/EB, nustatantį diagnozavimo procedūras, mėginių ėmimo metodus ir laboratorinių tyrimų vertinimo kriterijus, kurie patvirtina kiaulių vezikulinę ligą bei diferencinę diagnozę⁽²⁾.
- (21) Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonės visų pirma turi būti grindžiamos užkrėstos bandos gyvūnų skaičiaus mažinimu. Imlių rūšių užkrėsti ir užteršti gyvūnai turi būti nedelsiant paskersti pagal 1993 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyvą 93/119/EEB dėl gyvūnų apsaugos juos skerdziant arba užmušant⁽³⁾. Kai įmanoma, kritusių ar užmuštų gyvūnų skerdena turi būti perdirbama pagal 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002, nustatantį sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms⁽⁴⁾.
- (22) Snukio ir nagų ligos protrūkio atveju būtina susieti visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugos aspektus, ypač nurodant artimai bendradarbiauti gyvūnų sveikatos ir aplinkosaugos kompetentingoms institucijoms. 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyva 96/61/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės⁽⁵⁾ reikalauja, kad nustatyto pajėgumo gyvūnų skerdenų sunaikinimo ar perdirbimo įmonės turėtų integruotą aplinkosauginį leidimą. Reikia vengti bereikalingos rizikos, kurią kelia gyvūnų skerdenų deginimas ant laužų ar jų laidojimas masinėse laidojimo vietose.
- (23) Būtina užkirsti kelią bet kokiam ligos pasklidimui iškart tik atsiradus protrūkiui atidžiai stebint gyvūnų judėjimą ir galimų užkrėsti produktų naudojimą, o kai taikytina, ypač – didelio gyvojo inventoriaus tankumo teritorijose, priverstine vakcinacija.
- (24) Veiksmai, kurių buvo imtasi tam tikras valstybes nares 2001 m. užpuolusios snukio ir nagų ligos epidemijai kontroliuoti, parodė, kad tarptautinėse ir Bendrijos taisyklėse ir pagal jas sudarytoje metodikoje nebuvo pakankamai atsižvelgta į galimybę, kurią suteikė priverstinė vakcinacija ir vėlesni tyrimai, skirti nustatyti užsikrėtusius gyvūnus tarp skiepytų. Per daug dėmesio buvo skirta prekybos politikos aspektams, dėl ko apsauginė vakcinacija nebuvo atlikta net tuomet, kai buvo leista.
- (25) Yra įvairios snukio ir nagų ligos kontroliavimo strategijos. Epidemijos atveju pasirenkant strategiją taip pat reikia atsižvelgti, kuri strategija atneš mažiausią ekonominę žalą su žemės ūkiu nesusijusiems ekonomikos sektoriams.
- (26) Priverstine vakcinacija be vėlesnio skiepytų gyvūnų skerdimu galima žymiai sumažinti ligos kontrolės tikslu paskerdziamų gyvūnų skaičių. Atitinkamu tyrimu vėliau turėtų būti patvirtinama, kad infekcijos nebėra.
- (27) Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės politikos neatskiriama dalis turi būti valymas ir dezinfekavimas. Dezinfekcinės medžiagos turi būti naudojamos pagal 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

⁽²⁾ OL L 167, 2000 7 7, p. 22.

⁽³⁾ OL L 340, 1993 12 31, p. 21.

⁽⁴⁾ OL L 273, 2002 10 10, p. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 808/2003 (OL L 117, 2003 5 13, p. 1).

⁽⁵⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

⁽⁶⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

- (28) Snukio ir nagų ligos virusu užsikrėtusių imlių rūšių gyvūnų sperma, kiaušinėliai ir embrionai gali prisidėti prie ligos plitimo ir todėl jiems turi būti taikomi apribojimai, taikomi kartu su gyvūnų sveikatos reikalavimais, nustatytais Bendrijos vidaus prekybai tokiose direktyvose:
- 1988 m. birželio 14 d. Tarybos direktyva 88/407/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, taikomus Bendrijos vidaus prekybai užšaldyta galvijų sperma bei jos importui ⁽¹⁾,
 - 1989 m. rugsėjo 25 d. Tarybos direktyva 89/556/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą galvijų embrionais ir jų importą iš trečiųjų šalių ⁽²⁾,
 - 1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyva 92/65/EEB, nustatanti gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą Bendrijoje gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją ⁽³⁾.
- (29) Protrūkio atveju gali tekti taikyti kontrolės priemones ne tik užsikrėtusiems imlių rūšių gyvūnams, bet ir ligai neimlių rūšių užterštiems gyvūnams, kurie gali būti mechaniniais ligos užkrato pernešėjais. 2001 m. snukio ir nagų ligos epidemijos metu, siekiant kontroliuoti arklinių iš snukio ir nagų ligos paveiktų valstybių narių prekybą, apribojimai buvo taikyti ir arklinių iš ūkių, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, arba iš kaimyninių šiems ūkiams judėjimo ir buvo reikalaujamas specialus sertifikatas, kartu taikant 1990 m. birželio 26 d. Tarybos direktyvos 90/426/EEB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių arklinių šeimos gyvūnų importą iš trečiųjų šalių ir jų judėjimą ⁽⁴⁾, reikalavimus.
- (30) Kalbant apie gyvūnų sveikatą, žmogui vartoti skirtų gyvūnų produktų pateikimo į rinką, prekybos ir importo į Bendriją reikalavimai pateikiami tokiose direktyvose:
- 1964 m. birželio 26 d. Tarybos direktyva 64/433/EEB dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai šviežia mėsa ⁽⁵⁾,
 - 1976 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 77/99/EEB dėl sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai mėsos produktais ⁽⁶⁾,
 - 1980 m. sausio 22 d. Tarybos direktyva 80/215/EEB dėl gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos Bendrijos vidaus prekybai mėsos produktais ⁽⁷⁾,
 - 1990 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 91/495/EEB dėl visuomenės ir gyvūnų sveikatos problemų, turinčių įtakos triušienos ir ūkiuose auginamų medžiojamų gyvūnų mėsos gamybai ir tiekimui į rinką ⁽⁸⁾,
 - 1994 m. gruodžio 14 d. Tarybos direktyva 94/65/EB, nustatanti maltos mėsos bei mėsos gaminių gamybos ir pateikimo į rinką reikalavimus ⁽⁹⁾,
 - 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2002/99/EB, nustatanti gyvūnų sveikatos taisykles, reglamentuojančias žmonėms skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, paskirstymą ir importą ⁽¹⁰⁾.
- (31) Šios direktyvos dabar yra keičiamos. Tam, kad būtų lengviau, imlių rūšių gyvūnų mėsos ir mėsos produktų apdorojimas, būtinas užtikrintai sunaikinti galimus snukio ir nagų ligos virusus, nustatytas šio direktyvos VII–IX prieduose, kurie yra paremti tomis direktyvomis ir atitinka OIE rekomendacijas.

⁽¹⁾ OL L 194, 1988 7 22, p. 10. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽²⁾ OL L 302, 1989 10 19, p. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 94/113/EB (OL L 53, 1994 2 24, p. 23).

⁽³⁾ OL L 268, 1992 9 14, p. 54. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1282/2002 (OL L 187, 2002 7 16, p. 13).

⁽⁴⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 4 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2002/160/EB (OL L 53, 2002 2 23, p. 37).

⁽⁵⁾ OL L 121, 1964 7 29, p. 2012/64. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 95/23/EB (OL L 243, 1995 10 11, p. 7).

⁽⁶⁾ OL L 26, 1977 1 31, p. 85. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/76/EB (OL L 10, 1998 1 16, p. 25).

⁽⁷⁾ OL L 47, 1980 2 21, p. 4. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

⁽⁸⁾ OL L 268, 1991 9 24, p. 4 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/65/EB (OL L 368, 1994 12 31, p. 10).

⁽⁹⁾ OL L 368, 1994 12 31, p. 10.

⁽¹⁰⁾ OL L 18, 2003 1 23, p. 1 Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

- (32) Gyvūnų sveikatos taisyklės, reglamentuojančios žmogui vartoti skirtų gyvūninės kilmės produktų gamybą, perdirbimą, platinimą ir pateikimą, yra nustatytos 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvoje 2002/99/EB⁽¹⁾.
- (33) 1992 m. birželio 16 d. Tarybos direktyva 92/46/EEB, nustatanti sveikatos taisykles žalio pieno, termiškai apdoroto pieno ir pieno pagrindo produktų gamybai ir tiekimui į rinką⁽²⁾, numato pieno iš gyvūnų, laikomų priežiūros zonose, išteigtose pagal Bendrijos snukio ir nagų ligos kontrolės priemones, apdorojimą. Tos direktyvos reikalavimai yra nepakankamai, kadangi joje nenumatyta pieno iš apsaugos zonų ir skiepytų gyvūnų apdorojimas. Be to, toje direktyvoje numatyta žmonėms vartoti skirto pieno apdorojimas viršija OIE normos dėl snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimo piene reikalavimus ir sukelia logistikos sunkumų sunaikinant didelį kiekį pieno, kurį atsisako priimti pieninės. Į šią direktyvą reikia įtraukti išsamesnes nuostatas dėl imlių rūšių gyvūnų pieno iš zonų, kurioms taikomos snukio ir nagų ligos kontrolės priemonės, surinkimo ir vežimo. Šios direktyvos IX priede nustatytas pieno ir pieno produktų apdorojimas atitinka OIE rekomendacijas dėl galimo snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimo piene ir pieno produktuose. Todėl Direktyva 92/46/EEB turi būti atitinkamai iš dalies pakeista.
- (34) Kalbant apie gyvūninės kilmės produktus, turi būti laikomasi 1992 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyvos 92/118/EEB, nustatančios gyvūnų sveikatos ir visuomenės sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius produktų, kuriems netaikomi minėti reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Direktyvos 89/662/EEB A priedo I dalyje, ir, ligų sukėlėjų atžvilgiu, Direktyvoje 90/425/EEB, prekybą Bendrijoje ir jų importą į Bendriją⁽³⁾. Tam tikros Direktyvos 92/118/EEB nuostatos buvo įtrauktos į Reglamentą (EB) Nr. 1774/2002.
- (35) Taikant suskirstymo į regionus principą turėtų būti galima taikyti griežtas kontrolės priemones, įskaitant priverstinę vakcinaciją, apibrėžtoje Bendrijos dalyje, nepakenkiant bendriems Bendrijos interesams. Pieno ir mėsos produktai iš skiepytų gyvūnų gali būti teikiami į rinką pagal atitinkamus Bendrijos teisės aktus ir, visų pirma, šią direktyvą.
- (36) Direktyva 64/432/EEB numato regionų apibrėžimą. 2000 m. gruodžio 11 d. Komisijos sprendimas 2000/807/EB, nustatantis šifruotą pranešimo pagal Tarybos direktyvą 82/894/EEB apie gyvūnų ligas formą ir kodus⁽⁴⁾, nustato valstybių narių administracines zonas, susijusias su ligos kontrolės priemonėmis ir pranešimu apie ligą.
- (37) Apsisaugoti nuo nenumatytų atvejų Bendrija pagal 1991 m. gruodžio 11 d. Tarybos sprendimą 91/666/EEB dėl Bendrijos vakcinų nuo snukio ir nagų ligos rezervų įsteigimo⁽⁵⁾ paruošė neaktyvuoto snukio ir nagų ligos viruso antigeno atsargų, saugomų specialiose patalpose, ir įsteigė Bendrijos antigenų ir vakcinų banką. Reikia nustatyti viešą ir veiksmingą tvarką, garantuojančią galimybę pasinaudoti antigenu be nereikalingo delsimo. Be to, tam tikros valstybės narės įsteigė ir išlaiko nacionalinius antigenų ir vakcinų bankus.
- (38) 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/82/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio veterinarinius vaistus⁽⁶⁾ reikalauja, kad, taikant tik nedideles išimtis, visi Bendrijoje į rinką teikiami veterinariniai medicinos produktai turėtų prekybos leidimą. Be to, toje direktyvoje nustatyti veterinarinių medicinos produktų, įskaitant imunologinius veterinarinės medicinos produktus, prekybos leidimo suteikimo kriterijai. Ta direktyva suteikia teisę valstybėms narėms leisti, laikantis tam tikrų reikalavimų, rimtos epidemijos atveju pateikti į savo rinką produktą be prekybos leidimo. Snukio ir nagų liga turi rimtos epidemijos potencialą. Turint omenyje sparčią antigenų, reikalingų sukurti veiksmingą imlių rūšių gyvūnų apsaugą kritiniu atveju, kaitą, vakcinoms nuo snukio ir nagų ligos gali būti taikoma toje direktyvoje numatyta išlyga.
- (39) Bendrijos kontrolinė laboratorija turi konsultuoti Komisiją ir valstybes nares apie vakcinų ir antigenų poreikį, ypač tuomet, kai aptinkami viruso štamai, nuo kurių veiksmingai nesaugo vakcinos, pagamintos Bendrijos antigenų ir vakcinų banke saugomų antigenų pagrindu.

⁽¹⁾ OL L 18, 2003 1 23, p. 11.

⁽²⁾ OL L 268, 1992 9 14, p. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 94/71/EB (OL L 368, 1994 12 31, p. 33).

⁽³⁾ OL L 62, 1993 3 15, p. 49. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2003/42/EB (OL L 13, 2003 1 18, p. 24).

⁽⁴⁾ OL L 326, 2000 12 22, p. 80. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2002/807/EB (OL L 279, 2002 10 17, p. 50).

⁽⁵⁾ OL L 368, 1991 12 21, p. 2 Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2001/181/EB (OL L 66, 2001 3 8, p. 39).

⁽⁶⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 1.

- (40) Kaip prevencinę priemonę dėl apgalvoto snukio ir nagų ligos viruso paleidimo pavojaus tiktų taikyti specialią antigenų parūpinimo Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui ir tam tikros informacijos, susijusios su ligos kontrolės priemonėmis, skelbimo tvarką.
- (41) Kadangi valstybėse narėse yra visiškai neturinti imuniteto ligai imlių gyvojo inventorius populiacija, reikia nuolatos žinoti apie ligą ir būti jai pasirengus. Išsamių nenumatytų atvejų planų būtinybė buvo dar kartą įrodyta per 2001 m. snukio ir nagų ligos epidemiją. Dabar visos valstybės narės turi nenumatytų atvejų planus, patvirtintus 1993 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimu 93/455/EEB, patvirtinančiu tam tikrus nenumatytų atvejų planus, skirtus kontroliuoti snukio ir nagų ligą⁽¹⁾. Tokie nenumatytų atvejų planai turi būti reguliariai persvarstomi, atsižvelgiant į valstybėse narėse vykdomų pavojaus realiuoju laiku pratybų rezultatus, 2001 m. epidemijos patirtį ir siekiant įtraukti aplinkos apsaugos priemones. Valstybės narės turėtų būti paskatintos organizuoti ir vykdyti tokias pratybas artimai bendradarbiaujant kaimynėms. Komisija turėtų būti paskatinta bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis numatyti techninės pagalbos, kuri galėtų būti teikiama epidemijos paveiktoms valstybėms narėms, parengimą.
- (42) Siekiant apsaugoti Bendrijos gyvąjį inventorių ir remiantis rizikos įvertinimu, reikia numatyti pagalbą kaimyninėms trečiosioms šalims, kuriose yra snukio ir nagų ligos infekcija arba jos pavojus, visų pirma – dėl skubaus antigeno ar vakcinų tiekimo. Tačiau tokios nuostatos turi būti taikomos nepažeidžiant susitarimų, sudarytų tarp atitinkamos trečiosios šalies ir Bendrijos dėl galimybės naudotis Bendrijos antigenų ir vakcinų banku.
- (43) Esant susirgimų snukio ir nagų liga taikomas 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimas 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje⁽²⁾, numatantis Bendrijos pagalbą kontrolinėms laboratorijoms ir antigenų ir vakcinų bankams. Bet kokia Bendrijos kompensacija, išmokama valstybėms narėms už finansines išlaidas, susijusias su kontrolės priemonėmis snukio ir nagų ligos protrūkių atveju, turi būti griežtai reglamentuojama laikantis bent šioje direktyvoje nustatytų būtiniausių reikalavimų.
- (44) Siekiant užtikrinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių ir Komisijos kontroliuojant snukio ir nagų ligą ir atsižvelgiant į ligos pobūdį, Komisijai turi būti suteikta teisė keisti ir pritaikyti tam tikrus kontrolės priemonių techninius aspektus. Kai būtina, Komisija turi pagrįsti tokius pakeitimus ir pritaikymą veterinarinės inspekcijos misijos, atliekamos pagal 1998 m. vasario 4 d. Komisijos sprendimą 98/139/EB, nustatantį tam tikras išsamias taisykles dėl veterinarinių tikrinimų, kuriuos vietoje atlieka Komisijos ekspertai valstybėse narėse⁽³⁾, rezultatais.
- (45) Valstybės narės turi nustatyti taisykles dėl nuobaudų už šios direktyvos nuostatų pažeidimus ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Tokios nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasios.
- (46) Pagal proporcingumo principą, siekiant pagrindinio tikslo išlaikyti valstybių narių snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusą, o protrūkiu atveju – greitai grąžinti tokį statusą, būtina ir tiktų nustatyti taisykles dėl priemonių, skirtų padidinti pasirengimą ligai ir kuo greičiau suvaldyti protrūkius, jei būtina – priverstine vakcinacija, ir apriboti neigiamą poveikį gyvojo inventorius ir gyvūninės kilmės produktų gamybai ir prekybai. Ši direktyva nenumato nieko, kas nėra būtina siekiant Sutarties 5 straipsnio trečioje pastraipoje nustatytų tikslų.
- (47) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turi būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojamasi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽⁴⁾.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

SUBJEKTAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Subjektas ir taikymo sritis

1. Ši direktyva nustato:

- a) būtiniausias kontrolės priemonės, taikytinas snukio ir nagų ligos ar bet kokio kito viruso sukeltos ligos protrūkiu atveju;

⁽¹⁾ OL L 213, 1993 8 24, p. 20. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2001/96/EB (OL L 35, 2001 2 6, p. 52).

⁽²⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 19. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Sprendimu 2001/572/EB (OL L 203, 2001 7 28, p. 16).

⁽³⁾ OL L 38, 1998 2 12, p. 10.

⁽⁴⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

b) tam tikras prevencines priemones, skirtas padidinti kompetentingų institucijų ir ūkininkavimo bendruomenės žinias ir pasirengimą kovai su snukio ir naugų liga.

2. Valstybės narės turi teisę imtis griežtesnių priemonių šios direktyvos reglamentuojamoje srityje.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje taikomi tokie apibrėžimai:

a) „imlios rūšies gyvūnas“ – tai bet kuris naminis ar laukinis *Artiodactyla* būrio *Ruminantia*, *Suina* ir *Tylopoda* pobūrių gyvūnas.

Taikant specialias priemones, ypač 1 straipsnio 2 dalį, 15 straipsnį ir 85 straipsnio 2 dalį, imliais snukio ir naugų ligai pagal mokslinius duomenis gali būti laikomi ir kiti gyvūnai, pvz., *Rodentia* arba *Proboscidae* būrio;

b) „ūkis“ – tai žemės ūkio ar kitokios patalpos, įskaitant cirką, esančios valstybės narės teritorijoje, kuriose nuolat arba laikinai auginami arba laikomi imlių rūšių gyvūnai.

Tačiau 10 straipsnio 1 dalies tikslais šis apibrėžimas neapima žmonėms skirtų gyvenamųjų patalpų tokiuose ūkiuose, išskyrus atvejus, kai imlių rūšių gyvūnai, įskaitant nurodytuosius 85 straipsnio 2 dalyje, nuolatos arba laikinai laikomi tokiose patalpose, skerdyklų, transporto priemonių, pasienio kontrolės postų arba aptvertų teritorijų, kuriose imlių rūšių gyvūnai laikomi ir gali būti medžiojami, jei dėl tokių aptvertų teritorijų dydžio yra neįmanoma taikyti 10 straipsnyje numatytų priemonių;

c) „banda“ – tai ūkyje laikomas gyvūnas ar gyvūnų grupė kaip epidemiologinis padalinys; jei ūkyje laikoma daugiau kaip viena banda, kiekviena iš tokių bandų sudaro atskirą padalinį ir turi tokį patį sanitarinį statusą;

d) „savininkas“ – tai fizinis ar juridinis asmuo ar asmenys, kuriems priklauso imlios rūšies gyvūnas, arba kuriems pavesta laikyti tokius gyvūnus už finansinį atlyginimą ar be jo;

e) „kompetentinga institucija“ – tai valstybės narės institucija, turinti kompetenciją atlikti veterinarinius ar zootechninius patikrinimus ar bet kokia institucija, kuriai ji delegavo tą kompetenciją;

f) „oficialus veterinaras“ – tai valstybės narės kompetentingos institucijos paskirtas veterinaras;

g) „leidimas“ – tai kompetentingų institucijų išduotas leidimas, kurių būtinos kopijos turi būti pateikiamos inspektoriams pagal atitinkamos valstybės narės atitinkamus teisės aktus;

h) „inkubacinis laikotarpis“ – tai laikas tarp užsikrėtimo snukio ir naugų liga ir jos klinikinių požymių pasirodymo. Pagal šią direktyvą galvijams ir kiaulėms jis trunka 14 dienų, o avims ir ožkoms bei bet kokiems kitiems imlių rūšių gyvūnams – 21 dieną;

i) „įtariamas užsikrėtęs gyvūnas“ – tai bet kuris imlios rūšies gyvūnas, turintis tokius klinikinius simptomus, patologinius pakitimus arba kurio reakcijos į laboratorinius tyrimus rodo, kad galima pagrįstai įtarti snukio ir naugų ligą;

j) „įtariamas apkrėstas gyvūnas“ – tai bet kuris imlios rūšies gyvūnas, kuris, pagal surinktą epidemiologinę informaciją galėjo būti tiesiogiai ar netiesiogiai paveiktas snukio ir naugų ligos viruso);

k) „snukio ir naugų ligos atvejis“ arba „snukio ir naugų liga užsikrėtęs gyvūnas“ – bet kuris imlios rūšies gyvūnas arba tokio gyvūno skerdena, kuriems oficialiai patvirtina snukio ir naugų liga, atsižvelgiant į I priedo apibrėžimus:

— pagal snukio ir naugų ligos klinikinius požymius arba patologinius pakitimus,

— pagal laboratorinius tyrimus, atliktus pagal XIII priedą;

l) „snukio ir naugų ligos protrūkis“ – tai ūkis, kuriame laikomi imlių rūšių gyvūnai, atitinkantis vieną ar daugiau I priede nustatytų kriterijų;

m) „pirminis protrūkis“ – tai protrūkis pagal Direktyvos 82/894/EEB 2 straipsnio d punkto apibrėžimą;

n) „užmušimas“ – tai gyvūnų skerdimas pagal Direktyvos 93/119/EEB 2 straipsnio 6 dalies apibrėžimą;

o) „priverstinis skerdimas“ – tai gyvūnų, kurie, remiantis epidemiologiniais duomenimis ar klinicine diagnoze arba laboratorinių tyrimų rezultatais, nėra laikomi užkrėstais ar užterštais snukio ir naugų ligos virusu, skerdimas pagal Direktyvos 93/119/EEB 2 straipsnio 7 dalies apibrėžimą priverstiniais atvejais, įskaitant skerdimą dėl gyvūnų sveikatos priežasčių;

p) „perdirbimas“ – tai didelio pavojaus medžiagos apdorojimas vienu iš Reglamente (EB) Nr. 1774/2002 ir bet kokiuose jį įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatyty būdų, taikomas taip, kad būtų išvengta snukio ir naugų ligos viruso pasklidimo;

q) „suskirstymas į regionus“ – tai apribotos srities nustatymas, kurioje taikomi apribojimai dėl tam tikrų 45 straipsnyje nurodytų gyvūnų ar gyvūnų produktų judėjimo ar prekybos, siekiant apsaugoti snukio ir nagų ligos pasklidimo į laisvą zoną, kurioje jokie apribojimai pagal šią direktyvą netaikomi;

r) „regionas“ – tai sritis pagal Direktyvos 64/432/EEB 2 straipsnio 2 dalies p punkto apibrėžimą;

s) „paregionis“ – tai sritis, nustatyta Sprendimo 2000/87/EB priede;

t) „Bendrijos antigenų ir vakcinų bankas“ – tai atitinkamos patalpos, pagal šią direktyvą skirtos laikyti snukio ir nagų ligos viruso koncentruoto inaktyvuoto antigeno, skirto snukio ir nagų ligos vakcinoms gaminti, ir veterinarinių imunologinių produktų (vakcinų), atkurtų iš tokių antigenų ir leistinių pagal 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/82/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio veterinarinius vaistus⁽¹⁾, atsargoms;

u) „priverstinė vakcinacija“ – tai vakcinacija pagal 50 straipsnio 1 dalį;

v) „apsauginė vakcinacija“ – tai priverstinė vakcinacija, atliekama nustatytos zonos ūkiuose, skirta imlių rūšių gyvūnams toje zonoje apsaugoti nuo snukio ir nagų ligos viruso, sklindančio oru ir per fomitus, kuomet po vakcinacijos ketinama gyvūnus palikti gyvus;

w) „slopinančioji vakcinacija“ – tai priverstinė vakcinacija, kuri atliekama tik dėl sergančių gyvūnų naikinimo ūkiuose arba teritorijoje, kurioje yra neatidėliotina būtinybė sumažinti snukio ir nagų ligos virusą, taip pat sumažinti jo išplitimo už ūkio arba teritorijos, kurioje gyvūnus ketinama sunaikinti po vakcinacijos, ribų;

x) „laukinis gyvūnas“ – tai ne 2 straipsnio b punkte apibrėžtuose ūkiuose ar 15 bei 16 straipsniuose nurodytose patalpose gyvenantis imlios rūšies gyvūnas;

y) „pirminis snukio ir nagų ligos atvejis tarp laukinių gyvūnų“ – tai bet koks snukio ir nagų ligos atvejis, aptiktas laukiniame gyvūne zonoje, kuriai netaikomos 85 straipsnio 3 ar 4 dalies priemonės.

II SKYRIUS

SNUKIO IR NAGŲ LIGOS PROTRŪKIŲ KONTROLĖ

1 SKIRSNIS

PRANEŠIMAS

3 straipsnis

Pranešimas apie snukio ir nagų ligą

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

a) snukio ir nagų liga būtų įtraukta į kompetentingos institucijos ligų, apie kurias būtina pranešti, sąrašą;

b) savininkas arba bet kuris gyvūnus aptarnaujantis, vežant lydintis ar prižiūrintis asmuo būtų įpareigotas nedelsiant pranešti kompetentingai institucijai ar oficialiam veterinarui apie esamą ar įtariamą snukio ir nagų ligą ir laikyti snukio ir nagų liga užkrėstus ar įtarius užsikrėtus gyvūnus toliau nuo vietų, kur yra pavojus kitiems imlių rūšių gyvūnams būti užkrėstiems ar užterštiems snukio ir nagų ligos virusu;

c) praktikuojantys veterinarai, oficialūs veterinarai, veterinarinių ar kitų oficialių ar privačių laboratorijų vadovybė ir bet kuris asmuo, kurio darbas susijęs su imlių rūšių gyvūnais ar iš tokių gyvūnų gautais produktais, būtų įpareigotas nedelsiant pranešti kompetentingai institucijai bet kokią informaciją apie snukio ir nagų ligos buvimą arba įtarimą ją esant, kurią jie gavo prieš oficialią intervenciją pagal šią direktyvą.

2. Nepažeidžiant esamų Bendrijos teisės aktų dėl pranešimo apie gyvūnų ligų protrūkius, valstybė narė, kurios teritorijoje yra patvirtintas snukio ir nagų ligos protrūkis arba pirminis snukio ir nagų ligos atvejis tarp laukinių gyvūnų, praneša apie ligą ir suteikia informaciją ir raštiškas ataskaitas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pagal II priedą.

2 SKIRSNIS

PRIEMONĖS ĮTARUS SNUKIO IR NAGŲ LIGOS PROTRŪKĮ

4 straipsnis

Priemonės įtarus snukio ir nagų ligos protrūkį

1. Valstybės narės užtikrina, kad tuomet, kai ūkyje yra vienas ar daugiau įtariamų užsikrėtus ar užsiteršus gyvūnų, būtų taikomos 2 ir 3 dalyse numatytos priemonės.

⁽¹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 1.

2. Kompetentinga institucija nedelsdama pradeda oficialų tyrimą, kad patvirtintų arba paneigtų snukio ir nagų ligos buvimą ir, visų pirma, paima būtinus mėginius laboratoriniams tyrimams, reikalingiems patvirtinti protrūkį pagal protrūkio apibrėžimą I priede.

3. Kompetentinga institucija ima oficialiai stebėti šio straipsnio 1 dalyje nurodytą ūkį iškart gavusi pranešimą apie įtariamą infekciją ir, visų pirma, užtikrina, kad:

- a) būtų atliktas visų ūkyje esančių gyvūnų kategorijų surašymas ir būtų užregistruotas imlių rūšių gyvūnų kiekvienos kategorijos kritusių arba įtariamų užsikrėtus ar užsiteršus gyvūnų skaičius;
- b) a punkte nurodytas surašymas būtų atnaujinamas įvertinant tuos imlių rūšių gyvūnus, kurie buvo atvesti arba krito įtarimo laikotarpiu. Tokią informaciją pateikia savininkas kompetentingos institucijos reikalavimu ir ta institucija ją tikrina per kiekvieną apsilankymą;
- c) būtų užregistruojamos visos ūkyje esančios pieno, pieno produktų, mėsos, mėsos produktų, skerdenų, odų ir kailių, vilnos, spermos, embrionų, kiaušialąsčių, srutų, mėšlo, gyvūnų pašaro ir pakratų atsargos ir tas registras nuolat tvarkomas;
- d) jokie imlių rūšių gyvūnai nepatektų ir neišvyktų iš ūkio, išskyrus atvejus, kai ūkį sudaro skirtingi epidemiologiniai gamybos padaliniai, nurodyti 18 straipsnyje, ir kad ūkyje esantys imlių rūšių gyvūnai būtų laikomi jų laikymo patalpose ar kitoje vietoje, kur jie gali būti izoliuoti;
- e) būtų naudojamos atitinkamos dezinfekavimo priemonės ties imlių rūšių gyvūnų laikymo pastatų ar vietų ir paties ūkio įėjimo ir išėjimo vietomis;
- f) būtų atliktas epidemiologinis tyrimas pagal 13 straipsnį;
- g) epidemiologiniam tyrimui padėti būtų paimti būtini mėginiai laboratoriniams tyrimams pagal III priedo 2.1.1.1 papunktį.

5 straipsnis

Judėjimas į ir iš ūkio įtarus snukio ir nagų ligos protrūkį

1. Valstybės narės užtikrina, kad be 4 straipsnyje numatytų priemonių, būtų uždraustas bet koks judėjimas į ir iš ūkio, kuriame įtariamas snukio ir nagų ligos protrūkis. Tas draudimas, visų pirma, galioja:

- a) imlių rūšių gyvūnų mėsos ar skerdenų, mėsos produktų, pieno ar pieno produktų, spermos, kiaušinėlių ar embrionų arba gyvūnų pašarų, reikmenų, daiktų ar kitų medžiagų,

pvz., vilnos, kailių ir odų, šerių ar gyvūnų atliekų, srutų, mėšlo ar bet ko, kas galėtų pernešti snukio ir nagų ligos virusą, judėjimui iš ir į ūkį;

- b) snukio ir nagų ligai neimlių rūšių gyvūnų judėjimui;
- c) asmenų judėjimui į ir iš ūkio;
- d) transporto priemonių judėjimui į ir iš ūkio.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies a punkto draudimo, tuomet, kai yra sunkumų sandėliuoti pieną ūkyje, kompetentinga institucija gali leisti pieną sunaikinti ūkyje arba leisti veterinariskai prižiūrėti ir naudojant tik tokias transporto priemones, kurios yra tinkamai įrengtos, kad užtikrintų, jog nebus snukio ir nagų ligos viruso paskleidimo pavojaus, nuvežti jį į artimiausią galimą sunaikinimo arba apdorojimo, užtikrinančio snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimą, vietą.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies b, c ir d punktų draudimo, kompetentinga institucija gali leisti tokį judėjimą iš ir į ūkį laikantis visų būtinų reikalavimų, kad būtų išvengta snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo.

6 straipsnis

Priemonių išplėtimas aprėpiant kitus ūkius

1. Kompetentinga institucija išplečia 4 ir 5 straipsniuose numatytas priemones aprėpiant kitus ūkius, jei dėl jų vietos, struktūros ir išdėstymo ar sąlyčio su gyvūnais iš 4 straipsnyje nurodyto ūkio yra prižasčių įtarti užteršimą.

2. Kompetentinga institucija 16 straipsnyje nurodytoms patalpoms ar transporto priemonėms taiko bent 4 straipsnyje ir 5 straipsnio 1 dalyje numatyta priemonės, jei dėl imlių rūšių gyvūnų buvimo yra prižasčių įtarti užkrėtimą ar užteršimą snukio ir nagų ligos virusu.

7 straipsnis

Laikinoji kontrolės zona

1. Kompetentinga institucija gali nustatyti laikinąją kontrolės zoną, kai to reikalauja epidemiologinė padėtis ir, visų pirma, tuomet, kai tai susiję su dideliu imlių rūšių gyvūnų tankiu, intensyviu gyvūnų ar asmenų, sąveikaujančių su imlių rūšių gyvūnais, judėjimu, pranešimų apie įtarimo būklę uždelsimu arba nepakankama informacija apie galimą snukio ir nagų ligos viruso kilmę ir atsiradimo būdus.

2. Laikinosios kontrolės zonoje esantiems ūkiams, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, taikomos bent 4 straipsnio 2 dalyje ir 3 dalies a, b ir d punktuose ir 5 straipsnio 1 dalyje numatytos priemonės.

3. Laikinojoje kontrolės zonoje taikomos priemonės gali būti papildytos laikinu visų gyvūnų judėjimo draudimu didesnėje zonoje arba visoje valstybės narės teritorijoje. Tačiau snukio ir nagų ligai neimlių rūšių gyvūnų judėjimo draudimo trukmė neturi viršyti 72 valandų, nebent tai būtų pateisinama dėl išskirtinių aplinkybių.

8 straipsnis

Preveninė likvidavimo programa

1. Remdamasi epidemiologine informacija ar kitais įrodymais, kompetentinga institucija gali įgyvendinti prevencinę likvidavimo programą, įskaitant įtariamų imlių rūšių gyvūnų, o prireikus – ir gyvūnų iš epidemiologiškai susijusių gamybos padalinių ar gretimų ūkių priverstinį užmušimą.

2. Tokiu atveju imami mėginiai ir atliekami imlių rūšių gyvūnų klinikiniai tyrimai bent pagal III priedo 2.1.1.1 papunktį.

3. Kompetentinga institucija, prieš įgyvendindama šiame straipsnyje numatytas priemones, apie tai praneša komisijai.

9 straipsnis

Priemonių taikymo tęsimas

Valstybės narės neatšaukia 4–7 straipsniuose numatytų priemonių iki įtarimas dėl snukio ir nagų ligos nėra galutinai paneigiamas.

3 SKIRSNIS

PRIEMONĖS PATVIRTINUS LIGOS PROTRŪKĮ

10 straipsnis

Priemonės patvirtinus snukio ir nagų ligos protrūkį

1. Iškart, kai tik patvirtinamas snukio ir nagų ligos protrūkis, valstybės narės užtikrina, kad, be 4–6 straipsniuose numatytų priemonių, ūkyje nedelsiant būtų pradėtos taikyti dar ir tokios priemonės:

a) Visi imlių rūšių gyvūnai užmušami vietoje.

Išskirtinėmis aplinkybėmis imlių rūšių gyvūnai gali būti užmušami artimiausioje tam tinkamoje vietoje oficialiai prižiūrint ir taip, kad būtų išvengta snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus vežant ir užmušant. Atitinkama valstybės narė praneša Komisijai apie tokių išskirtinių aplinkybių buvimą ir apie veiksmus, kurių imtasi.

b) Oficialus veterinaras užtikrina, kad prieš arba užmušant imlių rūšių gyvūnus pagal III priedo 2.1.1.1 papunktį būtų paimti visi 13 straipsnyje nurodytam epidemiologiniam tyrimui būtini mėginiai ir pakankamas jų kiekis.

Kompetentinga institucija gali nuspręsti, kad 4 straipsnio 2 dalis netaikoma atsiradus antriniams šaltiniui, kuris yra epidemiologiškai susijęs su pirminiu šaltiniu, iš kurio mėginiai jau yra paimti pagal tą straipsnį, jei yra paimti 13 straipsnyje nurodytam epidemiologiniam tyrimui reikiami mėginiai ir pakankamas jų kiekis.

c) Ūkyje gaišusių imlių rūšių gyvūnų skerdenos ir pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą užmuštų gyvūnų skerdenos nedelsiant perdirbamos oficialiai prižiūrint ir taip, kad nebūtų snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus. Jei dėl ypatingų aplinkybių būtina skerdenas palaidoti ar sudeginti vietoje ar kitur, tokios operacijos atliekamos laikantis iš anksto parengtų instrukcijų pagal 72 straipsnyje nurodytus nenumatytų atvejų planus.

d) Visi 4 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyti produktai ir medžiagos turi būti izoliuoti iki užterštumas galės būti paneigtas arba apdoroti pagal oficialaus veterinaro nurodymus užtikrinant, kad snukio ir nagų ligos virusas būtų sunaikintas, arba perdirbami.

2. Po imlių rūšių gyvūnų užmušimo ir perdirbimo ir atšaukus šio straipsnio 1 dalies d punkte numatytas priemones, valstybės narės užtikrina, kad:

a) pastatai, naudoti imlių rūšių gyvūnams laikyti, jų aplinka ir jiems vežti naudotos transporto priemonės, taip pat ir visi kiti pastatai ir įranga, kurie galėjo būti užteršti, būtų išvalyti ir dezinfekuoti pagal 11 straipsnį;

b) be to, jei pagrįstai įtariama, kad snukio ir nagų ligos virusu yra užteršta žmonių gyvenama ar biurų zona ūkyje, tos zonos taip pat būtų reikiamomis priemonėmis dezinfekuotos;

c) gyvūnų papildymas būtų atliekamas pagal V priedą.

11 straipsnis

Valymas ir dezinfekavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad valymo ir dezinfekavimo operacijos, kaip neatskiriamos šioje direktyvoje numatytų priemonių dalys, būtų tinkamai dokumentuojamos ir atliekamos oficialiai prižiūrint ir laikantis oficialaus veterinaro duodamų nurodymų, naudojant oficialiai leidžiamos koncentracijos dezinfekcines medžiagas, teikiant į rinką kompetentingos institucijos registruotas kaip veterinarinės higienos biocidiniai produktai pagal Direktyvą 98/8/EB, kad būtų užtikrintas snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad valymo ir dezinfekavimo operacijos, kurios aprėpia tinkamą kovą su kenkėjais, būtų atliekamos taip, kad būtų kuo labiau sumažintas bet koks neigiamas poveikis aplinkai, galintis pasireikšti dėl tokių operacijų.

3. Valstybės narės stengiasi užtikrinti, kad bet kokios naudojamos dezinfekcinės medžiagos, be gebėjimo veiksmingai dezinfekuoti, turėtų kuo mažesnę neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai pagal geriausią žinomą metodiką.

4. Valstybės narės užtikrina, kad valymo ir dezinfekavimo operacijos būtų atliekamos pagal IV priedą.

12 straipsnis

Produktų ir medžiagų, gautų iš gyvūnų turėjusių sąlytį su snukio ir nagų ligos protrūkio vietoje buvusiais gyvūnais, aptikimas ir apdorojimas

Valstybės narės užtikrina, kad 4 straipsnio 3 dalies c punkte nurodyti imlių rūšių gyvūnų produktai ir medžiagos, surinktos ūkyje, kuriame patvirtintas snukio ir nagų ligos protrūkis, ir sperma, kiaušinėliai ir embrionai, surinkti iš imlių rūšių gyvūnų, esančių tame ūkyje, laikotarpiu tarp galimo ligos atsiradimo ūkyje ir oficialių priemonių įdiegimo, būtų aptikti ir perdirbti arba, jei tai ne sperma, kiaušinėliai ir embrionai, apdroti oficialiai prižiūrint ir taip, kad būtų užtikrintas snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimas ir išvengta bet kokio tolimesnio jo pasklidimo pavojaus.

13 straipsnis

Epidemiologinis tyrimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad epidemiologinius tyrimus dėl snukio ir nagų ligos protrūkių atliktų specialiai apmokyti veterinarai, remdamiesi klausimynais, parengtais pagal

72 straipsnyje numatytus nenumatytų atvejų planus, kad tyrimai būtų standartizuoti, spartūs ir tiksliniai. Tokie tyrimai turi nustatyti bent jau tokius dalykus:

- a) laiko trukmę, kurią snukio ir nagų liga galėjo būti sergama ūkyje prieš ją įtariant ar pranešant;
- b) galimą snukio ir nagų ligos viruso kilmę ūkyje ir kitų ūkių nustatymą, kur yra įtariamų užsikrėtus arba užsiteršus iš to paties šaltinio gyvūnų;
- c) galimą kitų imlių rūšių gyvūnų, išskyrus galvijus ir kiaules, užsikrėtimo ar užteršimo mastą;
- d) gyvūnų, asmenų, transporto priemonių ir medžiagų, nurodytų 4 straipsnio 3 dalies c punkte judėjimą, dėl kurio snukio ir nagų ligos virusas galėjo būti perneštas į ar iš nagrinėjamo ūkio.

2. Valstybės narės reguliariai informuoja ir atnaujina informaciją Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie snukio ir nagų ligos viruso epidemiologiją ir sklidimą.

14 straipsnis

Papildomos priemonės patvirtinus snukio ir nagų ligos protrūkius

1. Kompetentinga institucija gali nurodyti, kad, be imlių rūšių gyvūnų, ir snukio bei nagų ligai neimlių rūšių gyvūnai iš ūkio, kuriame buvo patvirtintas snukio bei nagų ligos protrūkis, būtų taip pat užmušti ir perdirbti taip, kad būtų išvengta bet kokio snukio bei nagų ligos viruso išplitimo pavojaus.

Tačiau šio straipsnio pirma pastraipa netaikoma snukio bei nagų ligai neimlių rūšių gyvūnams, kurie gali būti izoliuoti, veiksmingai nuvalyti ir dezinfekuoti, jei kiekvienas jų atskirai paženklintas (arklinių atveju – pagal Bendrijos teisės aktus), kad galima būtų kontroliuoti jų judėjimą.

2. Kompetentinga institucija gali taikyti 10 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas priemones epidemiologiškai susijusiems gamybos padaliniais ar gretimiems ūkiams, jei epidemiologinė informacija ar kiti įrodymai leidžia įtarti galimą tų ūkių užteršimą. Apie ketinimą taikyti tas nuostatas pranešama Komisijai, jei įmanoma – prieš jas taikant. Tokiu atveju priemonės dėl mėginių ėmimo ir gyvūnų klinikinių tyrimų vykdomos bent kaip nustatyta III priedo 2.1.1.1 papunktyje.

3. Kompetentinga institucija, iškart tik gavusi patvirtinimą dėl snukio bei nagų ligos pirmojo protrūkio, parengia visas priemones, būtinas priverstinei vakcinacijai zonoje, kuri yra bent ne mažesnė už priežiūros zoną, nustatytą pagal 21 straipsnį.

4. Kompetentinga institucija gali taikyti 7 ir 8 straipsniuose numatytas priemones.

4 SKIRSNIS

YPATINGAIS ATVEJ AIS TAIKOMOS PRIEMONĖS

15 straipsnis

Priemonės, taikytinos snukio bei nagų ligos protrūkio atveju greta arba tam tikrose specialiose patalpose, kuriose laikinai ar nuolatos laikomi imlių rūšių gyvūnai

1. Kai snukio ir nagų ligos protrūkis grasina užkrėsti imlių rūšių gyvūnus laboratorijoje, zoologijos sode, laukinės gyvūnijos parke, užtvetoje teritorijoje ar institucijose, institutuose ar centruose, patvirtintuose pagal Direktyvos 92/65/EEB 13 straipsnio 2 dalį, ir kur gyvūnai laikomi mokslo tikslais arba rūšių ar ūkinių gyvūnų genetinių išteklių išsaugojimo tikslais, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad būtų imtasi visų reikiamų biologinės apsaugos priemonių tokiems gyvūnams apsaugoti nuo infekcijos.

2. Kai snukio ir nagų ligos protrūkis patvirtinamas vienoje iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų patalpų, atitinkama valstybė narė gali nuspręsti nukrypti nuo 10 straipsnio 1 dalies a punkto, jei nekeliamas pavojus pagrindiniams Bendrijos interesams, visų pirma – kitų valstybių narių gyvūnų sveikatos būklei, ir jei yra imamasi visų būtinų priemonių apsaugoti nuo bet kokio snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus.

3. Apie šio straipsnio 2 dalyje nurodytą sprendimą nedelsiant pranešama Komisijai. Ūkinių gyvūnų genetinių išteklių atveju pranešime pateikiama nuoroda į patalpų sąrašą, sudarytą pagal 77 straipsnio 2 dalies f punktą, pagal kurį kompetentinga institucija iš anksto nurodė šias patalpas kaip skirtas auginti imlių rūšių gyvūnų branduolį, būtiną veislei išlikti.

16 straipsnis

Priemonės, taikytinos skerdykloms, pasienio kontrolės postams ir transporto priemonėms

1. Kai snukio ir nagų ligos atvejis patvirtinamas skerdykloje, pasienio kontrolės poste, įsteigtame pagal Direktyvą 91/496/EEB, arba transporto priemonėje, kompetentinga institucija užtikrina, kad paveiktų patalpų ar transporto priemonių atžvilgiu būtų imtasi tokių priemonių:

a) visi tokiose patalpose ar transporto priemonėse esantys imlių rūšių gyvūnai nedelsiant priverstinai užmigdomi;

b) a punkte nurodytų gyvūnų skerdenos perdirbamos oficialiai prižiūrint taip, kad būtų išvengta snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus;

c) kitos užkrėstų arba įtariamų užsikrėtus ar užsiteršus gyvūnų atliekos, įskaitant plaučkepenius, perdirbamos oficialiai prižiūrint taip, kad būtų išvengta snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus;

d) mėšlas ir srutos dezinfekuojami ir pašalinami apdoroti tik pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VIII priedo III skyriaus A dalies II skirsnio 5 punktą;

e) pastatų ir įrangos, įskaitant transporto priemones, valymas ir dezinfekavimas atliekamas prižiūrint oficialiam veterinarui pagal 11 straipsnį ir kompetentingos institucijos nustatytas instrukcijas;

f) pagal 13 straipsnį atliekamas epidemiologinis tyrimas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 19 straipsnyje numatytos priemonės būtų taikomos susietuose ūkiuose.

3. Valstybės narės užtikrina, kad jokie gyvūnai nebūtų pakartotinai atvežami skersti, tikrinti ar vežti į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas patalpas ar transporto priemones bent iki praėina 24 valandos po 1 straipsnio e punkte nurodytų valymo ir dezinfekavimo operacijų.

4. Kai to reikalauja epidemiologinė padėtis, ypač, kai reikia įtarti greta šio straipsnio 1 dalyje nurodytų patalpų ar transporto priemonių esančiuose ūkiuose laikomų imlių rūšių gyvūnų užteršimą, valstybės narės užtikrina, kad, nukrypstant nuo 2 straipsnio b punkto antro sakinio, šio straipsnio 1 dalyje nurodytose patalpose ar transporto priemonėse paskelbiamas protrūkis ir taikomos 10 bei 21 straipsniuose numatytos priemonės.

17 straipsnis

Priemonių persvarstymas

Komisija persvarsto padėtį dėl 15 straipsnyje nurodytų ypatingų atvejų Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete iškart, kai tik įmanoma. Būtinoms priemonėms apsaugoti nuo snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo, ypač – susijusios su suskirstymu į regionus pagal 45 straipsnį ir priverstine vakcinacija pagal 52 straipsnį, tvirtinamos 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

5 SKIRSNIS

IŠ SKIRTINGŲ EPIDEMIOLOGINIŲ GAMYBOS PADALINIŲ SUDARYTI ŪKIAI IR SUSIETI ŪKIAI

18 straipsnis

Iš skirtingų epidemiologinių gamybos padalinių sudaryti ūkiai

1. Jei ūkiai sudaryti iš dviejų ar daugiau atskirų gamybos padalinių, išskirtiniais atvejais ir įvertinus pavojus, kompetentinga institucija gali nukrypti nuo 10 straipsnio 1 dalies a punkto taikymo tokių ūkio gamybos padaliniais, kurių nepaveikė snukio ir nagų liga.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta leidžianti nukrypti nuostata gali būti taikoma tik oficialiam veterinarui 4 straipsnio 2 dalyje nurodyto oficialaus tyrimo metu patvirtinus, kad bent dviejų inkubacinių laikotarpių trukmę iki ūkyje buvo nustatytas snukio ir nagų ligos protrūkis buvo taikomos tokios priemonės, saugančios nuo snukio ir nagų ligos pasklidimo tarp 1 dalyje nurodytų padalinių:

- a) patalpų struktūra, įskaitant administravimą, ir jų dydis leidžia visiškai atskirti skirtingas imlių rūšių gyvūnų bandas, įskaitant atskirą oro erdvę;
- b) skirtingų gamybos padalinių operacijos, visų pirma, tvartų ir ganyklų vadyba, šėrimas, mėšlo pašalinimas, yra visiškai atskirtos ir atliekamos atskiro personalo;
- c) gamybos padaliniuose naudojamos mašinos, snukio ir nagų ligai neimlių rūšių darbiniai gyvūnai, įranga, instaliacija, instrumentai ir dezinfekavimo infrastruktūra yra visiškai atskiri.

3. Kalbant apie pieną, leidžianti nukrypti nuo 10 straipsnio 1 dalies d punkto nuostata gali būti taikoma pieno gamybos ūkiui, jei:

- a) toks ūkis atitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus;

b) melžimas kiekviename padalinyje vykdomas atskirai;

c) atsižvelgiant į numatytą paskirtį, pienas apdorojamas bent vienu iš IX straipsnio A arba B dalyse nurodytų būdų.

4. Kai taikoma leidžianti nukrypti nuostata pagal šio straipsnio 1 dalį, valstybės narės iš anksto nustato išsamias jos taikymo taisykles. Valstybės narės informuoja apie leidžiančios nukrypti nuostatos taikymą Komisiją ir pateikia informaciją apie priemones, kurių imtasi.

19 straipsnis

Susieti ūkiai

1. Ūkiai pripažįstami susietais, jei oficialus veterinaras pagal patvirtintus duomenis nustato, kad snukio ir nagų ligos virusas dėl asmenų, gyvūnų, gyvūninės kilmės produktų, transporto priemonių judėjimo ar bet koku kitu būdu pateko iš kitų ūkių į 4 straipsnio 1 dalyje arba 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą ūkį arba iš 4 straipsnio 1 dalyje arba 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto ūkio į kitus ūkius.

2. Susietiems ūkiams taikomos 4 straipsnio 3 dalyje ir 5 straipsnyje numatytos priemonės ir tos priemonės turi būti tęsiamos iki įtarimas šiuose susietuose ūkiuose esant snukio ir nagų ligos virusui yra oficialiai paneigiamas pagal I priedo apibrėžimą ir tyrimo reikalavimus, numatytus III priedo 2.1.1.1 papunktyje.

3. Kompetentinga institucija uždraudžia išvežti iš susietų ūkių bet kokius gyvūnus inkubacinį laikotarpį, nustatytą atitinkamai rūšiai 2 straipsnio h punkte. Tačiau kompetentinga institucija, nukrypdama nuo 4 straipsnio 3 dalies d punkto, gali leisti vežti imlių rūšių gyvūnus oficialiai prižiūrint į artimiausią paskirtąją skerdyklą skubiai paskersti.

Prieš leisdamas pasinaudoti tokia leidžiančia nukrypti nuostata oficialus veterinaras atlieka bent klinikinius tyrimus, numatytus III priedo 1 skyriuje.

4. Kai kompetentinga institucija mano, kad dėl epidemiologinės padėties tai galima padaryti, jis gali apriboti susieto ūkio apibrėžimo pagal šio straipsnio 1 dalį taikymą tik vienam nustatytam ūkio epidemiologiniam gamybos padalinii ir jam priklausantiems gyvūnams, jei epidemiologinis gamybos padalinys atitinka 18 straipsnį.

5. Kai negalima atmesti epidemiologinio ryšio tarp snukio ir nagų ligos protrūkio ir 15 bei 16 straipsniuose nurodytų patalpų ar transporto priemonių, valstybės narės užtikrina, kad 4 straipsnio 2 bei 3 dalyse ir 5 straipsnyje numatytos priemonės būtų taikomos tokioms patalpoms ar transporto priemonėms. Kompetentinga institucija gali nuspręsti taikyti 8 straipsnyje numatytas priemones.

20 straipsnis

Priemonių koordinavimas

Komisija gali persvarstyti padėtį dėl 18 ir 19 straipsniuose nurodytų ūkių Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniame komitete, siekdama 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka patvirtinti būtinas priemones užtikrinti valstybių narių pagal 18 ir 19 straipsnius taikomų priemonių koordinavimą.

6 SKIRSNIS

APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS ZONOS

21 straipsnis

Apsaugos ir priežiūros zonų nustatymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, nepažeidžiant 7 straipsnyje numatytų priemonių, tuoj pat po snukio ir nagų ligos protrūkio patvirtinimo būtų imtasi bent šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytų priemonių.

2. Kompetentinga institucija nustato aplink šio straipsnio 1 dalyje nurodytą apsaugos zoną, kurios spindulys yra ne mažesnis kaip 3 km, ir priežiūros zoną, kurios spindulys yra ne mažesnis kaip 10 km. Geografiškai apibrėžiant šias zonas atsižvelgiama į administracines sienas, gamtines kliūtis, priežiūros infrastruktūrą ir technologijos pažangą, kuri leidžia prognozuoti galimą snukio ir nagų ligos viruso sklidimą oru ar bet kokiomis kitomis priemonėmis. Tas apibrėžimas prirėkusi gali būti persvarstomas atsižvelgiant į minėtus elementus.

3. Kompetentinga institucija užtikrina, kad apsaugos ir priežiūros zonos būtų paženklintos išdėstant ant patekimo į zonas kelių pakankamo dydžio ženklus.

4. Siekiant užtikrinti visišką visų priemonių, reikalingų snukio ir nagų ligai išnaikinti kuo greičiau, koordinavimą, įsteigiami 74 ir 76 straipsniuose nurodyti nacionaliniai ir vietiniai

ligos kontrolės centrai. 13 straipsnyje numatytam epidemiologiniam tyrimui atlikti šiems centrams padeda 78 straipsnyje numatyta ekspertų grupė.

5. Valstybės narės nedelsdamos suseka gyvūnus, išvykusius iš zonų bent 21 dieną prieš numanomą anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje datą, ir informuoja kitų valstybių narių kompetentingas institucijas ir Komisiją apie gyvūnų susekimo rezultatus.

6. Valstybės narės bendradarbiauja susekant šviežių mėsą, mėsos produktus, žalią pieną ir žalio pieno produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos, pagamintus nuo numanomo snukio ir nagų ligos viruso atsiradimo iki šio straipsnio 2 dalyje numatytų priemonių įsigaliojimo. Tokia šviežia mėsa, mėsos produktai, žalias pienas ir žalio pieno produktai apdorojami atitinkamai pagal 25, 26 ir 27 straipsnius arba sulaikomi iki bus oficialiai paneigtas galimas užteršimas snukio ir nagų ligos virusu.

22 straipsnis

Apsaugos zonoje esantiems ūkiams taikomos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad apsaugos zonoje nedelsiant būtų taikomos bent tokios priemonės:

a) užregistruojami visi ūkiai, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, ir kuo greičiau atliekamas visų šiuose ūkiuose esančių gyvūnų surašymas, reguliariai atnaujinant duomenis;

b) visi ūkiai, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, periodiškai tikrinami veterinariskai taip, kad būtų išvengta ūkiuose galbūt esančio snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo, įskaitant, visų pirma, atitinkamą dokumentaciją, ypač – a punkte nurodytus užrašus, ir priemones, taikomas apsaugoti nuo snukio ir nagų ligos viruso atnešimo ar paskleidimo, kurios gali aprėpti klinikinį patikrinimą pagal III straipsnio 1 skyrių arba imlių rūšių gyvūnų mėginių ėmimą pagal III priedo 2.1.1.1 papunktį;

c) imlių rūšių gyvūnai neišvežami iš ūkio, kuriame yra laikomi.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies c punkto, imlių rūšių gyvūnai gali būti oficialiai prižiūrint vežami priverstinai paskersti tiesiai į toje pačioje apsaugos zonoje esančią skerdyklą arba, jei toje zonoje skerdyklos nėra, į kompetentingos institucijos nurodytą skerdyklą už zonos ribų. Vežama transporto priemonėje, kurios po kiekvienos vežimo operacijos oficialiai kontroliuojant išvalomos ir dezinfekuojamos.

Pirmoje pastraipoje nurodytas vežimas leidžiamas tik tuomet, jei kompetentinga institucija, remdamasi visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų klinikiniais tyrimais, kuriuos pagal III priedo 1 skyrių atlieka oficialus veterinaras, ir įvertinusi epidemiologines aplinkybes, nusprendžia, kad nėra pagrindo įtarti tame ūkyje esant užsikrėtusių ar užterštų gyvūnų. Tokių gyvūnų mėšai taikomos 25 straipsnyje numatytos priemonės.

23 straipsnis

Gyvūnų ir jų produktų judėjimas ir vežimas apsaugos zonoje

Valstybės narės užtikrina, kad apsaugos zonoje būtų draudžiama tokia veikla:

- a) imlių rūšių gyvūnų judėjimas ir vežimas tarp ūkių;
- b) mugės, turgūs, pasirodymai ir kitokie gyvūnų sambūriai, skaitant imlių rūšių gyvūnų surinkimą ir paskleidimą;
- c) imlių rūšių gyvūnų auginimo keliaujančių tarnybų veikla;
- d) imlių rūšių gyvūnų dirbtinis apseklėjimas ir kiaušinėlių ir embrionų surinkimas.

24 straipsnis

Papildomos priemonės ir leidžiančios nukrypti nuostatos

1. Kompetentinga institucija gali praplėsti 23 straipsnio draudimus aprėpiant:

- a) neimlių rūšių gyvūnų judėjimą ar vežimą tarp ūkių zonos viduje arba iš ar į apsaugos zoną;
- b) visų rūšių gyvūnų tranzitą per apsaugos zoną;
- c) žmonių susirinkimo renginius, kuriuose galimas sąlytis su imlių rūšių gyvūnais, kai yra pavojus paskleisti snukio ir nagų ligos virusą;
- d) snukio ir nagų ligai neimlių rūšių gyvūnų dirbtinį apseklėjimą ir kiaušinėlių ir embrionų surinkimą;
- e) gyvūnams vežti skirtų transporto priemonių judėjimą;
- f) imlių rūšių gyvūnų skerdimą ūkyje nuosavam vartojimui;

g) 33 straipsnyje nurodytų daiktų vežimą į ūkius, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.

2. Kompetentingos institucijos gali leisti:

- a) visų rūšių gyvūnų tranzitą per apsaugos zoną didžiaisiais greitkeliais ar pagrindinių magistralių geležinkeliais;
- b) imlių rūšių gyvūnų vežimą, kuriuos oficialus veterinaras patvirtino kaip esančius iš ūkių, esančių ne apsaugos zonoje, ir vežamus nustatytais maršrutais tiesiai į nustatytas skerdyklas nedelsiant paskersti, su sąlyga, kad transporto priemonės po pristatymo išvalomos ir dezinfekuojamos skerdykloje oficialiai prižiūrint ir tokia dezinfekcija registruojama transporto priemonės žurnale;
- c) dirbtinį gyvūnų apseklėjimą ūkyje, kurį atlieka to ūkio personalas, naudodamas spermą, surinktą iš to ūkio gyvūnų, jame saugotą spermą arba spermą, pristatytą iš surinkimo centro, esančio už to ūkio ribų;
- d) arklinių judėjimą ir vežimą atsižvelgiant į VI priede išdėstytus reikalavimus;
- e) 33 straipsnyje nurodytų daiktų vežimą tam tikromis sąlygomis į ūkius, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.

25 straipsnis

Priemonės dėl šviežios mėsos, pagaminamos apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką šviežią mėsą, smulkintą mėsą ir mėsos preparatus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką šviežią mėsą, smulkintą mėsą ir mėsos preparatus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų, pagamintus apsaugos zonoje esančiose įstaigose.

3. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodyta šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėsos preparatai būtų paženklinami pagal Direktyvą 2002/99/EB ir vėliau uždarose talpyklose nuvežti į kompetentingų institucijų nurodytą įstaigą perdirbti į mėsos produktus, apdorojamus pagal šios direktyvos VII priedo A dalies 1 skyrių.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šviežiai mėsei, smulkintai mėsei ir mėsos preparatams, kurie buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje datos ir nuo tada produkcija buvo laikoma ir vežama atskirai nuo vėliau pagamintos mėsos. Tokia mėsa turi būti lengvai atskiriama nuo mėsos, kurią draudžiama išvežti iš apsaugos zonos, paženklinant ją aiškiu ženklu, nustatytu pagal Bendrijos teisės aktus.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šviežiai mėsei, smulkintai mėsei ir mėsos preparatams, gautiems iš apsaugos zonoje esančių įstaigų, laikantis tokių reikalavimų:

- a) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;
- b) įstaigoje gali būti perdirbama tik šio straipsnio 4 dalyje aprašyta šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėsos preparatai arba šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėsos preparatai, gauti iš gyvūnų, augintų ir paskerstų ne apsaugos zonoje arba iš gyvūnų, atvežtų į įstaigą ir paskerstų joje pagal 24 straipsnio 2 dalies b punktą;
- c) visa tokia šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėsos preparatai turi būti paženklinami sanitariniu ženklu pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo XI skyrių, kitų porakanopių atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 91/495/EEB I priedo III skyriuje, o smulkintos mėsos ir mėsos preparatų atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 94/65/EB I priedo VI skyriuje;
- d) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėsos preparatai turi būti aiškiai paženklinami ir vežami bei sandėliuojami atskirai nuo šviežios mėsos, smulkintos mėsos ar mėsos preparatų, kurių neleidžiama išvežti už apsaugos zonos ribų pagal šią direktyvą.

6. Šio straipsnio 5 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybai Bendrijos viduje skirtą šviežią mėšą, smulkintą mėšą ar mėsos preparatus atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

7. Nukrypti nuo šio straipsnio 1 dalies reikalavimų leidžianti nuostata gali būti taikoma taikant specialius reikalavimus, patvirtintus 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, visų pirma – dėl mėsos, pagamintos iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonų, buvusių ilgiau kaip 30 dienų, sanitarinio ženklinimo.

26 straipsnis

Priemonės dėl mėsos produktų, pagaminamų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką mėsos produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos.
2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas mėsos produktams, kurie buvo apdoroti vienu iš VII priedo A skyriaus 1 dalyje nustatytų būdų, arba kurie buvo pagaminti iš 25 straipsnio 4 dalyje nurodytos mėsos.

27 straipsnis

Priemonės dėl pieno ir pieno produktų, pagaminamų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką pieną, gautą iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos, ir iš tokio pieno pagamintus pieno produktus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką pieną ir pieno produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų, pagamintus apsaugos zonoje esančiose įstaigose.
3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui ir pieno produktams, kurie buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje datos ir nuo tada produkcija buvo laikoma ir vežama atskirai nuo vėliau pagaminto pieno ir pieno produktų.
4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui, gautam iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos, ir iš tokio pieno pagamintiems pieno produktams, kurie buvo apdoroti vienu iš IX priedo A arba B dalyse nustatytų būdų, atsižvelgiant į pieno ir pieno produktų paskirtį. Apdorojimas pagal 6 dalyje nustatytus reikalavimus atliekamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytose įstaigose arba, jei apsaugos zonoje nėra įstaigų, ne apsaugos zonoje esančiose įstaigose pagal 8 dalyje nustatytus reikalavimus.
5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui ir pieno produktams, kurie yra paruošti apsaugos zonoje esančiose įstaigose pagal šio straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytos įstaigos turi atitikti tokius reikalavimus:

- a) įstaiga veikia taikant nuolatinę ir griežtą oficialią kontrolę;
- b) įstaigoje naudojamas pienas atitinka 3 ir 4 dalių reikalavimus arba žalias pienas gaunamas iš gyvūnų ne iš apsaugos zonos;
- c) per visą gamybos procesą pienas aiškiai ženklintas ir vežamas bei sandėliuojamas atskirai nuo žalio pieno ir jo produktų, kurie nėra skirti išvežti už apsaugos zonos ribų;
- d) žalias pienas iš ne apsaugos zonoje esančių ūkių į tas įstaigas vežamas transporto priemonėmis, kurios prieš vežimą buvo išvalytos ir dezinfekuotos ir kurios vėliau neturi jokio sąlyčio su apsaugos zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.

7. Šio straipsnio 6 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybai Bendrijos viduje skirtą pieną atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

8. Žalias pienas iš apsaugos zonoje esančių ūkių vežamas į ne apsaugos zonoje esančias įstaigas ir perdirbamas laikantis tokių reikalavimų:

- a) leidimą perdirbti žalią pieną, gautą iš apsaugos zonoje laikomų imlių rūšių gyvūnų, ne apsaugos zonoje esančiose įstaigose suteikia kompetentinga institucija;
- b) leidime pateikiami nurodymai ir nustatomas vežimo į nustatytą įstaigą maršrutas;
- c) vežama transporto priemonėse, kurios prieš vežimą išvalomos ir dezinfekuojamos, yra sukonstruotos ir prižiūrimos taip, kad vežant nėra pieno nuotėkio ir turi tokia įrangą, kad išvengiama pasklidimo išsipurškiant supilamam ar išpilamam pienui;
- d) prieš išvažiuojant iš ūkio, kuriame buvo surinktas imlių rūšių gyvūnų pienas, išvalomi ir dezinfekuojami visi jungiamieji vamzdžiai, padangos, ratlankiai, apatinės transporto priemonės dalys ir bet koks išsipylęs pienas, o po paskutinės dezinfekcijos ir prieš išvažiuodama iš apsaugos zonos transporto priemonė neturėjo sąlyčio su apsaugos zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai;

e) transporto priemonės yra griežtai priskiriamos apibrėžtai geografinėi ar administracinei zonai, jos atitinkamai paženklintos ir gali važiuoti į kitą zoną tik išvalius ir dezinfekavus oficialiai prižiūrint.

9. Imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonoje esančių ūkių žalio pieno mėginius draudžiama imti ir vežti į laboratoriją, išskyrus veterinariją, diagnostinio laboratoriją, patvirtintą diagnozuoti snukio ir nagų ligą, ir perdirbti pieną tokiose laboratorijose.

28 straipsnis

Priemonės dėl spermos, kiaušinėlių ir embrionų, paimtų iš imlių rūšių gyvūnų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką spermą, kiaušinėlius ir embrionus, paimtus iš imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas užšaldytai spermai, kiaušinėliams ir embrionams, kurie buvo surinkti ir sandėliuojami bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje datos.

3. Po šio straipsnio 2 dalyje nurodytos užsikrėtimo datos užšaldyta sperma surinkta pagal Bendrijos teisės aktus, sandėliuojama atskirai ir ja galima disponuoti tik po to, kai:

- a) visos priemonės, susijusios su snukio ir nagų ligos protrūkiu, yra atšauktos pagal 36 straipsnį;
- b) spermos surinkimo centre esantys gyvūnai ištiriami kliniškai, paimami mėginiai serologiniam tyrimui, patvirtinant infekcijos nebuvimą atitinkamame spermos surinkimo centre;
- c) atliktų gyvūnų donorų serologinių tyrimų, nustatant snukio ir nagų ligos viruso antikūnus, iš mėginių paimtų ne anksčiau kaip 28 dienas po spermos surinkimo, neigiami rezultatai.

29 straipsnis

Apsaugos zonoje pagaminamo imlių rūšių gyvūnų mėšlo vežimas ir išbarstymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad apsaugos zonoje būtų draudžiama vežti ir išbarstyti mėšlą iš 16 straipsnyje nurodytų ūkių ir patalpų ar transporto priemonių, esančių apsaugos zonoje, kurioje laikomi imlių rūšių gyvūnai.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, kompetentinga institucija gali leisti išvežti imlių rūšių gyvūnų mėšlą iš apsaugos zonoje esančio ūkio į paskirtą apdorojimo įmonę pagal Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VIII priedo III skyriaus A dalies II skirsnio 5 punktą arba laikinam sandėliavimui.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, kompetentinga institucija gali leisti išvežti imlių rūšių gyvūnų mėšlą iš apsaugos zonoje esančių ūkių, kuriems netaikomos 4 arba 10 straipsnių nuostatos dėl išbarstymo paskirtuose laukuose, laikantis tokių reikalavimų:

- a) visas mėšlo kiekis buvo gautas bent prieš 21 dieną iki nustatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje datos išbarstomas ant žemės, pakankamai toli nuo ūkių, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai ir tuoj pat įterpiamas į žemę;
- b) jei tai – galvijų ar kiaulių mėšlas:
 - i) oficialiam veterinarui atlikus visų ūkyje esančių gyvūnų tyrimą buvo paneigta, kad yra įtariamų esant užkrėstais snukio ir nagų ligos virusu gyvūnų;
 - ii) visas mėšlo kiekis buvo gautas bent prieš 21 dieną iki i papunktyje nurodyto tyrimo;
 - iii) mėšlas įterpiamas į žemę nustatytuose laukuose netoli kilmės ūkio ir pakankamai toli nuo kitų apsaugos zonos ūkių, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.

4. Valstybės narės užtikrina, kad leidimas išvežti mėšlą iš ūkio, kuriame laikomi imlių rūšių gyvūnai, suteikiamas taikant griežtas priemones, skirtas išvengti snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo, visų pirma – užtikrinant hermetiškų transporto priemonių valymą ir dezinfekavimą po sukrovimo ir prieš išvažiuojant iš ūkio.

30 straipsnis

Priemonės dėl imlių rūšių gyvūnų kailių ir odų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką imlių rūšių gyvūnų iš apsaugos zonos kailius ir odas.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas kailiams ir odai, kurie:

- a) buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje, nurodytame 10 straipsnio 1 dalyje, datos ir buvo sandėliuojami atskirai nuo vėliau tos datos pagamintų kailių ir odų;

- b) atitinka VII priedo A dalies 2 skyriaus reikalavimus.

31 straipsnis

Priemonės dėl avių vilnos, atrajojančiųjų plaukų ir kiaulių šerių apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką avių vilną, atrajojančiųjų plaukus ir kiaulių šerius iš apsaugos zonos.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas neperdirbtai vilnai, plaukams ir šeriams, kurie:

- a) buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje, nurodytame 10 straipsnio 1 dalyje, datos ir buvo sandėliuojami atskirai nuo vėliau tos datos gautos vilnos, plaukų ir šerių;

- b) atitinka VII priedo A dalies 3 skyriaus reikalavimus.

32 straipsnis

Priemonės dėl kitų gyvūnų produktų, pagamintų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką gyvūnų produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų, nenurodytus 25–31 straipsniuose.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems produktams, kurie:

- a) buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje, nurodytame 10 straipsnio 1 dalyje, datos ir buvo sandėliuojami atskirai nuo vėliau tos datos pagamintų produktų;

- b) atitinka VII priedo A dalies 4 skyriaus reikalavimus;

- c) jei tai specialūs produktai – jie atitinka atitinkamus VII priedo A dalies 5–9 skyrių reikalavimus;

- d) yra papildomai neapdorjami sudėtiniai produktai, kuriuose yra gyvūninės kilmės produktų, kurie yra apdoroti sunaikinant galimą snukio ir nagų ligos virusą arba buvo gauti iš gyvūnų, kuriems netaikomi apribojimai pagal šios direktyvos nuostatas;

e) yra supakuoti produktai, skirti naudoti kaip *in vitro* diagnostikos ar laboratoriniai reagentai.

33 straipsnis

Priemonės dėl pašarų, šieno ir šiaudų, pagamintų apsaugos zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką pašarus, šieną ir šiaudus iš apsaugos zonos.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pašarams, šienui ir šiaudams, kurie:

a) buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo apsaugos zonos ūkyje, nurodytame 10 straipsnio 1 dalyje, datos ir buvo sandėliuojami ir vežami atskirai nuo vėliau tos datos pagamintų pašarų, šieno ir šiaudų;

b) skirti naudoti apsaugos zonoje, gavus kompetentingų institucijų leidimą;

c) yra pagaminti patalpose, kuriose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai;

d) pagaminti įstaigose, kuriose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, o žaliava gauta iš c punkte nurodytų patalpų arba ne apsaugos zonoje esančių patalpų.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pašarams ir šiaudams, kurie yra pagaminti ūkiuose, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai ir kurie atitinka VII priedo B dalies 1 skyriaus reikalavimus.

34 straipsnis

Nukrypti leidžiančių nuostatų taikymas ir papildomas patvirtinimas

1. Bet kokios nuo 24–33 straipsnių draudimų leidžiančios nukrypti nuostatos taikomos specialiu kompetentingos institucijos sprendimu tik po to, kai ji įsitikina, kad visi reikalavimai buvo vykdomi pakankamą laiką iki produktams paliekant apsaugos zoną ir kad nėra jokio snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus.

2. Bet kokios nuo 24–33 straipsnių draudimų leidžiančios nukrypti nuostatos prekybai Bendrijos viduje taikomos kompetentingai institucijai suteikus papildomą patvirtinimą.

3. Išsamios šio straipsnio 2 dalyje numatytų priemonių įgyvendinimo taisyklės tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

35 straipsnis

Valstybių narių apsaugos zonoje taikomos papildomos priemonės

Be pagal šią direktyvą apsaugos zonoje taikomų priemonių valstybės narės gali imtis papildomų nacionalinių priemonių, kurios laikomos būtinomis ir atitinkamomis snukio ir nagų ligos virusui pažaboti, atsižvelgiant į konkrečias epidemiologines, gyvulininkystės, komercines ir socialines sąlygas, domi-nuojančias paveiktoje zonoje. Valstybės narės informuoja apie tokias papildomas priemones Komisiją ir kitas valstybes nares.

36 straipsnis

Priemonių apsaugos zonoje atšaukimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad apsaugos zonoje taikomos priemonės būtų tęsiamos iki įvykdomi tokie reikalavimai:

a) praena ne mažiau kaip 15 dienų nuo visų imlių rūšių gyvūnų užmušimo ir saugaus nukensminimo iš 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto ūkio ir užbaigiamas preliminarus valymas ir dezinfekavimas tame ūkyje, atliekamas pagal 11 straipsnį;

b) visuose apsaugos zonoje esančiuose ūkiuose, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, atliktų tyrimų rezultatai yra neigiami.

2. Atšaukus apsaugos zonai savitas priemones, toliau ne mažiau kaip 15 dienų taikomos priežiūros zonai taikomos priemonės, numatytos 37–42 straipsniuose, iki jos bus atšauktos pagal 44 straipsnį.

3. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas tyrimas atliekamas patvirtinti, kad infekcijos nėra, laikantis bent III priedo 1 dalies kriterijų ir aprėpiant III priedo 2.3 poskyryje numatytas priemones, paremtas III priedo 2.1.1 ir 2.1.3 punktuose nustatytais kriterijais.

37 straipsnis

Priežiūros zonoje esantiems ūkiams taikomos priemonės

1. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros zonoje būtų taikomos 22 straipsnio 1 dalyje numatytos priemonės.

2. Nukrypstant nuo 22 straipsnio 1 dalies c punkto draudimo ir tuomet, kai priežiūros zonoje nėra skerdimo infrastruktūros arba ji nepakankama, kompetentingos institucijos gali leisti išvežti iš priežiūros zonoje esančių ūkių imlių rūšių gyvūnus ir oficialiai prižiūrint nuvežti juos paskersti tiesiai į ne priežiūros zonoje esančią skerdyklą, laikantis tokių reikalavimų:

- a) 22 straipsnio 1 dalyje nurodyti užrašai yra oficialiai patikrinti ir ūkio epidemiologinė padėtis nerodo jokių įtarimų dėl užsikrėtimo ar užteršimo snukio ir nagų ligos virusu;
- b) visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų patikrinimo, kurį atliko oficialus veterinaras, rezultatai yra neigiami;
- c) reprezentatyvius skaičius gyvūnų, atsižvelgiant į III priedo 2.2 poskyryje nurodytus statistinius parametrus, buvo išsamiai kliniškai ištirtas ir patvirtinta, kad nėra kliniškai užkrėstų ar įtariamų užsikrėtus gyvūnų;
- d) kompetentingos institucijos nurodyta skerdykla yra kuo arčiau priežiūros zonos;
- e) tokių gyvūnų mėsa apdorojama kaip nustatyta 39 straipsnyje.

38 straipsnis

Gyvūnų judėjimas priežiūros zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad imlių rūšių gyvūnai nebūtų išvežami iš priežiūros zonoje esančių ūkių.
2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas gyvūnų judėjimui dėl vieno iš tokių tikslų:
 - a) vedant juos į ganyklą, esančią priežiūros zonoje, be sąlyčio su kitų ūkių imlių rūšių gyvūnais, ne anksčiau kaip praėjus 15 dienų po paskutinio snukio ir nagų ligos protrūkio užregistravimo apsaugos zonoje;
 - b) vežant juo tiesiogiai ir oficialiai prižiūrint skersti į toje pačioje zonoje esančią skerdyklą;
 - c) vežant juos pagal 37 straipsnio 2 dalį;
 - d) vežant juos pagal 24 straipsnio 2 dalies a ir b punktus.

3. Šio straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą gyvūnų judėjimą kompetentinga institucija leidžia tik tuomet, kai, atlikus visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų tyrimą, kurį atlieka oficialus veterinaras, įskaitant pagal III priedo 2.2 poskyrį paimtų mėginių bandymus, nusprendžiama, kad nėra pagrindo įtarti tame ūkyje esant užsikrėtusių ar užterštų gyvūnų.

4. Šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodytą gyvūnų judėjimą kompetentinga institucija leidžia tik atlikus 37 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose numatytas priemones ir gavus patenkinamus rezultatus.

5. Valstybės narės nedelsdamos suseka imlių rūšių gyvūnus, išvežtus iš priežiūros zonos bent 21 dieną prieš numanomą anksčiausio užsikrėtimo priežiūros zonos ūkyje datą, ir informuoja kitų valstybių narių kompetentingas institucijas apie gyvūnų aptikimo rezultatus.

39 straipsnis

Priemonės, taikomos imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos šviežiai mėšai ir iš tokios mėsos pagamintiems mėsos produktams

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką šviežią mėšą, smulkintą mėšą ir mėsos preparatus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos, ir iš tokios mėsos pagamintus produktus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką šviežią mėšą, smulkintą mėšą, mėsos preparatus ir mėsos produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų, pagamintus priežiūros zonoje esančiose įstaigose.
3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šviežiai mėšai, smulkintai mėšai ir mėsos preparatams, kurie buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo priežiūros zonos ūkyje datos ir nuo tada produkcija buvo laikoma ir vežama atskirai nuo vėliau pagamintos mėsos. Tokia mėsa turi būti lengvai atskiriama nuo mėsos, kurią draudžiama išvežti iš priežiūros zonos, paženklinant ją aiškiu ženklu, nustatytu pagal Bendrijos teisės aktus.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šviežiai mėšai, smulkintai mėšai ir mėšos preparatams, kurie buvo gauti iš gyvūnų, atvežtų į skerdyklą laikantis reikalavimų, kurie yra ne mažiau griežti nei numatyti 37 straipsnio 2 dalies a–e punktuose, ir mėšai taikomos šio straipsnio 5 dalyje numatytos priemonės.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas šviežiai mėšai, smulkintai mėšai ir mėšos preparatams, gautiems iš priežiūros zonoje esančių įstaigų, laikantis tokių reikalavimų:

a) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;

b) įstaigoje gali būti perdirbama tik šio straipsnio 4 dalyje aprašyta šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėšos preparatai, laikantis VIII priedo B dalyje numatytų papildomų reikalavimų, arba šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėšos preparatai, gauti iš gyvūnų, augintų ir paskerstų ne priežiūros zonoje arba iš gyvūnų, atvežtų į įstaigą ir paskerstų joje pagal 24 straipsnio 2 dalies b punktą;

c) visa tokia šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėšos preparatai turi būti paženklinami sanitariniu ženklu pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo XI skyrių, kitų porakanopių atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 91/495/EEB I priedo III skyriuje, o smulkintos mėšos ir mėšos preparatų atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 94/65/EB I priedo VI skyriuje;

d) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa, smulkinta mėsa ir mėšos preparatai turi būti aiškiai paženklinami ir vežami bei sandėliuojami atskirai nuo šviežios mėšos, smulkintos mėšos ar mėšos preparatų, kurių neleidžiama išvežti už priežiūros zonos ribų pagal šią direktyvą.

6. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas mėšos produktams, kurie buvo gauti iš imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos mėšos ir kurie paženklinami Direktyvoje 2002/99/EB numatytu sanitariniu ženklu ir oficialiai prižiūrint nuvežti į paskirtą įstaigą apdoroti pagal VII priedo A skyriaus 1 dalį.

7. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas mėšos produktams, kurie buvo gauti iš priežiūros zonoje esančių įstaigų ir atitinka šio straipsnio 6 dalies nuostatas arba yra pagaminti iš 5 dalies nuostatas atitinkančios mėšos.

8. Šio straipsnio 5 ir 7 dalių reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybą Bendrijos viduje skirtą šviežią mėšą, smulkintą mėšą ar mėšos preparatus atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

9. Nukrypti nuo šio straipsnio 1 dalies reikalavimų leidžianti nuostata gali būti taikoma taikant specialius reikalavimus, patvirtintus 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, visų pirma – dėl mėšos, pagamintos iš imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos, buvusių ilgiau kaip 30 dienų, sanitarinio ženklinimo.

40 straipsnis

Priemonės, taikomos imlių rūšių gyvūnų pienui ir pieno produktams, pagamintiems priežiūros zonoje

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką pieną, gautą iš imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos, ir iš tokio pieno pagamintus pieno produktus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų draudžiama teikti į rinką pieną ir pieno produktus, gautus iš imlių rūšių gyvūnų, pagamintus priežiūros zonoje esančiuose ūkiuose.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui ir pieno produktams, kurie buvo pagaminti bent prieš 21 dieną iki numatytos anksčiausio užsikrėtimo atitinkamos priežiūros zonos ūkyje datos ir nuo tada produkcija buvo laikoma ir vežama atskirai nuo vėliau pagaminto pieno ir pieno produktų.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui, gautam iš imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos, ir iš tokio pieno pagamintiems pieno produktams, kurie buvo apdoroti vienu iš IX priedo A arba B dalyse nustatytų būdų, atsižvelgiant į pieno ir pieno produktų paskirtį. Apdorojimas pagal 6 dalyje nustatytus reikalavimus atliekamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytose įstaigose arba, jei priežiūros zonoje nėra įstaigų, kompetentingų institucijų nustatytose įstaigose, esančiose ne apsaugos ir priežiūros zonose.

5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto draudimo, jis netaikomas pienui ir pieno produktams, kurie yra paruošti priežiūros zonoje esančiose įstaigose pagal šio straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytos įstaigos turi atitikti tokius reikalavimus:

- a) įstaiga veikia taikant nuolatinę ir griežtą oficialią kontrolę;
- b) įstaigoje naudojamas pienas atitinka 4 dalies reikalavimus arba gaunamas iš gyvūnų ne iš priežiūros ir apsaugos zonos;
- c) per visą gamybos procesą pienas aiškiai ženklintas ir vežamas bei sandėliuojamas atskirai nuo žalio pieno ir jo produktų, kurie nėra skirti išvežti už priežiūros zonos ribų;
- d) žalias pienas iš ne apsaugos ir priežiūros zonoje esančių ūkių į tas įstaigas vežamas transporto priemonėmis, kurios prieš vežimą buvo išvalytos ir dezinfekuotos ir kurios vėliau neturi jokio sąlyčio su apsaugos ir priežiūros zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.

7. Šio straipsnio 6 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybai Bendrijos viduje skirtą pieną atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

8. Žalias pienas iš priežiūros zonoje esančių ūkių vežamas į ne apsaugos ir priežiūros zonoje esančias įstaigas ir perdirbamas laikantis tokių reikalavimų:

- a) leidimą perdirbti žalią pieną, gautą iš priežiūros zonoje laikomų imlių rūšių gyvūnų, ne apsaugos ir priežiūros zonoje esančiose įstaigose suteikia kompetentinga institucija;
- b) leidime pateikiami nurodymai ir nustatomas vežimo į nustatytą įstaigą maršrutas;
- c) vežama transporto priemonėse, kurios prieš vežimą išvalomos ir dezinfekuojamos, yra sukonstruotos ir prižiūrimos taip, kad vežant nėra pieno nuotėkio ir turi tokia įrangą, kad išvengiama pasklidimo išsipurškiant supilamam ar išpilamam pienui;
- d) prieš išvažiuojant iš ūkio, kuriame buvo surinktas imlių rūšių gyvūnų pienas, išvalomi ir dezinfekuojami visi jungiamieji vamzdžiai, padangos, ratlankiai, apatinės transporto priemonės dalys ir bet koks išsipylęs pienas, o po paskutinės dezinfekcijos ir prieš išvažiuodama iš priežiūros zonos transporto priemonė neturėjo sąlyčio su apsaugos ir priežiūros zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai;

e) transporto priemonės yra griežtai priskiriamos apibrėžtai geografinėi ar administracinei zonai, jos atitinkamai paženklintos ir gali važiuoti į kitą zoną tik išvalius ir dezinfekavus oficialiai prižiūrint.

9. Imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonoje esančių ūkių žalio pieno mėginius draudžiama imti ir vežti į laboratoriją, išskyrus veterinariją, diagnostinę laboratoriją, patvirtintą diagnozuoti snukio ir nagų ligą, o perdirbti pieną tokiose laboratorijose leidžiama tik pagal oficialų leidimą ir ėmusis priemonių išvengti bet kokio galimo snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo.

41 straipsnis

Priežiūros zonoje pagaminamo imlių rūšių gyvūnų mėšlo vežimas ir išbarstymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros zonoje būtų draudžiama vežti ir išbarstyti mėšlą iš 16 straipsnyje nurodytų ūkių ir patalpų, esančių priežiūros zonoje, kurioje laikomi imlių rūšių gyvūnai.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalyje numatyto draudimo, kompetentingos institucijos ypatingomis aplinkybėmis gali leisti išvežti mėšlą transporto priemonėmis, kurios prieš ir po panaudojimo stropiai išvalomos ir dezinfekuojamos, išbarstyti nustatytose priežiūros zonos vietose ir pakankamu atstumu nuo ūkių, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, laikantis tokių alternatyvių reikalavimų:

- a) oficialiam veterinarui atlikus visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų tyrimą buvo paneigta, kad yra įtariamų esant užkrėstais snukio ir nagų ligos virusu gyvūnų, ir mėšlas išbarstomas ant žemės, išvengiant aerozolio, ir tuoj pat įterpiamas į žemę;
- b) oficialaus veterinaro atlikto visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų klinikinio tyrimo rezultatai yra neigiami ir mėšlas įpurškiamas į žemę;
- c) mėšlui taikomos 29 straipsnio 2 dalies nuostatos.

42 straipsnis

Priemonės dėl kitų gyvūnų produktų, pagamintų priežiūros zonoje

Valstybės narės užtikrina, kad gyvūninės kilmės produktai, išskyrus nurodytuosius 39–41 straipsniuose, būtų teikiami į rinką laikantis 28 ir 30–32 straipsniuose numatytų reikalavimų.

43 straipsnis

Valstybių narių priežiūros zonoje taikomos papildomos priemonės

Be pagal 37–42 straipsniuose numatytų priemonių valstybės narės gali imtis papildomų nacionalinių priemonių, kurios laikomos būtinomis ir atitinkamomis snukio ir nagų ligos virusui sustabdyti, atsižvelgiant į konkrečias epidemiologines, gyvulininkystės, komercines ir socialines sąlygas, dominuojančias paveiktoje zonoje. Jei manoma, kad būtinos specialios priemonės arklinių judėjimui apriboti, jas nustatant atsižvelgiama į VI priede numatytas priemonės.

44 straipsnis

Priemonių priežiūros zonoje atšaukimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros zonoje taikomos priemonės būtų tęsiamos iki įvykdomi tokie reikalavimai:

- a) praeina ne mažiau kaip 30 dienų nuo visų imlių rūšių gyvūnų užmušimo ir saugaus pašalinimo iš 10 straipsnio 1 dalyje nurodyto ūkio ir užbaigiamas preliminarus valymas ir dezinfekavimas tame ūkyje, atliekamas pagal 11 straipsnį;
- b) apsaugos zonoje yra laikomasi visų 36 straipsnyje numatytų reikalavimų;
- c) buvo atliktas tyrimas, kurio rezultatai yra neigiami.

2. Šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas tyrimas atliekamas patvirtinti, kad priežiūros zonoje infekcijos nėra pagal III priedo 1 dalies kriterijus ir aprėpiant III priedo 2.4 poskyryje numatytas priemonės, paremtas III priedo 2.1 poskyryje nustatytais kriterijais.

7 SKIRSNIS

SUSKIRSTYMAS Į REGIONUS, JUDĖJIMO KONTROLĖ IR TAPATUMO ŽENKLINIMAS

45 straipsnis

Suskirstymas į regionus

1. Nepažeidžiant Direktyvos 90/425/EB ir ypač jos 10 straipsnio, jei snukio ir nagų liga sklinda nepaisant priemonių, kurių imtasi pagal šią direktyvą, ir epizootija tampa intensyvi ir bet kuriuo atveju – vykdant priverstinę vakcinaciją, valstybės narės užtikrina, kad jų teritorija būtų suskirstyta į vieną ar kelias ribojimų taikymo ir laisvas zonas.

2. Valstybės narės nedelsdamos praneša Komisijai informaciją apie ribojimų taikymo zonoje įgyvendinamas priemones, o Komisija persvarsto ir, kai būtina, iš dalies pakeičia ir patvirtina priemones 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

3. Nepažeidžiant valstybių narių išpareigojimo suskirstyti į regionus pagal šio straipsnio 1 dalį, dėl suskirstymo į regionus ir ribojimų taikymo zonoje taikytinų priemonių nusprendžiama 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka. Toks sprendimas gali turėti poveikį kaimyninėms valstybėms narėms, kurios priemonių ėmimosi metu nėra paveiktos infekcijos.

4. Prieš apibrėžiant ribojimų taikymo zoną atliekamas išsamus epidemiologinis padėties įvertinimas, visų pirma – dėl snukio ir nagų ligos viruso galimo atnešimo laiko ir vietos, pasklidimo ir laikotarpio, būtino jam išnaikinti.

5. Ribojimų taikymo zona turi būti kiek įmanoma apribota remiantis administracinėmis sienomis ir geografinėmis kliūtimis. Suskirstymas į regionus turėtų būti pradedamas nuo didesnių administracinių vienetų, o ne nuo regionų. Ribojimų taikymo zona gali būti sumažinta atsižvelgiant į 13 straipsnyje numatyto epidemiologinio tyrimo rezultatus iki zonos, kuri yra ne mažesnė kaip paregionis, o kai būtina – iki aplinkinių paregionų. Snukio ir nagų ligos virusui sklindant ribojimų taikymo zona didinama aprėpiant papildomus regionus ar paregionius.

46 straipsnis

Valstybės narės ribojimų taikymo zonoje taikomos priemonės

1. Kai taikomas suskirstymas į regionus, valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi bent tokių priemonių:

- a) ribojimų taikymo zonoje būtų kontroliuojamas imlių rūšių gyvūnų, gyvūnų produktų ir krovinių vežimas ir judėjimas ir transporto priemonių kaip galimų snukio ir nagų ligos viruso nešėjų judėjimas;
- b) pagal Bendrijos teisės aktus susekama ir paženkinama šviežia mėsa ir žalias pienas ir, kiek įmanoma, kiti atsargų produktai, kurių neleidžiama išvežti iš ribojimų taikymo zonos;
- c) imlių rūšių gyvūnai ir iš tokių gyvūnų gauti produktai būtų sertifikuojami, o žmonėms vartoti skirti produktai, kuriuos ketinama ir leidžiama išvežti iš ribojimų taikymo zonos, sanitariškai ženklinami pagal Bendrijos teisės aktus.

2. Kai taikomas suskirstymas į regionus, valstybės narės užtikrina, kad būtų susekti bent imlių rūšių gyvūnai, išvežti iš ribojimų taikymo zonos į kitą valstybę narę per laikotarpį nuo numanomo snukio ir nagų ligos viruso atsiradimo datos iki suskirstymo į regionus datos, ir tokie gyvūnai izoliuojami oficialiai veterinariskai kontroliuojant iki galima infekcija ar užteršimas yra oficialiai paneigiamas.

3. Valstybės narės bendradarbiauja susekant imlių rūšių gyvūnų šviežią mėsą ir žalią pieną ir jo produktus, pagamintus ribojimų taikymo zonoje nuo numanomo snukio ir nagų ligos viruso atsiradimo datos iki suskirstymo į regionus datos. Tokia šviežia mėsa apdorojama pagal VII priedo A dalies 1 skyrių, o žalias pienas ir jo produktai – pagal IX priedo A arba B dalį, atsižvelgiant į paskirtį, arba sulaikomi iki galimas užteršimas snukio ir nagų ligos virusu yra oficialiai paneigiamas.

4. Specialios priemonės, ypač dėl imlių rūšių gyvūnų produktų iš ribojimų taikymo zonos, neskirtų teikti į rinką už ribojimų taikymo zonos ribų, sanitarinio ženklinimo gali būti patvirtintos pagal Direktyvos 2002/99/EB 4 straipsnio 3 dalį.

47 straipsnis

Imlių rūšių gyvūnų tapatumo ženklinimas

1. Nepažeidžiant Bendrijos teisės aktų dėl vietinių galvijų, avių, ožkų ir kiaulių, valstybės narės užtikrina, kad snukio ir nagų ligos protrūkio jų teritorijoje atveju imlių rūšių gyvūnai galėtų išvykti iš ūkio, kuriame yra laikomi, tik tuomet, jei jų tapatumas paženklinamas taip, kad kompetentingos institucijos galėtų greitai susekti jų judėjimą ir kilmės ūkį arba bet kokį ūkį, iš kurio jie galėjo atvykti. Tačiau ypatingais atvejais, nurodytais 15 straipsnio 1 dalyje ir 16 straipsnio 1 dalyje, kompetentinga institucija tam tikromis aplinkybėmis ir atsižvelgusi į sanitarinę padėtį gali leisti kitus tokių gyvūnų judėjimo ir jų kilmės ūkio ar bet kokio kito ūkio, iš kurio jie galėjo atvykti, susekimo būdus. Tokių gyvūnų tapatumo ženklinimo ar jų kilmės ūkių susekimo priemonės nustato kompetentinga institucija ir praneša Komisijai.

2. Priemonės, kurių valstybės narės imasi dėl papildomo, nuolatinio ir nepanaikinamo gyvūnų ženklinimo specialiai snukio ir nagų ligai kontroliuoti ir ypač pagal 52 ir 53 straipsnius atliekamos vakcinacijos atveju, gali būti keičiamos 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

48 straipsnis

Judėjimo kontrolė snukio ir nagų ligos protrūkio atveju

1. Valstybės narės užtikrina, kad snukio ir nagų ligos protrūkio jų teritorijoje atveju pagal 45 straipsnį įsteigtose ribojimų taikymo zonose būtų taikomos tokios imlių rūšių gyvūnų judėjimo kontrolės priemonės:

- a) savininkai kompetentingai institucijai jos reikalavimu teikia atitinkamą informaciją apie į jų ūkį patenkančius ir išvykstančius gyvūnus. Tokia informacija apie visus imlių rūšių gyvūnus turi aprėpti bent duomenis, reikalaujamus Direktyvos 64/432/EEB 14 straipsnyje;
- b) imlių rūšių gyvūnų vežimu ir prekyba užsiimantys asmenys kompetentingai institucijai jos reikalavimu teikia atitinkamą informaciją apie jų vežamų ir prekiaujamų gyvūnų judėjimą. Tokia informacija turi aprėpti bent duomenis, reikalaujamus Direktyvos 64/432/EEB 12 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 1 dalies b punkte.

2. Valstybės narės gali išplėsti vienos ar visų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių taikymą aprėpiant dalį ar visą laisvą zoną.

8 SKIRSNIS

VAKCINACIJA

49 straipsnis

Vakcinų nuo snukio ir nagų ligos naudojimas, gamyba, prekyba ir kontrolė

Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) jų teritorijoje būtų draudžiama naudoti vakcinas nuo snukio ir nagų ligos ir administruoti hiperimuninius serumus nuo snukio ir nagų ligos, išskyrus šioje direktyvoje numatytus atvejus;
- b) vakcinoms nuo snukio ir nagų ligos jų teritorijoje būtų gaminamos, sandėliuojamos, tiekiamos, platinamos ir prekiaujama jomis oficialiai prižiūrint;
- c) vakcinomis nuo snukio ir nagų ligos būtų prekiaujama prižiūrint kompetentingoms institucijoms pagal Bendrijos teisės aktus;
- d) naudoti vakcinas nuo snukio ir nagų ligos kitais tikslais, išskyrus imlių rūšių gyvūnų aktyviam imunitetui sukurti, t. y., laboratoriniams tyrimams, moksliniams tyrimams ar bandant vakcinas, leistų kompetentingos institucijos ir tai būtų atliekama laikantis atitinkamų biologinės apsaugos reikalavimų.

50 straipsnis

Sprendimas dėl priverstinės vakcinacijos

1. Taikyti priverstinę vakcinaciją gali būti nuspręsta kai yra bent viena iš tokių sąlygų:
 - a) yra patvirtinti snukio ir nagų ligos protrūkiai, kurie gresia plačiai pasklisti valstybėje narėje, kurioje tokie protrūkiai buvo patvirtinti;
 - b) dėl geografinės padėties ar vyraujančių meteorologinių sąlygų, siejant su praneštais snukio ir nagų ligos protrūkiais valstybėje narėje, kyla pavojus kitoms valstybėms narėms;
 - c) kitoms valstybėms narėms kyla pavojus dėl epidemiologiškai svarbių sąsajų tarp jų teritorijose esančių ūkių ir imlių rūšių gyvūnus laikančių ūkių valstybėje narėje, kur yra snukio ir nagų ligos protrūkiai;
 - d) kitoms valstybėms narėms kyla pavojus dėl geografinės padėties ar vyraujančių meteorologinių sąlygų trečiojoje šalyje, kur yra snukio ir nagų ligos protrūkiai.
2. Priimant sprendimą dėl priverstinės vakcinacijos atsižvelgiama į 15 straipsnyje numatytas priemones ir X priede išvardytus kriterijus.
3. Sprendimas taikyti priverstinę vakcinaciją priimamas 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.
4. Priimti šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sprendimą taikyti priverstinę vakcinaciją savo teritorijoje gali pareikalauti:
 - a) šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta valstybė narė;
 - b) šio straipsnio 1 dalies b, c arba d punkte nurodyta valstybė narė.
5. Nukrypstant nuo šio straipsnio 3 dalies, sprendimą taikyti priverstinę vakcinaciją gali priimti ir įgyvendinti pagal šią direktyvą susijusi valstybė narė, raštu pranešusi Komisijai 51 straipsnyje numatytą informaciją.
6. Jei valstybė narė taiko priverstinę vakcinaciją pagal šio straipsnio 5 dalį, tokį sprendimą nedelsiant persvarsto Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas ir Bendrijos priemonės tvirtinamos 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.
7. Nukrypstant nuo šio straipsnio 4 dalies, sprendimas taikyti priverstinę vakcinaciją šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytoje valstybėje narėje, suderinus su paveikta valstybe narė, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti priimtas pačios Komisijos iniciatyva, jei galioja šio straipsnio 1 dalies a ir b punktų sąlygos.

51 straipsnis

Priverstinės vakcinacijos reikalavimai

1. Sprendime taikyti priverstinę vakcinaciją pagal 50 straipsnio 3 ir 4 dalis nustatomi reikalavimai, pagal kuriuos tokia vakcinacija turi būti atliekama; tokiais reikalavimais turi būti nustatyti bent tokie dalykai:
 - a) pagal 45 straipsnį nustatoma geografinė zona, kurioje turi būti atliekama priverstinė vakcinacija;
 - b) skiepijamų gyvūnų rūšis ir amžius;
 - c) vakcinacijos kampanijos trukmė;
 - d) skiepytų ir neskiepytų imlių rūšių gyvūnų ir jų produktų judėjimo specialus draudimas;
 - e) skiepytų gyvūnų specialus papildomas ir nuolatinis tapatumo ženklavimas ir speciali registracija pagal 47 straipsnio 2 dalį;
 - f) kiti su nepaprastąja padėtimi susiję dalykai.
2. Šio straipsnio 1 dalyje numatyti priverstinės vakcinacijos reikalavimai užtikrina, kad tokia vakcinacija atliekama pagal 52 straipsnį, neatsižvelgiant į tai, ar skiepyti gyvūnai vėliau yra skerdziami, ar paliekami gyvi.
3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų vykdoma informavimo programa, kuria visuomenė būtų informuojama apie skiepytų gyvūnų mėsos, pieno ir pieno produktų, skirtų vartoti žmonėms, saugą.

52 straipsnis

Apsauginė vakcinacija

1. Apsauginę vakcinaciją taikančios valstybės narės užtikrina, kad:
 - a) vakcinacijos zona būtų nustatyta pagal 45 straipsnį, kai reikia, artimai bendradarbiaujant kaimyninėms valstybėms narėms;
 - b) vakcinacija būtų atliekama sparčiai ir laikantis higienos bei biologinės apsaugos taisyklių, kad būtų išvengta snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo;
 - c) visos vakcinacijos zonoje taikomos priemonės būtų vykdomos nepažeidžiant 7 skirsnyje numatytų priemonių;

d) ji būtų atliekama tol, kol pagal 61 straipsnį grąžinamas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas:

54 straipsnis

i) apsaugos ir priežiūros zonos taikomos priemonės pagal šią direktyvą taikomos tai vakcinacijos zonos daliai, kol jos bus panaikintos pagal 36 straipsnio arba 44 straipsnio nuostatas;

ii) po to kai priemonės, taikomos apsaugos ir priežiūros zonos, panaikinamos, vakcinacijos zonoje taikytinos priemonės, kaip nurodyta 54 ir 58 straipsniuose, ir toliau taikomos.

2. Valstybės narės, kurios taiko apsauginę vakcinaciją, užtikrina, kad vakcinacijos zona būtų apsupta ne siauresnės kaip 10 km pločio už vakcinacijos zonos ribų priežiūros zonos (priežiūros zona, kuri apibūdinta OIE):

a) kurioje, vakcinacija yra draudžiama;

b) kurioje vykdoma griežtesnė priežiūra;

c) kurioje imlių gyvūnų rūšių judėjimas kontroliuojamas kompetentingų institucijų;

d) kuri nepanaikinama, kol atgaunamas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas pagal 61 straipsnio nuostatas.

53 straipsnis

Slopinamoji vakcinacija

1. Valstybės narės praneša Komisijai, jei pagal 50 straipsnį ir atsižvelgdamos į visas susijusias aplinkybes jos nusprendžia taikyti slopinamąją vakcinaciją, ir suteikia bent 21 straipsnyje numatytą informaciją apie kontrolės priemones, kurių ketinama imtis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad slopinamoji vakcinacija būtų atliekama:

a) tik apsaugos zonoje;

b) tik aiškiai nustatytuose ūkiuose, taikant 10 straipsnio 1 dalyje, ypač jos a punkte numatytas priemones.

Tačiau logistikos sumetimais ir nukrypstant nuo 10 straipsnio 1 dalies, visų tokių ūkių gyvūnų užmušimas gali būti atidėtas tol, kol reikia laikytis Direktyvos 93/119/EEB ir šios direktyvos 10 straipsnio 1 dalies c punkto.

Priemonės, taikomos vakcinacijos zonoje laikotarpiu nuo priverstinės vakcinacijos pradžios iki praeina ne mažiau kaip 30 dienų po tokios vakcinacijos pabaigos (1 etapas)

1. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 2–6 dalyse numatytos priemonės būtų taikomos vakcinacijos zonoje laikotarpiu nuo priverstinės vakcinacijos pradžios iki praeina ne mažiau kaip 30 dienų po tokios vakcinacijos pabaigos.

2. Gyvų imlių rūšių gyvūnų judėjimas tarp ūkių vakcinacijos zonoje ir už jos ribų draudžiamas.

Nukrypstant nuo pirmoje pastraipoje numatyto draudimo ir atlikus tokių gyvūnų ir tokių gyvūnų kilmės ar išvykimo bandų klinikinį patikrinimą, kompetentingos institucijos gali leisti juos tiesiogiai nuvežti nedelsiant paskersti kompetentingos institucijos nustatytoje skerdykloje, esančioje vakcinacijos zonoje, o išskirtinėmis aplinkybėmis – netoli jos.

3. Šviežia mėsa, pagaminta iš skiepytų gyvūnų, paskerstų šio straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu, yra:

a) ženklinama Direktyvoje 2002/99/EB numatytu ženklu;

b) sandėliuojama ir vežama atskirai nuo a punkte nurodytų ženklu nepaženklintos mėsos, o vėliau uždaroje talpyklose nuvežama į kompetentingos institucijos nurodytą įstaigą apdoroti pagal VII priedo A dalies 1 skyrių.

4. Iš skiepytų gyvūnų gautas pienas ir pieno produktai gali būti teikiami į rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų, jei, atsižvelgiant į tai, ar jie skirti, ar neskirti vartoti žmonėms, jie yra apdoroti bent vienu iš IX priedo A ir B dalyse nurodytų būdų. Apdorojimas atliekamas pagal šio straipsnio 5 dalyje nustatytus reikalavimus vakcinacijos zonoje esančiose įstaigose, o jei toje zonoje įstaigų nėra – už jos ribų esančiose įstaigose, į kurias žalias pienas vežamas pagal šio straipsnio 7 dalyje nustatytus reikalavimus.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytos įstaigos turi atitikti tokius reikalavimus:

a) įstaiga veikia taikant nuolatinę ir griežtą oficialią kontrolę;

b) įstaigoje naudojamas pienas atitinka 4 dalies reikalavimus arba žalias pienas gaunamas iš gyvūnų ne iš vakcinacijos zonos;

- c) per visą gamybos procesą pienas aiškiai ženklintas ir vežamas bei sandėliuojamas atskirai nuo žalio pieno ir jo produktų, kurie nėra skirti išvežti už vakcinacijos zonos ribų;
- d) žalias pienas iš ne vakcinacijos zonoje esančių ūkių į tas įstaigas vežamas transporto priemonėmis, kurios prieš vežimo operaciją buvo išvalytos ir dezinfekuotos ir kurios vėliau neturi jokio sąlyčio su apribojimų taikymo zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai.
6. Šio straipsnio 5 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybą Bendrijos viduje skirtą pieną atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.
7. Žalias pienas iš vakcinacijos zonoje esančių ūkių vežamas į ne vakcinacijos zonoje esančias įstaigas ir perdirbamas laikantis tokių reikalavimų:
- a) leidimą perdirbti žalią pieną, gautą iš vakcinacijos zonoje laikomų imlių rūšių gyvūnų, ne apsaugos zonoje esančiose įstaigose suteikia kompetentinga institucija;
- b) leidime pateikiami nurodymai ir nustatomas vežimo į nustatytą įstaigą maršrutas;
- c) vežama transporto priemonėse, kurios prieš vežimo operaciją išvalomos ir dezinfekuojamos, yra sukonstruotos ir prižiūrimos taip, kad vežant nėra pieno nuotėkio ir turi tokia įrangą, kad išvengiama pasklidimo išsipurškiant supilamam ar išpilamam pienui;
- d) prieš išvažiuojant iš ūkio, kuriame buvo surinktas imlių rūšių gyvūnų pienas, išvalomi ir dezinfekuojami visi jungiamieji vamzdžiai, padangos, ratlankiai, apatinės transporto priemonės dalys ir bet koks išsipylęs pienas, o po paskutinės dezinfekcijos ir prieš išvažiuodama iš vakcinacijos zonos transporto priemonė neturėjo sąlyčio su vakcinacijos zonoje esančiais ūkiais, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai;
- e) transporto priemonės yra griežtai priskiriamos apibrėžtai geografinėi ar administracinei zonai, jos atitinkamai paženklintos ir gali važiuoti į kitą zoną tik išvalius ir dezinfekavus oficialiai prižiūrint.
8. Imlių rūšių gyvūnų iš vakcinacijos zonoje esančių ūkių žalio pieno mėginius draudžiama imti ir vežti į laboratoriją, išskyrus veterinariją, diagnostinio laboratoriją, patvirtintą diagnozuoti snukio ir nagų ligą, ir perdirbti pieną tokiose laboratorijose.
9. Sustabdomas spermos ėmimas dirbtiniam apseklitimui iš imlių rūšių gyvūnų donorų, laikomų spermos surinkimo centruose, esančiuose vakcinacijos zonoje.
- Nukrypstant nuo pirmoje pastraipoje numatyto draudimo, kompetentingos institucijos gali leisti surinkti spermą spermos surinkimo centruose vakcinacijos zonoje užšaldyti spermai gaminti, laikantis tokių reikalavimų:
- a) užtikrinama, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu surinkta sperma sandėliuojama atskirai ne trumpiau kaip 30 dienų;
- b) prieš išvežant spermą:
- 1) gyvūnas donoras nebuvo skiepytas ir taikomi 28 straipsnio 3 dalies b ir c punktų reikalavimai;
 - 2) gyvūnas donoras buvo skiepytas po to, kai atlikto antikūnų prieš snukio ir nagų ligos virusą aptikimo tyrimo rezultatas buvo neigiamas;
 - i) viruso arba viruso genomo nustatymo tyrimo arba patvirtinto antikūnų prieš nestruktūrinius baltymus aptikimo tyrimo, atlikto pasibaigus spermos karantino laikotarpiui su visų tuo metu spermos surinkimo centre buvusių imlių rūšių gyvūnų mėginiais, rezultatas buvo neigiamas;
 - ii) sperma atitinka Direktyvos 88/407/EEB II skyriaus 4 straipsnio 3 dalies reikalavimus.
10. Draudžiama imti gyvūnų donorų kiaušinėlius ir embrionus.
11. Teikiant į rinką gyvūninės kilmės produktus, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 9 ir 10 dalyse, laikomasi 30, 31, 32 ir 41 straipsniuose numatytų reikalavimų.

55 straipsnis

Priemonės, taikomos vakcinacijos zonoje laikotarpiu nuo priverstinės vakcinacijos pradžios iki baigiamas tyrimas ir ūkių klasifikavimas (2 etapas)

1. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 2–5 dalyse numatytos priemonės būtų taikomos vakcinacijos zonoje laikotarpiu nuo ne anksčiau kaip 30 dienų nuo priverstinės vakcinacijos pabaigos iki 56 ir 57 straipsniuose numatytų priemonių užbaigimo.

2. Imlių rūšių gyvūnų judėjimas tarp ūkių vakcinacijos zonoje ir už jos ribų draudžiamas.

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalyje numatyto draudimo, kompetentingos institucijos gali leisti imlių rūšių gyvūnus iš 57 straipsnio 5 dalyje nurodytų ūkių tiesiogiai nuvežti nedelsiant paskersti vakcinacijos zonoje esančioje skerdykloje, laikantis tokių reikalavimų:

- a) vežant ir skerdykloje tie gyvūnai turi neturėti sąlyčio su kitais imlių rūšių gyvūnais;
- b) gyvūnai turi turėti oficialų dokumentą, patvirtinantį, kad su visais imlių rūšių gyvūnais kilmės arba išvykimo ūkyje buvo atliktas 56 straipsnio 2 dalyje numatytas tyrimas;
- c) transporto priemonės išvalomos ir dezinfekuojamos prieš sulaipinant ir po gyvūnų pristatymo, užrašant valymo ir dezinfekavimo datą ir laiką transporto priemonės žurnale;
- d) skerdykloje 24 valandų laikotarpiu prieš paskerdžiant atliekamas gyvūnų *ante mortem* sveikatos patikrinimas, buvo atliktas snukio ir nagų ligos tyrimas ir neaptikta tos ligos požymių.

4. Šviežia mėsa, išskyrus plaučekenius, gautus iš per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį skiepytų didelių ir mažų atrajojančiųjų, gali būti teikiama į rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų laikantis tokių reikalavimų:

- a) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;
- b) įstaigoje gali būti perdirbama tik šviežia mėsa, išskyrus plaučekenius, kuri buvo apdorota vienu iš VIII priedo A dalies 1, 3 ir 4 skyriuose nurodytų būdų, arba šviežia mėsa, gauta iš ne vakcinacijos zonoje augintų ir paskerstų gyvūnų;
- c) visa tokia šviežia mėsa turi būti paženklinta sanitariniu ženklu pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo XI skyrių, kitų porakanopių atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 91/495/EEB I priedo III skyriuje, o smulkintos mėsos ir mėsos preparatų atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 94/65/EB I priedo VI skyriuje;
- d) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa turi būti aiškiai paženklinta ir vežama bei sandėliuojama atskirai nuo kitokio gyvūnų sanitarinio statuso šviežios mėsos pagal šią direktyvą.

5. Šio straipsnio 4 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybai Bendrijos viduje skirtą šviežių mėsą atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

6. Šviežia mėsa, gauta iš kiaulių, paskerstų šio straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu, ženklinama Direktyvoje 2002/99/EB sanitariniu ženklu ir sandėliuojama ir vežama atskirai nuo tokiu ženklu nepaženklintos mėsos, o vėliau uždarose talpyklose vežama į kompetentingų institucijų nurodytą įstaigą apdoroti pagal VII priedo A dalies 1 skyrių.

7. Iš skiepytų gyvūnų gautas pienas ir pieno produktai gali būti teikiami į rinką ne vakcinacijos zonoje, jei, atsižvelgiant į tai, ar jie skirti, ar neskirti vartoti žmonėms, jie yra apdoroti bent vienu iš IX priedo A ir B dalyse nurodytų būdų. Apdorojimas atliekamas vakcinacijos zonoje arba už jos ribų esančiose įstaigose pagal 54 straipsnio 4–8 dalių nuostatas.

8. Imlių rūšių gyvūnų spermą, kiaušinėliams ir embrionams surinkti toliau taikomos 54 straipsnio 9 ir 10 dalyse numatytos priemonės.

9. Teikiant į rinką gyvūninės kilmės produktus, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 4, 6, 7 ir 8 dalyse, laikomasi 30, 31, 32 ir 41 straipsniuose numatytų reikalavimų.

56 straipsnis

Klinikinis ir serologinis tyrimas vakcinacijos zonoje (2-A etapas)

1. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos priemonės būtų taikomos vakcinacijos zonoje laikotarpiu, prasidedančiu ne anksčiau kaip praėjus 30 dienų po priverstinės vakcinacijos pabaigos ir atlikus klinikinį ir serologinį tyrimą.

2. Atliekamas tyrimas, skirtas nustatyti imlių rūšių gyvūnų bandas, kurios turėjo sąlytį su snukio ir nagų ligos virusu, bet neturi aiškių snukio ir nagų ligos klinikinį požymių. Tyrimas aprėpia klinikinį visų imlių rūšių gyvūnų patikrinimą visose vakcinacijos zonos bandose ir laboratorinius tyrimus pagal šio straipsnio 3 dalį.

3. Laboratorinis tyrimas atliekamas taikant tyrimus, atitinkančius XIII priede nustatytus diagnozavimo tyrimų kriterijus, patvirtintus 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, ir turi atitikti vieną iš tokių reikalavimų:

- a) snukio ir nagų ligos viruso infekcijos tyrimas nustatant antikūnus prieš snukio ir nagų ligos viruso nestruktūrinius baltymus, arba kitu patvirtintu metodu, atitinka mėginių ėmimo ūkiuose kriterijus, nustatytus III priedo 2.2 poskyryje. Kai kompetentingos institucijos papildomai naudoja kontrolinius gyvūnus, atsižvelgiama į užkrėstų ūkių gyvūnų papildymo reikalavimus;
- b) atliekamas visų vakcinuotų imlių rūšių gyvūnų ir jų nevakcinuotų palikuonių visose bandose vakcinacijos zonoje mėginių tyrimas antikūnams prieš snukio ir nagų ligos viruso nestruktūrinius baltymus aptikti.

57 straipsnis

Bandų klasifikacija vakcinacijos zonoje (2-B etapas)

1. Valstybės narės užtikrina, kad ūkiai, kuriuose yra imlių rūšių gyvūnų:

- a) būtų klasifikuojami pagal 56 straipsnio 2 dalyje nurodyto tyrimo rezultatus ir I priede išdėstytus kriterijus;
- b) atitiktų šio straipsnio 2–4 dalyse išdėstytas priemones.

2. Ūkiams, kuriuose yra bent vienas įtariamas užsikrėtus gyvūnas ir kuomet snukio ir nagų ligos viruso buvimas patvirtinamas pagal I skyriuje nustatytus kriterijus, taikomos 10 ir 21 straipsniuose numatytos priemonės.

3. Ūkiams, kuriuose yra bent vienas įtariamas užsikrėtus dėl ankstesnio sąlyčio su snukio ir nagų ligos virusu, tačiau papildomas visų ūkyje esančių imlių rūšių gyvūnų tyrimas patvirtino, kad cirkuliuojančio snukio ir nagų ligos viruso nėra, taikomos bent tokios priemonės:

- a) imlių rūšių gyvūnai ūkyje:
 - 1) užmušami ir skerdenos perdirbamos;
 - 2) gyvūnai suskirstomi į klases ir:
 - i) gyvūnai, kurių bent vieno iš 56 straipsnio 3 dalyje nurodytų patvirtintų tyrimų rezultatas yra teigiamas, užmušami ir skerdenos perdirbamos;

ii) likę imlių rūšių gyvūnai ūkyje paskerdziami pagal kompetentingų institucijų nustatytus reikalavimus;

b) ūkiai valomi ir dezinfekuojami pagal 11 straipsnį;

c) gyvūnai papildomi pagal V priedą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad iš imlių rūšių gyvūnų gautiems produktams, pagamintiems 56 straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu, būtų taikomos tokios priemonės:

- a) šviežiai mėsa, pagaminta iš 3 straipsnio 2 dalies ii punkte nurodytų gyvūnų atitinkamai taikoma 55 straipsnio 4 dalis, jei tai atrajojančiųjų mėsa, ir 6 dalis, jei tai – kiaulių mėsa;
- b) pienas ir pieno produktai, pagaminti iš 3 straipsnio 2 dalies ii punkte nurodytų gyvūnų, atsižvelgiant į paskirtį, turi būti apdorojami bent vienu iš IX priedo A ir B dalyse nustatytų būdų ir laikantis 54 straipsnio 4–8 dalių nuostatų.

5. Imlių rūšių gyvūnams ūkiuose, kuriuose ankstesnės ar esamos snukio ir nagų ligos viruso infekcijos buvimas buvo oficialiai paneigtas pagal 56 straipsnio 3 dalį, gali būti taikomos 58 straipsnyje numatytos priemonės.

58 straipsnis

Priemonės, taikomos vakcinacijos zonoje užbaigus tyrimą ir klasifikaciją ūkiuose iki grąžinamas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas (3 etapas)

1. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 2–6 dalyse numatytos priemonės būtų taikomos vakcinacijos zonoje pabaigus taikyti 57 straipsnyje nustatytas priemones ir iki pagal 59 straipsnį grąžinamas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad imlių rūšių gyvūnų judėjimas tarp vakcinacijos zonoje esančių ūkių būtų galimas tik gavus leidimą.

3. Imlių rūšių gyvūnų judėjimas iš vakcinacijos zonos draudžiamas. Nukrypstant nuo šio draudimo, imlių rūšių gyvūnus gali būti leidžiama vežti į skerdyklą nedelsiant paskersti pagal 55 straipsnio 3 dalyje numatytus reikalavimus.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies draudimo, kompetentingos institucijos gali leisti vežti neskiepytus imlių rūšių gyvūnus laikantis tokių nuostatų:

- a) per 24 po sulaipinimo atliktas visų imlių rūšių gyvūnų ūkyje klinikinis tyrimas ir nebuvo nustatyta snukio ir nagų ligos klinikinį požymį;
- b) gyvūnai buvo išlaikyti kilmės ūkyje ne mažiau kaip 30 dienų, per kurias nė vienas imlių rūšių gyvūnas nebuvo atvežtas į ūkį;
- c) kilmės ūkis yra ne apsaugos ar priežiūros zonoje;
- d) pasibaigus izoliavimo laikotarpiui kiekvienam vežti ketinamam gyvūnui buvo atliktas antikūnų prieš snukio ir nagų ligos virusą aptikimo tyrimas, kurio rezultatai buvo neigiami, arba ūkyje buvo atliktas serologinis tyrimas pagal III priedo 2.2 poskyrį, neatsižvelgiant į rūšis;
- e) vežant iš kilmės ūkio į paskirties vietą gyvūnų neveikė joks infekcijos šaltinis.

5. Vakcinuotų veislinių patelių neskiepytus palikuonis draudžiama išvežti iš kilmės ūkio, nebent jie vežami į:

- a) ūkį vakcinacijos zonoje, kurio sanitarinis statusas yra toks pat, kaip kilmės ūkio;
- b) skerdyklą nedelsiant paskersti;
- c) kompetentingos institucijos nurodytą ūkį, iš kurio palikuonys siunčiami tiesiai į skerdyklą;
- d) bet kokį ūkį, atlikus antikūnų prieš snukio ir nagų ligos virusą aptikimo tyrimą su kraujo mėginiu, paimtu prieš išvežant iš kilmės ūkio, kurio rezultatai buvo neigiami.

6. Šviežia mėsa, pagaminta iš neskiepytų imlių rūšių gyvūnų, gali būti teikiama į rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų laikantis tokių reikalavimų:

- a) visoje vakcinacijos zonoje buvo atliktos 57 straipsnio 3 dalyje numatytos priemonės arba gyvūnai vežami į skerdyklą pagal šio straipsnio 3 dalyje arba 4 dalies d punkte numatytus reikalavimus;
- b) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;

c) įstaigoje gali būti perdirbama tik šviežia mėsa, gauta iš a punkte nurodytų gyvūnų arba ne vakcinacijos zonoje augintų ir (arba) paskerstų gyvūnų arba šio straipsnio 8 dalyje nurodyta šviežia mėsa;

d) visa tokia šviežia mėsa turi būti paženklinta sanitariniu ženklu pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo XI skyrių, kitų porakanopių atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 91/495/EEB I priedo III skyriuje, o smulkintos mėsos ir mėsos preparatų atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 94/65/EB I priedo VI skyriuje;

e) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa turi būti aiškiai paženklinta ir vežama bei sandėliuojama atskirai nuo kitokio gyvūnų sanitarinio statuso šviežios mėsos pagal šią direktyvą.

7. Šviežia mėsa, pagaminama iš skiepytų imlių rūšių gyvūnų arba skiepytų veislinių patelių, paskerstų šio straipsnio 1 dalyje nurodytu laikotarpiu, neskiepytų serologiškai teigiamų palikuonių, ženklinama sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvoje 2002/99/EB ir sandėliuojama ir vežama atskirai nuo tokiu ženklu nepaženklintos mėsos, o vėliau uždaroje talpyklose nuvežama į kompetentingos institucijos nurodytą įstaigą apdoro ti pagal VII priedo A dalies 1 skyrių.

8. Nukrypstant nuo šio straipsnio 7 dalies, šviežia mėsa ir paruošti plaučkepeniai, gauti iš per šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį skiepytų didelių ir mažų atrajojančiųjų arba jų neskiepytų serologiškai teigiamų palikuonių, gali būti teikiama į rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų laikantis tokių reikalavimų:

a) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;

b) įstaigoje gali būti perdirbama tik šviežia mėsa, išskyrus plaučkepenius, kuri buvo apdorota vienu iš VIII priedo A dalies 1, 3 ir 4 skyriuose nurodytų būdų, arba šviežia mėsa, nurodyta šio straipsnio 6 dalyje, arba pagaminta iš ne vakcinacijos zonoje augintų ir (arba) paskerstų gyvūnų;

c) visa tokia šviežia mėsa turi būti paženklinta sanitariniu ženklu pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo XI skyrių, kitų porakanopių atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 91/495/EEB I priedo III skyriuje, o smulkintos mėsos ir mėsos preparatų atveju – sanitariniu ženklu, numatytu Direktyvos 94/65/EEB I priedo VI skyriuje;

d) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa turi būti aiškiai paženklinta ir vežama bei sandėliuojama atskirai nuo kitokio gyvūnų sanitarinio statuso šviežios mėsos pagal šią direktyvą.

9. Nukrypstant nuo šio straipsnio 7 dalies, skiepytų kiaulių ir jų neskiepytų serologiškai teigiamų palikuonių šviežia mėsa, pagaminta laikotarpiu nuo tyrimo pradžios iki visoje vakcinacijos zonoje pabaigiamos 57 straipsnyje numatytos priemonės ir praeina bent 3 mėnesiai po paskutinio toje zonoje užregistruoto protrūkio, gali būti teikiama tik į nacionalinę kilmės valstybės narės rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų laikantis tokių reikalavimų:

a) įstaiga veikia taikant griežtą veterinarinę kontrolę;

b) įstaigoje gali būti perdirbama tik šviežia mėsa, gauta iš ūkių, atitinkančių 57 straipsnio 5 dalies reikalavimus, arba šviežia mėsa, gauta iš ne vakcinacijos zonoje augintų ir paskerstų gyvūnų;

c) visa tokia šviežia mėsa turi būti paženklinta sanitariniu ženklu, nustatomu pagal Direktyvos 2002/99/EB 4 straipsnio 3 dalį;

d) viso gamybos proceso metu visa tokia šviežia mėsa turi būti aiškiai paženklinta ir vežama bei sandėliuojama atskirai nuo kitokio gyvūnų sanitarinio statuso šviežios mėsos pagal šią direktyvą.

10. Valstybė narė, išskyrus šio straipsnio 9 dalyje nurodytą valstybę narę, gali pareikalauti 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka priimti sprendimą išplėsti 9 dalyje nurodytos mėsos prekybą aprėpiant jos teritoriją arba jos dalį, laikantis reikalavimų, nustatomų ta pačia tvarka.

11. Skiepytų kiaulių šviežios mėsos, pagamintos po šio straipsnio 9 dalyje nurodyto laikotarpio iki bus gražintas infekcijos nebuvimo statusas pagal 61 straipsnį, išvežimo iš vakcinacijos zonos taisyklės nustatomos 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

12. Šio straipsnio 6, 8 ir, kai taikytina, 10 dalies reikalavimų laikymąsi patvirtina už prekybai Bendrijos viduje skirtą šviežią mėsą atsakinga kompetentinga institucija. Kompetentinga institucija prižiūri vietinės veterinarijos institucijos

vykdomą atitikties kontrolę, o prekybos Bendrijos viduje atveju praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai sąrašą įstaigų, kurias ji patvirtintino šiuo tikslu.

13. Nukrypstant nuo šio straipsnio 8 dalies, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti priimtas sprendimas ženklinti šviežią atrajojančiųjų mėsą, kuri neapdorotina pagal VIII priedo A dalį, ir iš tokios mėsos pagamintą smulkintą mėsą ir mėsos preparatus, kurie skirti teikti į rinką konkrečiame kilmės valstybės narės regione, specialiu sanitariniu ženklu, kurio neįmanoma supainioti su šio straipsnio 8 dalies c punkte ir 9 dalies c punkte nurodytu sanitariniu ženklu.

14. Pienas ir pieno produktai, pagaminti iš skiepytų gyvūnų, gali būti teikiami į rinką vakcinacijos zonoje ir už jos ribų, jei, atsižvelgiant į tai, ar jie skirti, ar neskirti vartoti žmonėms, jie yra apdoroti bent vienu iš IX priedo A ir B dalyse nurodytų būdų. Toks apdorojimas atliekamas vakcinacijos zonoje esančioje įstaigoje arba laikantis 54 straipsnio 4–7 dalių nuostatų.

15. Imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonoje esančių ūkių žalio pieno mėginius imti ir vežti į laboratoriją, išskyrus veterinarinę diagnostavimo laboratoriją, patvirtintą diagnozuoti snukio ir nagų ligą, ir perdirbti pieną tokiose laboratorijose leidžiama gavus oficialų leidimą ir imantis reikiamų priemonių išvengti bet kokiam galimam snukio ir nagų ligos pasklidimui.

16. Teikiant į rinką gyvūninės kilmės produktus, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 6–11 ir 13–15 dalyse, laikomasi 30, 31, 32 ir 41 straipsniuose numatytų reikalavimų.

9 SKIRSNIS

LAISVO NUO SNUKIO IR NAGŲ LIGOS STATUSO GRAŽINIMAS

59 straipsnis

Laisvo nuo snukio ir nagų ligos statuso gražinimas

Laisvos nuo snukio ir nagų ligos statusas valstybėje narėje arba jos regione gražinamas 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į 60 ir 61 straipsniuose nurodytus reikalavimus.

60 straipsnis

Statuso grąžinimas po snukio ir nagų ligos išnaikinimo be priverstinės vakcinacijos

1. Valstybė narė arba jos regionas, nustatytas pagal 45 straipsnį, atgauna savo snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusą suvaldžius ir sunaikinus vieną ar daugiau snukio ir nagų ligos protrūkių be vakcinacijos, jei įvykdyti tokie reikalavimai:

- a) yra pabaigtos visos 36 ir 44 straipsniuose numatytos priemonės;
- b) yra įvykdytas bent vienas iš tokių reikalavimų:
 - i) yra laikomasi OIE Gyvūnų sveikatos kodekso snukio ir nagų ligos Skyriaus su paskutiniais pakeitimais atitinkamų rekomendacijų;
 - ii) praėjo ne mažiau kaip trys mėnesiai po paskutinio užregistruoto snukio ir nagų ligos protrūkio ir pagal III priedą atlikta klinikinė ir laboratorinė priežiūra patvirtino, kad atitinkamoje valstybėje narėje ar regione nėra snukio ir nagų ligos viruso infekcijos.

2. Sprendimai dėl snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statuso grąžinimo tvirtinami 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

61 straipsnis

Statuso grąžinimas po snukio ir nagų ligos išnaikinimo taikant vakcinaciją

1. Valstybė narė arba jos regionas, nustatytas pagal 45 straipsnį, atgauna savo snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusą suvaldžius ir sunaikinus vieną ar daugiau snukio ir nagų ligos protrūkių taikant vakcinaciją, jei įvykdyti tokie reikalavimai:

- a) yra pabaigtos visos 36, 44, 54, 55, 56 ir 57 straipsniuose numatytos priemonės;
- b) yra įvykdytas bent vienas iš tokių reikalavimų:
 - i) yra laikomasi OIE Gyvūnų sveikatos kodekso snukio ir nagų ligos Skyriaus su paskutiniais pakeitimais atitinkamų rekomendacijų;
 - ii) praėjo ne mažiau kaip trys mėnesiai po paskutinio skiepyto gyvūno paskerdimo ir vadovaujantis pagal 70 straipsnio 3 dalį nustatytomis gairėmis buvo atlikta serologinė priežiūra;

iii) praėjo ne mažiau kaip šeši mėnesiai po vėlesnio iš tokių įvykių: paskutinio snukio ir nagų ligos protrūkio arba priverstinės vakcinacijos užbaigimo ir vadovaujantis pagal 70 straipsnio 3 dalį nustatytomis gairėmis buvo atlikta serologinis tyrimas, pagrįstas antikūnų prieš snukio ir nagų ligos viruso nestruktūrinių baltymų aptikimu, parodė, kad skiepytuose gyvūnuose infekcijos nėra.

2. Sprendimai dėl snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statuso grąžinimo tvirtinami 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

62 straipsnis

Priemonių laisvo nuo snukio ir nagų ligos statusui grąžinti pakeitimai

1. Nukrypstant nuo 60 straipsnio, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta atšaukti apribojimus, pritaikytus pagal šią direktyvą, kai įvykdyti 36 ir 44 straipsniuose numatyti reikalavimai, atlikta klinikinis ir serologinis tyrimas ir patvirtinta, kad nėra snukio ir nagų ligos viruso infekcijos.

2. Nukrypstant nuo 61 straipsnio, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta atšaukti apribojimus, pritaikytus pagal šią direktyvą, kai atlikta 56 straipsnyje numatytas priemonės ir patvirtinta, kad nėra snukio ir nagų ligos viruso infekcijos.

3. Nepažeidžiant šio straipsnio 1 ir 2 dalių, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta, kad jokie imlių rūšių gyvūnai negali būti išvežami iš valstybės narės teritorijos ar regiono, kur buvo snukio ir nagų ligos protrūkis, į kitą valstybę narę tol, kol pagal OIE Gyvūnų sveikatos kodekso reikalavimus nebus grąžintas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas, nebent tokie gyvūnai:

- a) nebuvo skiepyti ir yra vežami tiesiai į skerdyklą nedelsiant paskersti;
- b) iki pat išvežimo buvo izoliuoti ne mažiau kaip 30 dienų ir su mėginiais, paimtais per paskutiniąsias 10 dienų iki išvežimo, buvo ištirti antikūnų prieš snukio ir nagų ligos viruso struktūrinius baltymus atžvilgiu, ir gauti neigiami rezultatai.

4. Nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta, kad tol, kol pagal OIE Gyvūnų sveikatos kodekso reikalavimus nebus gražintas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas, priežiūros zonos aplink 52 straipsnio 2 dalį nurodytą vakcinacijos zoną skersmuo gali būti sumažintas patenkinamais rezultatais pabaigus 57 straipsnyje numatytas priemones.

63 straipsnis

Imlių rūšių gyvūnų ir iš tokių gyvūnų gautų produktų sertifikavimas prekybai Bendrijos viduje

Valstybės narės užtikrina, kad papildomas sertifikavimas prekybai Bendrijos viduje imlių rūšių gyvūnais ar iš tokių gyvūnų gautais produktais, reikalaujamas pagal šią direktyvą, būtų tęsiamas iki valstybei narei ar jos teritorijos daliai pagal 60 ir 61 straipsnius bus gražintas snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusas.

64 straipsnis

Imlių rūšių skiepytų gyvūnų judėjimas po laisvo nuo snukio ir nagų ligos statuso gražinimo

1. Nuo snukio ir nagų ligos skiepytus imlių rūšių gyvūnus vežti iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę draudžiama.

2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies draudimo, 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti nuspręsta patvirtinti specialias priemones dėl skiepytų imlių rūšių gyvūnų, laikomų zoologijos soduose ir įtrauktų į laukinės gamtos išsaugojimo programą arba laikomų ūkinių gyvūnų ištekliams skirtose patalpose, kompetentingų institucijų nurodytų kaip gyvūnų branduolys, būtinas veislei išlikti, laikantis atitinkamų OIE Gyvūnų sveikatos kodekso nuostatų.

III SKYRIUS

PREVENCINĖS PRIEMONĖS

10 SKIRSNIS

SU SNUKIO IR NAGŲ LIGOS VIRUSU DIRBANČIOS LABORATORIJOS IR ĮSTAIGOS

65 straipsnis

Su snukio ir nagų ligos virusu dirbančios laboratorijos ir įstaigos

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) laboratorijos ir įstaigos, kuriose vykdomi gyvo snukio ir nagų ligos viruso, jo genomo, antigenų ar iš tokių antigenų gaminamų vakcinų tyrimai, diagnozavimas ar gamyba, būtų griežtai kontroliuojamos kompetentingų institucijų;

b) tyrimų ir diagnozavimo tikslais su gyvu snukio ir nagų ligos virusu būtų dirbama tik patvirtintose laboratorijose, išvardytose XI priedo A dalyje;

c) vakcinoms gaminti skirtų neaktyvuotų antigenų gamybos arba vakcinų gamybos ir susijusių tyrimų tikslais su gyvu snukio ir nagų ligos virusu būtų dirbama tik patvirtintose įstaigose ir laboratorijose, išvardytose XI priedo B dalyje;

d) b ir c punktuose nurodytose laboratorijose ir įstaigose būtų dirbama bent pagal XII priede nustatytus biologinės apsaugos standartus.

66 straipsnis

Su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančių laboratorijų ir įstaigų patikrinimai

Komisijos veterinarijos ekspertai, bendradarbiaudami su valstybių narių kompetentingomis institucijomis, atlieka patikrinimus vietoje, kad įsitikintų, ar XI priedo A ir B dalyse nurodytose įstaigose ir laboratorijose taikomos apsaugos sistemos atitinka XII priede nustatytus biologinės apsaugos standartus.

67 straipsnis

Su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančių patvirtintų laboratorijų ir įstaigų sąrašo pakeitimas

1. XI priedo A ir B dalyse pateikiamas laboratorijų ir įstaigų sąrašas gali būti pakeistas 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į 66 straipsnyje numatytus patikrinimus vietoje.

2. XI priedo A ir B dalyse pateikiamas laboratorijų ir įstaigų sąrašas reguliariai atnaujinamas pagal valstybių narių raštu pateikiamą informaciją 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

68 straipsnis

Nacionalinės laboratorijos

1. Valstybės narės užtikrina, kad:

a) snukio ir nagų ligos laboratoriniai tyrimai būtų atliekami tokiems tyrimams kompetentingų institucijų patvirtintose laboratorijose;

b) laboratoriniai tyrimai snukio ir nagų ligos virusui ar kitos vezikulinės ligos virusui nustatyti būtų atliekami pagal 71 straipsnį vienoje iš XI priedo A dalyje išvardytų laboratorijų;

69 straipsnis

Bendrijos kontrolinė laboratorija

c) viena iš XI priedo A dalyje išvardytų laboratorijų būtų paskirta valstybės narės, kurios teritorijoje ji yra, nacionaline kontroline laboratorija ir būtų atsakinga už diagnostavimo standartų ir metodikos koordinavimą toje valstybėje narėje;

d) nacionalinė kontrolinė laboratorija atlieka bent XV nustatytas funkcijas ir pareigas;

e) c punkte nurodyta nacionalinė kontrolinė laboratorija veikia kartu su 69 straipsnyje numatyta Bendrijos kontroline laboratorija ir visų pirma užtikrina, kad į Bendrijos kontrolinę laboratoriją būtų siunčiami reikiami mėginiai.

1. Bendrijos kontrolinės laboratorijos statusas suteikiamas sutarus su atitinkama laboratorija ir laikantis 89 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, ta tvarka nustatytam laikotarpiui.

2. Paskiriant Bendrijos kontrolinę laboratoriją visų pirma atsižvelgiama į laboratorijos techninę ir mokslinę kompetenciją, taip pat ir į dirbančių mokslo ir technikos darbuotojų patirtį ir sugebėjimus.

3. Komisija persvarsto Bendrijos kontrolinės laboratorijos statuso suteikimą pasibaigus nustatytam darbo laikotarpiui ar anksčiau, atsižvelgdama į XVI priede nustatytų Bendrijos kontrolinės laboratorijos funkcijų ir pareigų vykdymą.

2. Šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodyta nacionalinė kontrolinė laboratorija gali teikti nacionalinės kontrolinės laboratorijos paslaugas vienai ar daugiau valstybių narių. Valstybės narės, kurios savo teritorijoje neturi nacionalinės kontrolinės laboratorijos, gali naudotis vienos ar kelių valstybių narių nacionalinės kontrolinės laboratorijos paslaugomis.

70 straipsnis

Su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančių patvirtintų laboratorijų ir įstaigų apsaugos standartai, priežiūros gairės ir veiklos kodeksas

Bendradarbiavimas įforminamas dvišaliu susitarimu tarp atitinkamų valstybių narių kompetentingų institucijų, apie kurių pranešama Komisijai. Toks bendradarbiavimas nurodomas XI priedo A dalies lentelės specialioje skiltyje.

3. Valstybės narės užtikrina, kad šioje direktyvoje numatyti laboratoriniai tyrimai visų pirma būtų atliekami patvirtinti arba paneigti snukio ir nagų ligai ir atmesti kitoms vezikulinėms ligoms.

1. 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintas su snukio ir nagų ligos virusu dirbančioms laboratorijoms skirtas Būtiniausių standartų darbo vadovas.

2. 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintos priežiūros, būtinos snukio ir nagų ligos ir infekcijos nebuvimo statusui grąžinti, gairės.

3. 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintas vieningas tinkamos veiklos kodeksas, skirtas apsaugos sistemoms, taikomoms XI priedo A ir B dalyse išvardytose įstaigose ir laboratorijose.

Kai patvirtintas snukio ir nagų ligos protrūkis ir nustatytas viruso serotipas, tas virusas antigeniškai apibūdinamas pagal kontrolinius vakcinos štamus, jei reikia, padedant Bendrijos kontrolinei laboratorijai.

11 SKIRSNIS

SNUKIO IR NAGŲ LIGOS DIAGNOZAVIMAS

Vietinio gyvojo inventoriaus, turinčio vezikulinės ligos požymių, kurio snukio ir nagų ligos ir, kai taikytina, kiaulių vezikulinės ligos tyrimų rezultatai neigiami, mėginiai nusiunčiami į Bendrijos kontrolinę laboratoriją papildomai ištirti.

71 straipsnis

Snukio ir nagų ligos ir kitų vezikulinių ligų diferencinio diagnostavimo standartai ir tyrimai

4. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje esanti nacionalinė kontrolinė laboratorija būtų aprūpinta įranga ir turėtų reikiamą kiekį personalo, mokančio atlikti laboratorinius tyrimus, reikalaujamus pagal šią direktyvą.

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės laboratorijos taikytų XIII priede nustatytus tyrimus ir standartus.

2. Sprendimas dėl tinkamų priemonių nenumatytu atveju įsigyti, sandėliuoti ir tiekti į nacionalines laboratorijas pakankamą kiekį specialių reagentų ar diagnostinio tyrimų, ypač dėl 56 straipsnio 3 dalyje numatytų priemonių, gali būti priimtas 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtintas snukio ir nagų ligos diagnostinio ir vezikulinių ligų, išskyrus kiaulių vezikulinę ligą, diferencinio diagnostinio Darbo vadovas.

12 SKIRSNIS

NEATIDĒLIOTINŲ PRIEMONIŲ PLANAI IR PAVOJAUS REALIUOJU LAIKU PRATYBOS

72 straipsnis

Neatidėliotinių priemonių (keisti visame tekste) planai

1. Valstybės narės parengia nenumatytų atvejų planą, nustatantį nacionalines priemones, reikalingas išlaikyti aukštą žinių ir pasirėngimo snukio ir nagų ligai ir aplinkosaugos lygį, kuris būtų įgyvendintas snukio ir nagų ligos protrūkio atveju.

2. Nenumatytų atvejų plane numatoma galimybė pasinaudoti visa infrastruktūra, įranga, personalu ir kitomis reikiomis medžiagomis, būtinomis snukio ir nagų ligos protrūkiui greitai ir veiksmingai išnaikinti, jis užtikrina koordinavimą su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir skatina bendradarbiavimą su kaimyninėmis trečiosiomis šalimis.

3. Nenumatytų atvejų plane numatomos priemonės, įgyvendinamos pagal blogiausio atvejo scenarijų, kaip nurodyta XVII priedo 12 skyriuje, ir nurodomi:

- a) vakcinos reikalavimai, laikomi būtiniais priverstinės vakcinacijos atveju;
- b) regionai, kuriuose yra didelio gyvojo inventorius tankumo teritorijų, atsižvelgiant į X priede nustatytus kriterijus.

4. Nenumatytų atvejų planas užtikrina, kad būtų visos priemonės, apsaugančios nuo bet kokios išvengiamos žalos aplinkai protrūkio atveju, kartu užtikrinant aukščiausią ligos kontrolės lygį, ir kuo labiau sumažinančios dėl protrūkio patiriamą žalą, ypač, jei būtina vietoje palaidoti ar sudeginti kritusių ar užmuštų gyvūnų skerdenas.

5. Nenumatytų atvejų planų rengimo kriterijai ir reikalavimai nustatyti XVII priede. Tie kriterijai ir reikalavimai gali būti iš dalies keičiami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į savitą snukio ir nagų ligos pobūdį ir ligos kontrolės ir aplinkosaugos priemonių plėtos pažangą.

6. Komisija išnagrinėja nenumatytų atvejų planus siekdama nustatyti, ar jie leidžia pasiekti šio straipsnio 1 dalyje nustatytą tikslą ir nurodo atitinkamai valstybei narei reikiamus pakeitimus, visų pirma siekiant užtikrinti, kad tokie planai būtų suderinami su kitų valstybių narių planais.

7. Nenumatytų atvejų planai tvirtinami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

8. Valstybės narės užtikrina, kad apie žymius jų patvirtintų nenumatytų atvejų planų pakeitimus būtų nedelsiant pranešama Komisijai.

9. Persvarstyti nenumatytų atvejų planai vėliau gali būti tvirtinami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, siekiant atsižvelgti į padėties raidą.

10. Bet kuriuo atveju kiekviena valstybė narė atnaujina savo nenumatytų atvejų planą, visų pirma atsižvelgdama į 73 straipsnyje nurodytas pavojaus realiuoju laiku pratybas, ir pateikia jį patvirtinti Komisijai 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

73 straipsnis

Pavojaus realiuoju laiku pratybos

1. Valstybės narės užtikrina, kad pavojaus realiuoju laiku pratybos būtų vykdomos pagal jų patvirtintą nenumatytų atvejų planą ir XVII priedą.

2. Valstybės narės užtikrina, kad, kai įmanoma ir naudinga, pavojaus realiuoju laiku pratybos būtų vykdomos artimai bendradarbiaujant su kaimyninių valstybių narių ar trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis.

3. Valstybės narės informuoja Komisiją apie pagrindinius pavojaus realiuoju laiku pratybų rezultatus. Ta informacija pateikiama Komisijai kaip dalis informacijos, reikalaujamos Direktyvos 64/432/EEB 8 straipsnyje.

13 SKIRSNIS

75 straipsnis

KONTROLĖS CENTRAI IR EKSPERTŲ GRUPĖS

74 straipsnis

Nacionaliniai (centriniai) ligos kontrolės centrai. Funkcijos ir pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad snukio ir nagų ligos protrūkio atveju galima būtų nedelsiant įsteigti nacionalinį (centrinį) ligos kontrolės centrą.

2. Nacionalinis (centrinis) ligos kontrolės centras visų pirma vadovauja ir prižiūri 76 straipsnyje numatytų vietinių ligos kontrolės centrų veiklą. Kai kurios funkcijos, kurios iš pradžių buvo priskiriamos nacionaliniam (centriniam) ligos kontrolės centrui gali būti perduotos vietiniam ligos kontrolės centrui, veikiančiam administraciniame lygmenyje, kaip nurodyta Direktyvos 64/432/EEB 2 straipsnio 2 dalies p punkte, arba aukštesniame lygmenyje, jei tai yra suderinama su nacionalinio ligos kontrolės centro darbu.

3. Nacionalinis (centrinis) ligos kontrolės centras yra atsakingas bent už tokius dalykus:

- a) būtinų kontrolės priemonių parengimą;
- b) užtikrinimą, kad vietiniai ligos kontrolės centrai sparčiai ir veiksmingai įgyvendintų tas priemones;
- c) personalo ir kitų išteklių suteikimą vietiniams ligos kontrolės centrams;
- d) informacijos teikimą Komisijai, kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms, įskaitant kompetentingas aplinkosaugos institucijas ir veterinarijos, žemės ūkio ir prekybos organizacijas ir institucijas;
- e) priverstinės vakcinacijos kampanijos organizavimą ir vakcinacijos zonų nustatymą;
- f) bendradarbiavimą su diagnostavimo laboratorijomis;
- g) bendradarbiavimą su kompetentingomis institucijomis veterinarinės ir aplinkosaugos veiksams koordinuoti;
- h) bendradarbiavimą su žiniasklaida;
- i) bendradarbiavimą su vykdymo priežiūros institucijomis reikiamam specialių teisinių priemonių įgyvendinimui užtikrinti.

Nacionaliniai (centriniai) ligos kontrolės centrai. Techniniai reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniai (centriniai) ligos kontrolės centrai turėtų visas reikiamas priemones, įskaitant personalą, infrastruktūrą ir įrangą, veiksmingai išnaikinimo kampanijai įvykdyti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės yra bent tokios:

- a) bandos tapatumo nustatymo ir gyvūnų padėties nustatymo sistema, geriausia – kompiuterizuota;
- b) visos tinkamos ryšio priemonės, įskaitant telefonus, faksą ir, jei įmanoma, ryšio su žiniasklaida infrastruktūra;
- c) ryšio sistema, leidžianti keistis informacija su vietiniais ligos kontrolės centrais, laboratorijomis ir kitomis atitinkamomis organizacijomis, geriausia – kompiuterizuota;
- d) žemėlapiai ir kiti informacijos šaltiniai, kuriuos galima naudoti taikant tiesiogines kontrolės priemones;
- e) bendras dienoraštis, kuris tvarkomas chronologiškai registruojant visus įvykius, susijusius su snukio ir nagų ligos protrūkiu, ir leidžiantis susieti ir koordinuoti skirtingą veiklą;
- f) nacionalinių ir tarptautinių organizacijų ir laboratorijų, besidominčių snukio ir nagų ligos protrūkiu, su kuriomis reikia susisiekti tokiu atveju, sąrašas;
- g) personalo ir kitų asmenų, kurie snukio ir nagų ligos protrūkio atveju gali būti nedelsiant iškviešti dirbti vietiniuose ligos kontrolės centruose arba 78 straipsnyje numatytoje ekspertų grupėse, sąrašas;
- h) kompetentingų aplinkosaugos institucijų, su kuriomis reikia susisiekti snukio ir nagų ligos protrūkio atveju, sąrašas;
- i) žemėlapiai, kuriuose nurodytos reikiamos perdirbimo vietų zonos;
- j) apdoravimo ir perdirbimo įmonių, kurioms leista apdoroti ar perdirbti gyvūnų skerdenas ir atliekas ir kurios gali būti įgaliojamos snukio ir nagų ligos protrūkio atveju, sąrašas, nurodant, visų pirma, jų pajėgumą, adresą ir kitą ryšio informaciją;
- k) priemonių, skirtų stebėti ir kontroliuoti dezinfekcinių medžiagų nuotėkį ir kūnų audinių ir skysčių judėjimą į aplinką dėl skerdenų irimo, ypač – į paviršinius ir gruntinius vandenius, sąrašas.

76 straipsnis

Vietiniai ligos kontrolės centrai. Įsteigimas, funkcijos ir pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad snukio ir nagų ligos protrūkio atveju galima būtų nedelsiant įsteigti visiškai veiksmingus vietinius ligos kontrolės centrus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad pagal jų nenumatytų atvejų planus būtų numatytos galimos vietinių ligos kontrolės centrų vietos, jų organizacija, personalas, apgyvendinimas, infrastruktūra ir įranga, valdymo sistemos, ryšių linijos ir informacijos kanalai.
3. Valstybės narės užtikrina, kad vietiniai ligos kontrolės centrai veiktų artimai koordinuodami ir bendradarbiaudami su nacionaliniu (centrinu) ligos kontrolės centru, ypač – dėl 74 straipsnio 3 dalies b punkte numatytų priemonių.
4. Valstybės narės užtikrina, kad vietiniai ligos kontrolės centrai turėtų reikiamą organizaciją, jog užtikrintų spartų šioje direktyvoje numatytų priemonių, taikytinų snukio ir nagų ligos protrūkio atveju, įgyvendinimą.

77 straipsnis

Vietiniai ligos kontrolės centrai. Techniniai reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad vietiniai ligos kontrolės centrai turėtų būtina personalą, infrastruktūrą ir įrangą, aiškią valdymo struktūrą ir veiksmingą vadybą, jog užtikrintų su epidemiologiniu tyrimu, aplinkos apsauga, užkrėstų bandų skerdenų perdirbimu, zonų oficialia priežiūra, susekimu, aprūpinimu ir priverstiniu skerdimu, valymu ir dezinfekavimu bei kitomis sanitarijos priemonėmis, priverstine vakcinacija susijusių priemonių ir visų kitų strateginių sprendimų sparčiu įgyvendinimu.
2. Vietiniai ligos kontrolės centrai turi turėti bent:
 - a) vieną telefono liniją, skirtą ryšiu su nacionaliniu ligos kontrolės centru, per kurią ūkininkai ir kiti kaimo gyventojai gali gauti naują, tikslią informaciją apie priemones, kurių imtasi;
 - b) išvažiuojamąjį darbą dirbančių personalą su reikiamomis ryšio priemonėmis ir veiksminga visų būtinų duomenų vadyba;
 - c) registracijos sistemą (geriausia – kompiuterizuotą), prijungtą prie nacionalinio ligos kontrolės centro ir visų būtinų duomenų bazių, laboratorijų ir kitų organizacijų;

- d) bendrą dienoraštį, kuris tvarkomas chronologiškai registruojant visus įvykius, susijusius su snukio ir nagų ligos protrūkiu, ir leidžiantis susieti ir koordinuoti skirtingą veiklą;
- e) asmenų, įskaitant privačius veterinarus, ir vietinių organizacijų kiekviename regione, su kuriais susisiekiama ir galima bendradarbiauti snukio ir nagų ligos protrūkio atveju, naujausius sąrašus;
- f) ūkių, kuriuose snukio ir nagų ligos protrūkio atveju gali būti taikomos 15 ir 18 straipsnių nuostatos, naujausius sąrašus;
- g) galimų deginimo ar laidojimo vietų pagal šią direktyvą užmuštiems gyvūnams, kurie turi būti perdirbami pagal Bendrijos ir nacionalinius teisės aktus dėl aplinkos apsaugos, naujausius aprašus;
- h) kompetentingų aplinkosaugos institucijų kiekviename regione ir kitų aplinkosaugos institucijų, su kuriomis turi būti susisiektas snukio ir nagų ligos protrūkio atveju, naujausią sąrašą;
- i) žemėlapius, kuriuose nurodytos tinkamos skerdenų laidojimo vietos, kuriose nekiltų žalos aplinkai, ypač paviršiniams ar gruntuiniams vandenims, pavojus;
- j) apdorojimo ir pašalinimo įmones, kurioms leista apdoroti ar pašalinti gyvūnų skerdenas ir atliekas;
- k) priemonių, skirtų stebėti ir kontroliuoti dezinfekcinių medžiagų nuotėkį ir kūnų audinių ir skysčių judėjimą į aplinką dėl skerdenų irimo, ypač – į paviršinius ir gruntinius vandenius, sąrašą.

78 straipsnis

Ekspertų grupė

1. Valstybės narės įsteigia nuolatos dirbančią ekspertų grupę, kurią sudaro subalansuotas skaičius epidemiologų, veterinarijos mokslininkų ir virusologų, skirtą palaikyti kompetenciją padedant kompetentingai institucijai užtikrinti pasirengimą snukio ir nagų ligos protrūkiui.

Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės, kuriose imlių rūšių gyvūnų skaičius nedidelis, gali parengti oficialų susitarimą su kitomis valstybėmis narėmis dėl abipusės paramos naudojantis ekspertų grupe. Tokie susitarimai išsamiai aprašomi 72 straipsnyje nurodytuose nenumatytų atvejų planuose.

2. Esant įtarimui dėl snukio ir nagų ligos protrūkio ekspertų grupė atlieka bent tokius veiksmus:

- a) įvertina klinikinį vaizdą ir epidemiologinę padėtį;
- b) teikia rekomendacijas dėl mėginių ėmimo ir analizės, reikalingų snukio ir nagų ligai diagnozuoti, ir papildomų veiksmų ir priemonių, kurių reikia imtis.

3. Esant snukio ir nagų ligos protrūkiui ekspertų grupė atlieka bent tokius veiksmus:

- a) atlieka bent pavyzdinio atvejo ir, jei reikia, vietoje, klinikinio vaizdo įvertinimą ir epidemiologinio tyrimo analizę, kad surinktų būtinus duomenis ir nustatytų:
 - i) infekcijos kilmę;
 - ii) sukelėjo patekimo datą;
 - iii) galimą ligos išplitimą;
- b) teikia ataskaitas Vyriausiajam veterinarui ir nacionaliniam ligos kontrolės centrui;
- c) teikia rekomendacijas dėl atrankos, mėginių ėmimo, tyrimų atlikimo tvarkos, kontrolės ir kitų taikytinų priemonių ir įgyvendintinos strategijos, įskaitant rekomendacijas dėl biologinės apsaugos priemonių 16 straipsnyje nurodytuose ūkiuose ar patalpose, ir dėl priverstinės vakcinacijos;
- d) seka ir vadovauja epidemiologiniam tyrimui;
- e) papildo epidemiologinius duomenis geografinę, meteorologinę ir kita būtina informacija;
- f) reguliariai analizuoja epidemiologinius duomenis ir atlieka rizikos įvertinimą;
- g) padeda užtikrinti, kad gyvūnų skerdenų ir atliekų perdirtimas būtų atliekamas kuo mažiau pakenkiant aplinkai.

14 SKIRSNIS

ANTIGENŲ IR VAKCINŲ BANKAI

79 straipsnis

Nacionaliniai antigenų ir vakcinų bankai

1. Valstybės narės pagal nenumatytų atvejų planą įsteigia ar išlaiko nacionalinius antigenų ir vakcinų bankus, skirtus pagal Direktyvą 2001/82/EB leistinių antigenų ar vakcinų priverstinei vakcinacijai ištekliams laikyti.
2. Valstybės narės gali turėti vakcinų pakavimo ir sandėliavimo priverstinės vakcinacijos atveju įstaigas.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniuose antigenų ir vakcinų bankuose laikomas antigenas ir sudaryta vakcina atitiktų būtiniausius reikalavimus, nustatytus Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui, dėl saugos, sterilumo ir nestruktūrinių baltymų kiekio.

4. Nacionalinius antigenų ir vakcinų bankus turinčios valstybės narės informuoja Komisiją apie laikomas antigenų ir vakcinų atsargas. Tokia informacija pateikiama Komisijai kas 12 mėnesių kaip Direktyvos 64/432/EEB 8 straipsnyje reikalaujamos informacijos dalis. Informacija apie nacionaliniame antigenų ir vakcinų banke laikomų antigenų arba leistinių vakcinų kiekį ir potipius traktuojama kaip slapta informacija ir, svarbiausia, nėra skelbiama.

80 straipsnis

Bendrijos antigenų ir vakcinų bankas

1. Bendrijos antigenų ir vakcinų bankas įsteigiamas 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.
2. Komisija užtikrina, kad koncentruotų inaktyvuotų antigenų, skirtų snukio ir nagų ligos vakcinoms gaminti, Bendrijos ištekliams būtų laikomi Bendrijos antigenų ir vakcinų banko patalpose. Tuo tikslu, 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, atsižvelgiant į poreikius, numatytus pagal 72 straipsnyje nurodytus nenumatytų atvejų planus ir epidemiologinę padėtį, jei reikia, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija, nustatomas Bendrijos antigenų ir vakcinų banke laikomų snukio ir nagų ligos viruso antigeno ir, jei reikia, pagal Direktyvą 2001/82/EB leistinių vakcinų dozių skaičius ir štamų bei potipių įvairovė.

3. Informacija apie Bendrijos antigenų ir vakcinų banke laikomų antigenų arba leistinių vakcinų kiekį ir potipius traktuojama kaip slapta informacija ir, svarbiausia, nėra skelbiama.

4. Bendrijos antigenų ir leistinių vakcinų išteklių sukūrimo ir išlaikymo, pageidautina – bent dvejose gamybos įstaigose, reikalavimai nustatomi sutartyse, sudaromose tarp Komisijos ir gamybos įstaigų. Tokiose sutartyse nustatomi bent tokie dalykai:

- a) koncentruoto inaktyvuoto antigeno kiekio ir potipių tiekimo sąlygos;
- b) antigenų ir leistinių vakcinų saugaus sandėliavimo reikalavimai;

c) greito vakcinų paruošimo, gamybos, supilstymo, ženklavimo ir platinimo garantijos ir sąlygos.

5. Šio straipsnio 4 dalies a–c dalyse nurodyti reikalavimai ir garantijos gali būti iš dalies keičiami 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

81 straipsnis

Koncentruoto inaktyvuoto antigeno tiekimas ir sandėliavimas

Komisija užtikrina, kad Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui tiekiamo koncentruoto inaktyvuoto antigeno gamintojas pagal rangovinę sutartį garantuotų tokius koncentruoto neaktyvuoto snukio ir nagų ligos viruso antigeno tiekimo ir sandėliavimo reikalavimus, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiems XIV priedo 1 skyriuje.

82 straipsnis

Vakcinų paruošimas, gamyba, supilstymas, ženklavimas ir platinimas

1. Komisija užtikrina, kad Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui tiekiamo koncentruoto neaktyvuoto antigeno gamintojas pagal rangovinę sutartį garantuotų tokius iš 81 straipsnyje nurodytų antigenų atkurtų vakcinų paruošimo, gamybos, supilstymo, ženklavimo ir platinimo reikalavimus, kurie yra bent lygiaverčiai nustatytiems XIV priedo 2 skyriuje.

2. Nenumatytu atveju ir reikiamai atsižvelgus į epidemiologinę padėtį Komisija įgaliojama pasirūpinti iš bet kokio tinkamo antigeno atkurtų vakcinų būtino kiekio nedelsiama gamyba, supilstymu, ženklavimu, laikinu sandėliavimu ir platinimu.

83 straipsnis

Galimybė pasinaudoti Bendrijos antigenų ir vakcinų banku

1. Valstybės narės turi galimybę pasinaudoti Bendrijos antigenų ir vakcinų banku pateikusios prašymą Komisijai.

Komisija, atsižvelgdama į Bendrijos antigenų ir vakcinų išteklių kiekį, nedelsdama pasirūpina reikiamo vakcinų kiekio ir potipių paruošimu, gamyba, supilstymu, ženklavimu ir platinimu, ypač – taikant 51 straipsnį.

2. Nacionalinius antigenų ir vakcinų bankus turinčios valstybės narės arba su tarptautiniu antigenų ir vakcinų banku asocijuotos valstybės narės turi tokias pačias teises ir įsipareigojimus dėl Bendrijos antigenų ir vakcinų banko kaip ir kitos valstybės narės, kurios tokių išteklių neturi.

3. Kai tai atitinka Bendrijos interesus, Komisija gali tiekti ar skolinti antigenus iš Bendrijos atsargų ar iš tokių antigenų atkurtas vakcinas trečiosioms šalims.

Nepažeidžiant susitarimų, sudarytų tarp Bendrijos ir trečiųjų šalių, galimybė trečiosioms šalims pasinaudoti Bendrijos antigenų ir vakcinų banku suteikiama 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, Komisijai ir atitinkamai trečiajai šaliai išsamiai susitarus dėl finansinio ir techninio bendradarbiavimo, tvirtinamo ta tvarka.

4. Po antigeno ar paruoštos vakcinės panaudojimo iš Bendrijos atsargų, Komisija užtikrina, kad išnaudotas antigeno ar vakcinės kiekis būtų kuo greičiau ir pagal epidemiologinę padėtį papildytas.

84 straipsnis

Snukio ir nagų ligos vakcinų bandymas

1. Komisija atsako už nepriklausomų bandymų organizavimą, kuriais nustatomas iš Bendrijos antigenų ir vakcinų banke laikomo antigenų ar kitų antigenų atkurtų vakcinų, skirtų naudoti pagal Bendrijos pagalbos kontrolės priemonėms prieš snukio ir nagų ligą trečiosiose šalyse pagal 82 straipsnio 2 dalį ir 83 straipsnio 3 dalį, veiksmingumą ir nekenksmingumą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems bandymams atlikti Komisija gali pasinaudoti nepriklausomo Bendrijos koordinacinio instituto paslaugomis.

Jei reikia, Bendrijos koordinacinis institutas paskiriamas ir išsamios jo funkcijų, pareigų ir Bendrijos finansinio įnašo taisyklės tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. Nepažeidžiant Bendrijos teisės aktuose numatytų veiksmingumo, saugos ir gamybos tvarkos standartų, iš Bendrijos antigenų ir vakcinų banke laikomo antigeno atkurtos vakcinės turi atitikti bent būtiniausius veiksmingumo, saugos ir gamybos tvarkos standartus, nustatytus Europos farmakopėjoje ir atitinkamose OIE vadovo nuostatose.

15 SKIRSNIS

SNUKIO IR NAGŲ LIGA KITOSE RŪŠYSE

85 straipsnis

Papildomos priemonės užkirsti kelią snukio ir nagų ligai

1. Nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 ir jokių įgyvendinamųjų teisės aktų, valstybės narės užtikrina, kad visiems gyvūnams, neatsižvelgiant į jų paskirtį ar gyvenamą vietą, būtų taikomas šerimo paplavomis draudimas pagal bendrijos ir nacionalinius teisės aktus. Išsamios valstybių narių taikytinų kontrolės priemonių taisyklės gali būti tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Išsamios taisyklės dėl snukio ir nagų ligos 2 straipsnio a punkto antrame sakinyje nurodytuose gyvūnuose kontrolės gali būti tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. Iškart, kai tik valstybės narės kompetentinga institucija turi informacijos, kad laukiniai gyvūnai įtariamai užsikrėtus snukio ir nagų liga, ji imasi visų reikiamų priemonių patvirtinti arba paneigti ligos buvimą ištirdama visus nušautus arba rastus negyvus imlių rūšių laukinius gyvūnus, įskaitant laboratorinius tyrimus. Apie įtarimą ji informuoja imlių rūšių gyvūnų savininkus ir medžiotojus.

4. Kai tik valstybės narės kompetentinga institucija turi informacijos apie snukio ir nagų ligos pirminį atvejį tarp laukinių gyvūnų, ji nedelsdama taiko XVIII priedo A dalyje numatytas priemones ligos pasklidimui sumažinti ir parengia snukio ir nagų ligos išnaikinimo planą pagal XVIII priedo B dalį. Ji informuoja apie patvirtintą atvejį imlių rūšių gyvūnų savininkus ir medžiotojus.

IV SKYRIUS

ĮGYVENDINAMOSIOS PRIEMONĖS

86 straipsnis

Nuobaudos

Valstybės narės nustato taisyklės dėl nuobaudų, taikomų už pagal šią direktyvą priimtų nacionalinių nuostatų pažeidimus, ir imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad jos būtų įgyvendinamos. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasios. Valstybės narės praneša tokias nuostatas

Komisijai iki 93 straipsnio 1 dalyje nurodytos datos ir nedelsdamos praneša apie bet kokius vėlesnius su jomis susijusius pakeitimus.

87 straipsnis

Konkrečių straipsnių įgyvendinimo, papildomų išsamių šios direktyvos įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo ir priedų keitimo tvarka

1. Išsamios taisyklės dėl 75 straipsnio 2 dalies ir 77 straipsnio 2 dalies įgyvendinimo gali būti tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Papildomos išsamios taisyklės dėl šios direktyvos įgyvendinimo gali būti tvirtinamos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. Šios direktyvos priedai gali būti iš dalies keičiami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, o XI priedas – 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

88 straipsnis

Ad hoc epidemiologinių priemonių patvirtinimo tvarka

Jei, įgyvendindama šioje direktyvoje numatytas priemones, valstybė narė nustato, kad priemonė nepritaikyta prie epidemiologinės padėties arba snukio ir nagų ligos virusas sklinda nepaisant pagal šią direktyvą vykdomų priemonių, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtinamas specialus sprendimas įgalioti tą valstybę narę ribotą laikotarpį, atitinkantį epidemiologinę padėtį, įgyvendinti alternatyvias priemones, turinčias lygiavertį epidemiologinį efektą.

89 straipsnis

Komiteto darbo tvarka

1. Komisijai padeda Reglamentu (EB) Nr. 178/2002 įkurtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas.

2. Darant nuorodą į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

3. Darant nuorodą į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis – 15 dienų.

4. Komitetas patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

V SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR GALUTINĖS NUOSTATOS

90 straipsnis

Direktyvos 92/46/EEB pakeitimas

Tarybos direktyvos 92/46/EEB A priedo I skyriaus 4 dalies b punkto antroji pastraipa naikinama.

91 straipsnis

Panaikinimas

1. Nuo 93 straipsnyje nurodytos datos, nepažeidžiant valstybių narių išpareigojimų dėl XIX priede nustatytų perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo galutinių terminų, naikinama Direktyva 85/511/EEB ir ją įgyvendinant patvirtinti 1989 m. rugsėjo 25 d. Sprendimas 89/531/EEB, skiriantis etaloninę laboratoriją snukio ir nagų ligos virusui nustatyti ir nustatantis tos laboratorijos funkcijas ⁽¹⁾, ir 1991 m. gruodžio 11 d. Sprendimas 91/665/EEB, paskiriantis Bendrijos snukio ir nagų ligos vakcinų koordinavimo institutą ir nustatantis jo funkcijas ⁽²⁾.

2. Nuorodos, daromos į panaikintą Direktyvą 85/511/EEB, laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir traktuojamos pagal koreliacinę lentelę, pateikiamą XX priede.

92 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Pereinamojo laikotarpio nuostatos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtinamos penkerių metų laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

2. Per šešis mėnesius po 94 straipsnyje nurodytos datos valstybės narės pateikia Komisijai iš dalies pakeistus nenumatytų atvejų planus, kuriuose atsižvelgta į 72 straipsnio nuostatas.

Komisija išnagrinėja tuos nenumatytų atvejų planus pagal šios direktyvos tikslus ir nurodo atitinkamai valstybei narei reikiamus pakeitimus, visų pirma siekiant užtikrinti, kad tokie planai būtų suderinami su kitų valstybių narių planais.

Tokie iš dalies pakeisti nenumatytų atvejų planai tvirtinami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

93 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2004 m. birželio 30 d., įgyvendina šia direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Jos taiko šias nuostatas nuo 2004 m. liepos 1 d.

2. Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

94 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

95 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. rugsėjo 29 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. ALEMANNO

⁽¹⁾ OL L 279, 1989 9 28, p. 32.

⁽²⁾ OL L 368, 1991 12 31, p. 19.

I PRIEDAS

PROTRŪKIO APIBRĖŽIMAS

Protrūkis paskelbiamas, kai ūkis atitinka vieną ar daugiau tokių kriterijų:

1. Iš gyvūno, bet kokio iš to gyvūno gauto produkto ar jo aplinkos išskirtas snukio ir naugų ligos virusas.
2. Imlių rūšių gyvūne pastebėti snukio ir naugų ligą atitinkantys klinikiniai požymiai ir iš tos pačios epidemiologinės grupės gyvūno ar gyvūnų paimtuose mėginiuose aptiktas ir nustatytas vienam ar daugiau snukio ir naugų ligos viruso serotipų būdingas virusinis antigenas ar virusinė ribonukleininė rūgštis (RNR).
3. Imlių rūšių gyvūne pastebėti snukio ir naugų ligą atitinkantys klinikiniai požymiai ir gyvūno ar jo būrio snukio ir naugų ligos viruso struktūrinių ar nestruktūrinių baltymų antikūnų tyrimo rezultatai yra teigiami, su sąlyga, kad ankstesnė vakcinacija, liekamieji motininiai antikūnai ar atsitiktinės reakcijos gali būti atmetos kaip galimos serologiškai teigiamo rezultato priežastys.
4. Iš imlių rūšių gyvūnų paimtuose mėginiuose aptiktas ir nustatytas vienam ar daugiau snukio ir naugų ligos viruso serotipų būdingas virusinis antigenas ar virusinė RNR ir gyvūnų snukio ir naugų ligos viruso struktūrinių ar nestruktūrinių baltymų antikūnų tyrimo rezultatai yra teigiami, su sąlyga, kad struktūrinių baltymų atveju ankstesnė vakcinacija, liekamieji motininiai antikūnai ar atsitiktinės reakcijos gali būti atmetos kaip galimos serologiškai teigiamo rezultato priežastys.
5. Nustatytas epidemiologinis ryšys su patvirtintu snukio ir naugų ligos protrūkiu ir yra viena iš tokių sąlygų:
 - a) vieno ar kelių gyvūnų snukio ir naugų ligos viruso struktūrinių ar nestruktūrinių baltymų antikūnų tyrimo rezultatai yra teigiami, su sąlyga, kad ankstesnė vakcinacija, liekamieji motininiai antikūnai ar atsitiktinės reakcijos gali būti atmetos kaip galimos serologiškai teigiamo rezultato priežastys;
 - b) iš vieno ar kelių imlių rūšių gyvūnų paimtuose mėginiuose aptiktas ir nustatytas vienam ar daugiau snukio ir naugų ligos viruso serotipų būdingas virusinis antigenas ar virusinė RNR;
 - c) aptinkant serologinę snukio ir naugų ligos viruso struktūrinių arba nestruktūrinių baltymų antikūnų konversiją iš neigiamų į teigiamus, viename ar keliuose imlių rūšių gyvūnuose nustatyti aktyvios snukio ir naugų ligos infekcijos serologiniai požymiai, o ankstesnė vakcinacija, liekamieji motininiai antikūnai ar atsitiktinės reakcijos gali būti atmetos kaip galimos serologiškai teigiamo rezultato priežastys.

Kai ankstesnės serologiškai neigiamos būklės pagrįstai negalima tikėtis, toks serologinės konversijos aptikimas turi būti atliekamas poriniuose mėginiuose, paimtuose iš tų pačių gyvūnų du ar daugiau kartų ne mažiau kaip 5 dienų intervalu struktūrinių baltymų atveju ir ne mažiau kaip 21 dienos intervalu nestruktūrinių baltymų atveju;
 - d) imlių rūšių gyvūne pastebėti snukio ir naugų ligą atitinkantys klinikiniai požymiai.

II PRIEDAS

PRANEŠIMAS APIE LIGĄ IR PAPILDOMA EPIDEMIOLOGINĖ INFORMACIJA, KURIĄ TURI TEIKTI VALSTYBĖ NARĖ, KURIOJE PATVIRTINTA SNUKIO IR NAGŲ LIGA

1. Per 24 valandas po kiekvieno pirminio protrūkio patvirtinimo ar atvejo 16 straipsnyje nurodytose patalpose ar transporto priemonėse, pasinaudodama Pranešimo apie gyvūnų ligas sistema, įkurta pagal Direktyvos 82/894/EEB 5 straipsnį, atitinkama valstybė narė pranešimu turi nurodyti:
 - a) išsiuntimo datą;
 - b) išsiuntimo laiką;
 - c) kilmės šalį;
 - d) ligos pavadinimą ir viruso tipą, kai taikytina;
 - e) protrūkio serijos numerį;
 - f) protrūkio tipą;
 - g) su tuo protrūkiu susijusio protrūkio serijos numerį;
 - h) ūkio regioną ir geografinę padėtį;
 - i) kitą regioną, kuriam taikomi apribojimai;
 - j) patvirtinimo datą ir patvirtinimui naudotą metodiką;
 - k) įtarimo datą;
 - l) numanomą pirmojo užsikrėtimo datą;
 - m) ligos kilmę, jei ją galima nurodyti;
 - n) ligos kontrolės priemonės, kurių imtasi.
2. Pirminių protrūkių ar atvejų 16 straipsnyje nurodytose patalpose ar transporto priemonėse, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, atitinkama valstybė narė taip pat turi pateikti tokią informaciją:
 - a) kiekvienos imlios rūšies gyvūnų skaičių protrūkyje ar 16 straipsnyje nurodytose patalpose ar transporto priemonėse;
 - b) kiekvienos rūšies ir tipo (veisiamųjų, penimųjų, skerdziamųjų ir kt.) negyvų imlių rūšių gyvūnų skaičių ūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje;
 - c) kiekvienos rūšies ir tipo (veisiamųjų, penimųjų, skerdziamųjų ir kt.) gyvūnų sergamumo procentą ir imlių rūšių gyvūnų, kuriuose buvo patvirtinta snukio ir nagų liga, skaičių;
 - d) protrūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje užmuštų imlių rūšių gyvūnų skaičių;
 - e) perdirbtų ir pašalintų skerdenų skaičių;
 - f) protrūkio atstumą nuo artimiausio ūkio, kuriame laikomi imlių rūšių gyvūnai;
 - g) jei snukio ir nagų liga buvo patvirtinta skerdykloje ar transporto priemonėse – užkrėstų gyvūnų ar skerdenų kilmės ūkio ar ūkių vietą.
3. Antrinių protrūkių atveju šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija turi būti perduodama per Direktyvos 82/894/EEB 4 straipsnyje nustatytą laiką.

4. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad po informacijos, kuri turi būti pateikta apie bet kokį snukio ir nagų ligos protrūkį ar atvejį ūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis, kuo greičiau būtų pateikta ataskaita raštu Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, kurioje nurodyti bent tokie duomenys:
- a) data, kurią imlių rūšių gyvūnai ūkyje, skerdykloje ar transporto priemonėje buvo užmušti ir jų skerdenos perdirbtos;
 - b) tyrimų, atliktų su mėginiais, paimtais, kai imlių rūšių gyvūnai buvo užmušti, rezultatai;
 - c) kai taikoma 18 straipsnyje numatyta leidžianti nukrypti nuostata – užmuštų ir perdirbtų imlių rūšių gyvūnų skaičius ir, kai taikytina, imlių rūšių gyvūnų, kuriuos reikia paskersti vėliau, skaičius ir nustatytas jų paskerdimo laiko terminas;
 - d) bet kokia informacija, susijusi su galima ligos kilme ar ligos kilmė, jei ji nustatyta;
 - e) pirminio protrūkio arba snukio ir nagų ligos atvejo skerdykloje arba transporto priemonėje atveju – protrūkį ar atvejį sąlygojusio viruso genetinis tipas;
 - f) tais atvejais, kai imlių rūšių gyvūnai buvo paskersti susietuose ūkiuose ar ūkiuose, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, įtariami užsikrėtus snukio ir nagų ligos virusu – tokia informacija:
 - i) užmušimo data ir kiekviename ūkyje užmuštų kiekvienos kategorijos imlių rūšių gyvūnų skaičius, o tuomet, kai imlių rūšių gyvūnai susietuose ūkiuose nebuvo užmušti, turi būti pateikiama informacija apie tokio sprendimo priežastis;
 - ii) epidemiologinis ryšys tarp snukio ir nagų ligos protrūkio ar atvejo ir kiekvieno susieto ūkio arba priežastys, dėl kurių kilo įtarimas dėl snukio ir nagų ligos kiekviename įtariamame ūkyje;
 - iii) laboratorinių bandymų, atliktų su mėginiais, paimtais iš imlių rūšių gyvūnų ūkiuose, kai gyvūnai buvo užmušti, rezultatai.
5. Kai Pranešimo apie gyvūnų ligas sistema dėl kokios nors priežasties laikinai neveikia, turi būti pasitelktos kitos ryšio priemonės.
-

III PRIEDAS

TYRIMAS

1. **Klinikinis patikrinimas**

- 1.1. Ūkiuose turi būti atliekami visų imlių rūšių gyvūnų klinikiniai patikrinimai siekiant nustatyti snukio ir nagų ligos požymius ar simptomus.
- 1.2. Specialus dėmesys turi būti skiriamas gyvūnams, kuriuos labai tikėtinai galėjo paveikti snukio ir nagų ligos virusas, ypač – vežant iš ūkių, kuriems kilęs pavojus, arba dėl artimos sąveikos su asmenimis ar įranga, kuri turėjo artimą sąlytį su ūkiais, kuriems kilęs pavojus.
- 1.3. Atliekant klinikinį tyrimą turi būti atsižvelgiama į snukio ir nagų ligos perdavimą, įskaitant inkubacinį laikotarpį, nurodytą 2 straipsnio h punkte, ir imlių rūšių gyvūnų laikymo būdą.
- 1.4. Turi būti išsamiai išnagrinėjami atitinkami ūkyje laikomi registrai, ypač atsižvelgiant į duomenis, reikalaujamus Bendrijos teisės aktais gyvūnų sveikatos tikslais, ir, jei turima, duomenis apie sergamumo procentą, mirtingumą ir abortus, klinikinius stebėjimus, produktyvumo ir ėdimo pokyčius, gyvūnų išsigijimą ar pardavimą, galinčių būti užsikrėtus asmenų apsilankymus ir kitą anamneziškai svarbią informaciją.

2. **Mėginių ėmimo tvarka**

- 2.1. *Bendrosios nuostatos*
 - 2.1.1. Serologiniai mėginiai imami:
 - 2.1.1.1. pagal 78 straipsnyje nurodytoje ekspertų grupėje įkurtos epidemiologinės grupės rekomendacijas;
 - 2.1.1.2. siekiant aptikti ir pateikti įrodymus, atsižvelgiant ir į I priedo apibrėžimą, dėl ankstesnės infekcijos nebuvimo.
 - 2.1.2. Kai mėginiai imami pagal ligos priežiūros programą po protrūkio, veiksmų nesiimama, kol nepraeina mažiausiai 21 diena po imlių rūšių sunaikinimo užkrėstame (-uose) ūkyje (-iuose) ir preliminarus valymo bei dezinfekavimo, nebent šiame priede būtų numatyta kitaip.
 - 2.1.3. Mėginiai iš imlių rūšių gyvūnų imami pagal šio priedo nuostatas, bet kuriuo atveju – jei yra protrūkio paveiktų avių ir ožkų arba kitų imlių gyvūnų, neturinčių aiškių klinikinių požymių, ir ypač tuomet, kai tokie gyvūnai buvo izoliuoti nuo galvijų ir kiaulių.
- 2.2. *Mėginių ėmimas ūkiuose*

Ūkiuose, kuriuose įtariama esant snukio ir nagų liga, tačiau nėra klinikinių požymių, avys ir ožkos, o epidemiologinei grupei rekomendavus – ir kitos imlios rūšys, turi būti ištirtos pagal mėginių ėmimo protokolą, leidžiantį 95 % patikimumu aptikti 5 % paplitimą.

2.3. *Mėginių ėmimas apsaugos zonoje*

Siekiant pagal 36 straipsnį atšaukti 21–35 straipsniuose numatytas priemones, visi apsaugos zonoje esantys ūkiai, kuriuose avys ir ožkos neturėjo tiesioginio ir artimo sąlyčio su galvijais bent 21 dienos laikotarpį iki mėginių ėmimo, ištiriami pagal mėginių ėmimo protokolą, leidžiantį 95 % patikimumu aptikti 5 % ligos paplitimą.

Tačiau, jei epidemiologinės aplinkybės leidžia ir ypač – taikant 36 straipsnio 1 dalies b punkte numatytas priemones, kompetentingos institucijos gali nuspręsti, kad mėginiai imami ne anksčiau kaip praėjus 14 dienų po imlių gyvūnų sunaikinimo užkrėstame (-uose) ūkyje (-iuose) ir preliminarus valymo bei dezinfekavimo, su sąlyga, kad mėginiai imami pagal 2.3 poskyrį, taikant statistinius parametrus pagal kuriuos 95 % patikimumu galima aptikti 2 % ligos paplitimą bandoje.

2.4. *Mėginių ėmimas priežiūros zonoje*

Siekiant pagal 44 straipsnį atšaukti 37–43 straipsniuose numatytas priemones, ištiriami visi apsaugos zonoje esantys ūkiai, kuriuose turi būti įtariama snukio ir nagų liga nesant klinikinių požymių, ypač ten, kur laikomos avys ir ožkos. Šiam tyrimui pakanka daugiaetapio mėginių ėmimo, jei mėginiai imamai:

- 2.4.1. iš visų administracinių padalinių ūkių zonoje, kuriuose avys ir ožkos neturėjo tiesioginio ir artimo sąlyčio su galvijais ne trumpesnę kaip 30 dienų laikotarpį iki imant mėginius;
- 2.4.2. iš tiek pirmiau nurodytų ūkių, kiek būtina 95 % patikimumu nustatyti bent vieną užkrėstą ūkį, jei numatomas 2 % ligos paplitimas yra tolygiai paskirstytas po visą zoną;
- 2.4.3. iš tiek avių ir ožkų iš ūkio, kiek būtina 95 % patikimumu nustatyti 5 % ligos paplitimą bandoje, ir iš visų avių ir ožkų, jei ūkyje jų kartu yra mažiau kaip 15.

2.5. *Mėginių ėmimas stebėsenai*

- 2.5.1. Už pagal 21 straipsnio nuostatas įsteigtų zonų esančioms zonoms stebėti ir ypač – infekcijos avyse ir ožkose, neturinčiose tiesioginio ir artimo sąlyčio su neskiepytais galvijais ar kiaulėmis, nebuvimui pagrįsti, taikomas TBE stebėsenos tikslams rekomenduojamas mėginių ėmimo protokolai arba 2.4 poskyryje numatytas mėginių ėmimo protokolai, tik su tuo skirtumu palyginti su 2.4.2 punkto nuostatomis, kad numatomo paplitimo vertė yra 1 %.

3. Pagal 2.2, 2.3 ir 2.4.3 teksto dalių reikalavimus skaičiuojamų mėginių skaičius didinamas siekiant atsižvelgti į nustatytą taikomo tyrimo diagnostinį jautrumą.
-

IV PRIEDAS

VALYMO IR DEZINFEKAVIMO PRINCIPAI IR TVARKA

1. **Bendrieji principai ir tvarka**

- 1.1. 11 straipsnyje numatytos valymo ir dezinfekavimo operacijos atliekamos oficialiai prižiūrint ir laikantis oficialaus veterinaro pateikiamų instrukcijų.
- 1.2. Naudotinos dezinfekcinės medžiagos ir jų koncentracija turi būti oficialiai patvirtinta kompetentingos institucijos, kad užtikrintų snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimą.
- 1.3. Dezinfekcinių medžiagų aktyvumas neturi būti pablogėjęs nuo ilgo sandėliavimo.
- 1.4. Dezinfekcinės medžiagos ir dezinfekavimo tvarka nustatoma atsižvelgiant į apdorojamų patalpų, transporto priemonių ir objektų pobūdį.
- 1.5. Nuriebalinamųjų ir dezinfekcinių medžiagų naudojimo reikalavimai turi užtikrinti, kad jų veiksmingumas nenukentėtų. Visų pirma, būtina laikytis gamintojo nurodytų techninių parametru, pvz., slėgio, mažiausiosios temperatūros ir reikiamos sąlyčio trukmės. Dezinfekcinės medžiagos aktyvumo neturi mažinti sąveika su kitomis medžiagomis, pvz., nuriebalinamosiomis.
- 1.6. *Neatsižvelgiant į naudojamą dezinfekcinę medžiagą, taikomos tokios bendrosios taisyklės:*
 - 1.6.1. pakratai ir išmatos stropiai išmirkomi dezinfekcine medžiaga;
 - 1.6.2. plaunama ir valoma stropiai nušveičiant ir nugrandant visus galimai užterštus paviršius, ypač žemę, grindis, rampas ir sienas, kai įmanoma, nuėmus ir išmontavus įrangą ar instaliaciją, kuri kliudytų veiksmingai išvalyti ir dezinfekuoti;
 - 1.6.3. tuomet papildomai paveikiant dezinfekcine medžiaga ne trumpiau kaip rekomenduojama gamintojo;
 - 1.6.4. valymui panaudotas vanduo pašalinamas taip, kad būtų išvengta bet kokio snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo pavojaus, ir laikantis oficialaus veterinaro nurodymų.
- 1.7. Kai plaunama skysčiais veikiant slėgiui ir po dezinfekavimo, turi būti išvengta pakartotinio anksčiau išvalytų ar dezinfekuotų vietų užteršimo.
- 1.8. Reikia nuplauti, dezinfekuoti ar sunaikinti įrangą, instaliaciją, daiktus ar skyrius, kurie galėtų būti užteršti.
- 1.9. Pagal šią direktyvą reikalaujamos valymo ir dezinfekavimo operacijos registruojamos ūkio registre, o transporto priemonių atveju – žurnale, o kai reikalingas oficialus patvirtinimas – patvirtinamos prižiūrintojo oficialaus veterinaro.

2. **Užkrėstų ūkių valymo ir dezinfekavimo specialios nuostatos**

- 2.1. *Preliminarus valymas ir dezinfekavimas*
 - 2.1.1. Užmušant gyvūnus imamasi visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta arba kuo labiau sumažintas snukio ir nagų ligos viruso pasklidimas. Tam įrengiama laikinoji dezinfekavimo įranga, suteikiami apsauginiai drabužiai, įrengiami dušai, panaudotos įrangos valymo priemonės, prietaisai ir infrastruktūra ir ventilacijos maitinimo tiekimo pertraukimo įtaisai.

- 2.1.2. Užmuštų gyvūnų skerdenos apipurškiamos dezinfekcine medžiaga ir išvežamos iš ūkio uždengtose ir sandariose talpyklose perdirbti ir pašalinti.
 - 2.1.3. Iškart, kai tik imlių rūšių gyvūnų skerdenos išvežamos perdirbti ir sunaikinti, tos ūkio dalys, kuriose tie gyvūnai buvo laikomi, ir bet kokios kitos kitų pastatų dalys, aptvarai ir kt., užteršti užmušant, skerdžiant ar atliekant patologinius tyrimus, turi būti apipurškiami tam tikslui patvirtintomis dezinfekcinėmis medžiagomis.
 - 2.1.4. Bet kokie audiniai ar kraujas, kurie galėjo ištekti skerdžiant ar atliekant patologinius tyrimus, ir bet kokie didesni pastatų, aptvarų, reikmenų ir kt. teršalai turi būti stropiai surinkti ir sunaikinti kartu su skerdenomis.
 - 2.1.5. Naudojama dezinfekcinė medžiaga turi išlikti ant paviršiaus ne trumpiau kaip 24 valandas.
 - 2.2. *Galutinis valymas ir dezinfekavimas*
 - 2.2.1. Riebalai ir nešvarumai nuo visų paviršių nuvalomi nuriebinamąja medžiaga ir nuplaunami šaltu vandeniu.
 - 2.2.2. Nuplovus šaltu vandeniu papildomai apipurškama dezinfekcine medžiaga.
 - 2.2.3. Po septynių dienų patalpos vėl apdorojamos nuriebinamąja medžiaga, nuplaunamos šaltu vandeniu, apipurškiamos dezinfekcine medžiaga ir vėl nuplaunamos šaltu vandeniu.
 3. **Užterštų pakratų, mėšlo ir srutų dezinfekavimas**
 - 3.1. Mėšlo kietoji fazė ir panaudoti pakratai kaitinami sudėjus į krūvą, geriausia – pridėjus po 100 kg negesintų kalkių granulėmis į 1 m³ mėšlo, užtikrinant ne mažiau kaip 70 °C temperatūrą visoje krūvoje, apipurškiami dezinfekcine medžiaga ir paliekami ne trumpiau kaip 42 dienoms, per kurias krūva uždengiama arba perkraunama visų sluoksnių terminiam apdorojimui užtikrinti.
 - 3.2. Mėšlo skystoji fazė ir srutos laikomos ne trumpiau kaip 42 dienas po paskutinio infekcinės medžiagos patekimo. Jei srutos buvo labai užterštos arba nepalankiomis atmosferos sąlygomis šis laikotarpis gali būti pailgintas. Šis laikotarpis gali būti sutrumpintas, jei buvo pridėta dezinfekcinės medžiagos, kuri pakeičia visos medžiagos pH pakankamai, kad būtų sunaikintas snukio ir nagų ligos virusas.
 4. **Ypatingi atvejai**
 - 4.1. Kai dėl techninių ar apsaugos priežasčių valymo ir dezinfekavimo procedūrų negalima atlikti pagal šią direktyvą, pastatai ar patalpos turi būti išvalomi ir dezinfekuojami kiek įmanoma vengiant snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo ir juose draudžiama laikyti imlių rūšių gyvūnus bent vienerius metus.
 - 4.2. Nukrypstant nuo 2.1 ir 2.2 poskyrių, atvirose ūkiuose kompetentinga institucija gali nustatyti specialią valymo ir dezinfekavimo tvarką, atsižvelgdama į ūkio tipą ir klimato sąlygas.
 - 4.3. Nukrypstant nuo 3 skyriaus, kompetentinga institucija gali nustatyti specialią mėšlo dezinfekavimo tvarką pagal mokslines rekomendacijas, kad ta tvarka užtikrintų veiksmingą snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimą.
-

V PRIEDAS

ŪKIŲ ATKŪRIMAS

1. **Bendrieji principai**

- 1.1. Ūkių atstatymas gyvūnais nevykdomas anksčiau kaip praėjus 21 dienai po ūkio galutinio dezinfekavimo pabaigo.
- 1.2. *Ūkiui atkurti gyvūnai gali būti atvežami tik laikantis tokių reikalavimų:*
 - 1.2.1. gyvūnai neturi būti iš zonų, kuriose taikomi apribojimai dėl gyvūnų sveikatos, susiję su snukio ir nagų liga;
 - 1.2.2. kompetentingoms institucijoms turi būti įrodyta, kad bet koks likęs snukio ir nagų ligos virusas atkurti skirtuose gyvūnuose gali būti aptiktas remiantis klinikiniais požymiais galvijų ir kiaulių atveju arba laboratoriniais tyrimais – kitų snukio ir nagų ligai imlių rūšių gyvūnų atveju – atliekamais pasibaigus 1.3 poskyryje nurodytam stebėjimo laikotarpiui;
 - 1.2.3. siekiant užtikrinti 1.2.2 punkte nurodytą reikiamą imuninę reakciją papildyti skirtuose gyvūnuose, tie gyvūnai turi būti:
 - 1.2.3.1. kilę ir atvežti iš ūkio, kuris yra ne mažiau kaip 10 km spindulio zonoje nuo ūkio, kuriame nebuvo snukio ir nagų ligos protrūkio bent 30 dienų;
 - 1.2.3.2. ištirti XIII priede nurodytu tyrimu, skirtu aptikti antikūnus prieš snukio ir nagų ligos virusą, iš mėginių, paimtų prieš atvežant į ūkį, ir tyrimo rezultatai yra neigiami.
- 1.3. *Neatsižvelgiant į ūkyje vykdomo ūkininkavimo tipą, gyvūnai turi būti vėl atvežami laikantis tokios tvarkos:*
 - 1.3.1. gyvūnai turi būti atvežami į visus atitinkamo ūkio padalinius ir pastatus;
 - 1.3.2. kai ūkis sudarytas iš daugiau kaip vieno padalinio ar pastato, nebūtina atvežti gyvūnus vienu metu į visus padalinius ar pastatus.

Tačiau nė vienas snukio ir nagų ligai imlių rūšių gyvūnas negali palikti ūkio iki su visais į visus padalinius ir pastatus atvežtais gyvūnais nebus atliktos visos gyvūnų papildymo procedūros.
 - 1.3.3. pirmąsias 14 dienų po atvežimo kas tris dienas turi būti atliekami gyvūnų klinikiniai patikrinimai;
 - 1.3.4. 15–28 dienų laikotarpiu po atvežimo gyvūnų klinikiniai patikrinimai atliekami kartą per savaitę;
 - 1.3.5. ne anksčiau kaip praėjus 28 dienoms po paskutinio atvežimo visi gyvūnai turi būti kliniškai patikrinami ir pagal III priedo 2.2 poskyrio reikalavimus paimami mėginiai tyrimams dėl antikūnų prieš snukio ir nagų ligos virusą buvimui nustatyti.
- 1.4. Gyvūnų papildymo procedūra laikoma užbaigta, kai baigiamos 1.3.5 punkte nurodytos priemonės ir gaunami neigiami rezultatai.

2. Priemonių pratęsimas ir leidžiančios nukrypti nuostatos

2.1. *Kompetentinga institucija gali nustatyti:*

- 2.1.1. naudoti kontrolinius gyvūnus, ypač ūkiuose, kuriuos sunku išvalyti ir dezinfekuoti, visų pirma ypač – atviruose ūkiuose. Išsamios nuostatos dėl kontrolinių gyvūnų naudojimo gali būti nustatytos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;
- 2.1.2. papildomas apsaugines ir kontrolės priemones pagal gyvūnų papildymo sistemą.
- 2.2. Kompetentingos institucijos gali nukrypti nuo šio priedo 1.3.2–1.3.4 punktuose numatytų priemonių, kai gyvūnų grąžinimas atliekamas praėjus 3 mėnesiams po paskutinio protrūkio 10 km spindulio zonoje aplink ūkį, kuriame vykdoma gyvūnų papildymo operacija.

3. Gyvūnų papildymas, susijęs su priverstine vakcinacija

- 3.1. Gyvūnų papildymas pagal 52 straipsnį įsteigtoje vakcinacijos zonoje atliekamas pagal šio priedo 1 ir 2 skyrius arba pagal 58 straipsnio 2 dalį arba 4 dalies a, c ir d punktus.
 - 3.2. *Kompetentingos institucijos gali leisti papildyti ne vakcinacijos zonoje esančius ūkius skiepytais gyvūnais, atlikus 61 straipsnyje numatytas priemones ir laikantis tokių reikalavimų:*
 - 3.2.1. skiepyti gyvūnai sudaro daugiau kaip 75 % papildymui naudojamų gyvūnų, tuomet ne anksčiau kaip po 28 dienų po imlių rūšių gyvūnų paskutinio atvežimo skiepyti gyvūnai ištiriami antikūnams prieš nestruktūrinius baltymus aptikti, parenkant gyvūnus atsitiktine tvarka, mėginių ėmimui taikant III priedo 2.2 poskyryje numatytus statistinius parametrus, o neskiepytiems gyvūnams taikomos 3.1 poskyrio nuostatos;
 - 3.2.2. skiepyti gyvūnai sudaro ne daugiau kaip 75 % papildymui naudojamų gyvūnų, tuomet neskiepyti gyvūnai laikomi kontroliniais ir taikomos 3.1 poskyrio nuostatos.
-

VI PRIEDAS

ARKLINIŲ JUDĖJIMO APRIBOJIMAI

1. **Būtinausios priemonės**

Kai pagal 10 straipsnį yra patvirtinamas bent vienas snukio ir nagų ligos protrūkis, valstybės narės užtikrina, kad arkliniai į kitą valstybę narę galėtų būti išvežami tik tuomet, jei be Sprendimuose 93/623/EEB ir 2000/68/EB numatytų tapatumo dokumento dar turėtų ir Direktyvos 90/426/EEB C priede numatytą sveikatos sertifikatą.

2. **Rekomenduojamos papildomos priemonės**2.1. *Priemonės per visišką judėjimo sustabdymą*

Jei kompetentingos institucijos taiko visišką judėjimo sustabdymą, kaip numatyta 7 straipsnio 3 dalyje, iš ūkių, kuriems taikomi 4 ir 10 straipsniuose nustatyti apribojimai, gali būti leista išvežti tuos arklinius, kuriems reikia specialaus veterinarinio gydymo patalpose, kuriose nėra imlių rūšių gyvūnų, jei laikomasi tokių reikalavimų:

- 2.1.1. nenumatytas atvejis turi būti dokumentuotas iškviečiamojo veterinarijos chirurgo, iš visą parą ir 7 dienas per savaitę dirbančios tarnybos;
- 2.1.2. turi būti turimas paskirties klinikos sutikimas;
- 2.1.3. vežimo operacija turi būti leista kompetentingos institucijos, kuri turi būti pasiekama visą parą ir 7 dienas per savaitę;
- 2.1.4. vežami arkliniai turi turėti Sprendimuose 93/623/EEB ir 2000/68/EB numatytus tapatumo dokumentus;
- 2.1.5. iškviečiamasis oficialus veterinaras turi būti informuotas apie maršrutą prieš išvykimą;
- 2.1.6. arkliniai turi būti prižiūrėti ir apdoroti veiksminga dezinfekcine medžiaga;
- 2.1.7. arkliniai turi būti vežami specialiomis jiems skirtomis transporto priemonėmis, kurios yra atpažįstamos kaip tokios ir prieš kiekvieną naudojimą ir po jo išvalomos ir dezinfekuojamos.

2.2. *Arklinių kontrolė siejant su apsaugos ir priežiūros zonomis*

- 2.2.1. Arklinių judėjimui už apsaugos ir priežiūros zonų ribų netaikomi papildomi reikalavimai, išskyrus pateikiamus Direktyvoje 90/426/EEB.
- 2.2.2. Arklinių judėjimui pagal 21 straipsnį įsteigtose apsaugos ir priežiūros zonose taikomi tokie reikalavimai:
 - 2.2.2.1. naudoti arklinius, laikomus apsaugos ir priežiūros zonoje esančiuose ūkiuose, kuriuose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, gali būti leista apsaugos zonoje, jei taikomos reikiamos valymo ir dezinfekavimo priemonės, ir tai negali būti ribojama priežiūros zonoje esančiose patalpose;
 - 2.2.2.2. arkliniai be apribojimų gali būti vežami specialiai jiems skirtose transporto priemonėse į ūkį, kuriame nelaikomi imlių rūšių gyvūnai;

- 2.2.2.3. išskirtiniais atvejais kompetentingos institucijos gali leisti vežti arklinius specialiose ar registruotose arklinių transporto priemonėse iš ūkio, kuriame nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, į kitą apsaugos zonoje esantį ūkį, kuriame imlių rūšių gyvūnai laikomi, jei transporto priemonės prieš sulaipinant gyvūnus ir prieš išvažiuojant iš paskirties ūkio išvalomos ir dezinfekuojamos;
- 2.2.2.4. arklinius gali būti leidžiama vežti visuomeniniais keliais, ūkiams, kuriuose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, priklausančiose ganyklose ir pratybų patalpose.
- 2.2.3. Arklių spermos, kiaušinėlių ir embrionų surinkimas apsaugos iš priežiūros zonoje esančių ūkių, kuriuose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, gyvūnų donorų ir arklių spermos, kiaušinėlių ir embrionų vežimas gyvūnams recipientams į ūkius, kuriuose nelaikomi imlių rūšių gyvūnai, neribojamas.
- 2.2.4. Arklinių savininkų, veterinarijos gydytojo, apseklintojo ir kalvio lankymaisi apsaugos zonos ūkiuose, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, bet netaikomi 4 ir 10 straipsniuose numatyti apribojimai, leidžiami laikantis tokių reikalavimų:
 - 2.2.4.1. arkliniai laikomi atskirai nuo imlių rūšių gyvūnų ir pirmiau minėtų asmenų prieiga prie imlių rūšių gyvūnų yra veiksmingai neleidžiama;
 - 2.2.4.2. visi lankytojai turi būti registruojami;
 - 2.2.4.3. lankytojų transporto priemonės ir batai valomi ir dezinfekuojami.

VII PRIEDAS

PRODUKTŲ APDOROJIMAS UŽTIKRINANT SNUKIO IR NAGŲ LIGOS VIRUSO SUNAIKINIMĄ

A DALIS

Gyvūninės kilmės produktai

1. Mėsos produktai, apdoroti bent vienu iš Direktyvos 2002/99/EB III priedo 1 lentelės pirmoje skiltyje nurodytų būdų.
2. Kailiai ir odos, atitinkantys Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 20 straipsnio ir VIII priedo VI skyriaus A poskyrio 2 dalies c ir d punktų reikalavimus.
3. Avių vilna, atrajojančiųjų plaukai ir kiaulių šeriai, atitinkantys Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 20 straipsnio ir VIII priedo VI skyriaus A poskyrio 1 dalies reikalavimus.
4. Produktai, gauti iš imlių rūšių gyvūnų, kurie buvo:
 - a) apdoroti termiškai hermetiškai sandarioje talpyklose, kai Fo vertė ne mažesnė kaip 3,00;
 - b) apdoroti termiškai, ne trumpiau kaip 60 minučių išlaikant ne mažesnę kaip 70 °C vidaus temperatūrą.
5. Techninės paskirties imlių rūšių gyvūnų kraujas ir kraujo produktai, įskaitant medikamentus, *in vitro* diagnostavimo ir laboratorinius reagentus, apdorotus bent vienu iš Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VIII priedo IV skyriaus B poskyrio 3 dalies e punkto ii papunktyje nurodytų būdų.
6. Lydyti taukai, apdoroti termiškai, kaip aprašyta Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VII priedo IV skyriaus B poskyrio 2 dalies d punkto iv papunktyje.
7. Naminių gyvūnų ėdalas ir šunų kramtalai, atitinkantys Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VIII priedo II skyriaus B poskyrio 2, 3 arba 4 dalių reikalavimus.
8. Kanopinių medžioklės trofėjai, atitinkantys Reglamento (EB) Nr. 1774/2002 VIII priedo VII skyriaus A poskyrio 1, 3 arba 4 dalių reikalavimus.
9. Gyvūnų žarnos, kurios pagal Direktyvos 92/118/EEB I priedo 2 skyrių buvo išvalytos, išgrandytos ir sūdytos natrio chloridu 30 dienų arba po grandymo balintos ir išdžiovinotos, o po apdorojimo apsaugotos nuo pakartotinio užteršimo.

B DALIS

Negyvūninės kilmės produktai

1. Šiaudai ir pašarai, kurie:
 - a) buvo apdoroti:
 - i) ne trumpiau kaip 10 minučių veikiant garu uždaroje kameroje ne mažiau kaip 80 °C temperatūroje;
 - ii) formalino garais (formaldehido dujomis), ne trumpiau kaip 8 valandoms uždarytoje kameroje prie ne mažiau kaip 19 °C temperatūros, naudojant 30–40 % koncentracijos komercinio tipo tirpalus;
 - b) buvo sandėliuojami paketuose ar ryšuliais po stogu patalpose, kurios yra ne arčiau kaip 2 km atstumu nuo artimiausio snukio ir nagų ligos protrūkio ir neišvežti iš patalpų, kol nepraejo mažiausiai trys mėnesiai po 11 straipsnyje numatytų valymo ir dezinfekavimo priemonių ir bet kuriuo atveju ne anksčiau kaip pasibaigus apribojimų taikymui apsaugos zonoje.

VIII PRIEDAS

A DALIS

Šviežios mėsos apdorojimas1. *Nukaulinėta mėsa:*

Direktyvos 64/433/EEB 2 straipsnio a dalyje aprašyta mėsa su perdangomis, išskyrus plaučkepenius, iš kurios pašalinti kaulai ir geriausiai prieinamos limfinės liaukos.

2. *Apipjaustyti plaučkepeniai:*

- širdis, iš kurios visiškai pašalintos limfinės liaukos, jungiamieji audiniai ir prikibę riebalai,
- kepenys, iš kurių visiškai pašalintos limfinės liaukos, jungiamieji audiniai ir riebalai,
- visi kramtomieji raumenys, įpjauti pagal Direktyvos 64/433/EEB I priedo VIII skyriaus 41 dalies a punktą, iš kurių visiškai pašalintos limfinės liaukos, jungiamieji audiniai ir prikibę riebalai,
- liežuviai su epiteliu ir be kaulo, kremzlės ir tonzilių,
- plaučiai, iš kurių pašalinta trachėja, pagrindiniai bronchai ir tarpuplaučio ir bronchinės limfinės liaukos,
- kiti plaučkepeniai be kaulų ar kremzlių, iš kurių visiškai pašalintos limfinės liaukos, jungiamieji audiniai, prikibę riebalai ir gleivinė.

3. *Brandinimas:*

- skerdenų brandinimas daugiau kaip + 2 °C temperatūroje ne trumpiau kaip 24 valandas,
- *Longissimus dorsi* raumens viduryje užregistruota pH vertė yra mažesnė kaip 6,0.

4. Turi būti taikomos veiksmingos priemonės tarpusavio užsiteršimui išvengti.

B DALIS

Papildomos priemonės, taikomos imlių rūšių gyvūnų iš priežiūros zonos šviežios mėsos gamybai

1. Šviežia mėsa, išskyrus galvas, vidurius ir plaučkepenius, skirta teikti į rinką už apsaugos ir priežiūros zonos ribų, turi būti gaminama laikantis bent vieno iš tokių papildomų reikalavimų:
 - a) atrajojančiųjų atveju:
 - i) gyvūnai buvo kontroliuojami pagal 24 straipsnio 2 dalį;
 - ii) mėsa apdorojama A dalies 1, 3 ir 4 skyriuose nurodytais būdais;
 - b) visų imlių rūšių gyvūnų atveju:
 - i) gyvūnai gyveno ūkyje ne trumpiau kaip 21 dieną ir jų tapatumas paženklintas taip, kad galima susekti kilmės ūkį;
 - ii) gyvūnai buvo kontroliuojami pagal 24 straipsnio 2 dalį;

- iii) mėsa aiškiai paženklinta ir oficialiai prižiūrint sulaikyta ne trumpiau kaip 7 dienoms ir neišleidžiama iki pasibaigus sulaikymui oficialiai paneigiamas įtariamas kilmės ūkio užsikrėtimas snukio ir nagų ligos virusu;
 - c) visų imlių rūšių gyvūnų atveju:
 - i) gyvūnai prabuvo ūkyje visą 21 dienos judėjimo sustabdymo laikotarpį, per kurį nė vienas snukio ir nagų ligai imlių rūšių gyvūnas nebuvo atvežtas į ūkį;
 - ii) per 24 valandų laikotarpį prieš sukrovimą gyvūnai buvo kontroliuojami pagal 24 straipsnio 2 dalį;
 - iii) per 48 valandų laikotarpį prieš sukrovimą pagal III priedo 2.2 poskyryje numatytus statistinius reikalavimus paimti mėginiai buvo ištirti siekiant nustatyti antikūnus prieš snukio ir nagų ligos virusą ir gautas neigiamas rezultatas;
 - iv) mėsa oficialiai prižiūrint sulaikyta 24 valandoms ir neišleidžiama iki per pakartotinį kilmės ūkio gyvūnų patikrinimą atlikus klinikinį tyrimą buvo paneigta, kad yra užkrėstų ar įtariamų užsikrėtus gyvūnų.
2. Apipjaustyti plaučkepeniai ženklinami Direktyvoje 2002/99/EB numatytu sanitariniu ženklu ir apdorojami vienu iš šios direktyvos VII priedo A dalies 1 skyriuje nurodytų būdų.
3. Kiti produktai apdorojami 32 straipsnyje numatytu būdu.
-

IX PRIEDAS

PIENO APDOROJIMAS SNUKIO IR NAGŲ LIGOS VIRUSUI SUNAIKINTI

A DALIS

Žmonėms vartoti skirtas pienas ir pieno produktai

Toliau nurodyti apdorojimo būdai yra pripažįstami kaip suteikiantys pakankamai garantijų dėl snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimo žmonėms vartoti skirtame piene ir pieno produktuose. Reikia imtis būtinų atsargumo priemonių, kad pienas ar pieno produktai po perdirbimo neturėtų sąlyčio su jokia potencialiu snukio ir nagų ligos viruso šaltiniu.

1. Žmonėms vartoti skirtas pienas turi būti apdorojamas bent vienu iš tokių būdų:
 - 1.1. ne mažesnio kaip F03 lygio sterilizacija;
 - 1.2. UHT⁽¹⁾ apdorojimas;
 - 1.3. HTST⁽²⁾ apdorojimas, ne mažesnio kaip pH 7,0 pienui taikomas du kartus;
 - 1.4. mažesnio kaip pH 7,0 pieno HTST apdorojimas;
 - 1.5. HTST kartu su kitu fiziniu apdorojimu:
 - 1.5.1. bent vienai valandai sumažinant pH vertę žemiau 6;
 - 1.5.2. papildomas įkaitinimas iki 72 °C ar aukštesnės temperatūros, kartu su desikacija.
2. Pieno produktai turi būti apdorojami vienu iš pirmiau nurodytų būdų arba gaminami iš pieno, apdoroto pagal 1 skyrių.
3. Dėl bet kokio kitokio apdorojimo būdo nusprendžiama 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, ypač dėl žalio pieno produktų, išlaikomų pratęstą laikotarpį, įskaitant pH sumažinimą žemiau vertės 6.

B DALIS

Žmonėms vartoti neskirtas pienas ir pieno produktai ir gyvūnams vartoti skirtas pienas ir pieno produktai

Toliau nurodyti apdorojimo būdai yra pripažįstami kaip suteikiantys pakankamai garantijų dėl snukio ir nagų ligos viruso sunaikinimo žmonėms vartoti neskirtame arba gyvūnams vartoti skirtame piene ir pieno produktuose. Reikia imtis būtinų atsargumo priemonių, kad pienas ar pieno produktai po perdirbimo neturėtų sąlyčio su jokia potencialiu snukio ir nagų ligos viruso šaltiniu.

1. Žmonėms vartoti neskirtas pienas ir gyvūnams vartoti skirtas pienas turi būti apdorojamas bent vienu iš tokių būdų:
 - 1.1. ne mažesnio kaip F03 lygio sterilizacija;

⁽¹⁾ UHT = apdorojimas itin aukšta temperatūra: 132 °C temperatūroje ne trumpiau kaip vieną sekundę.

⁽²⁾ HTST = trumpalaikė pasterizacija aukštoje temperatūroje: 72 °C temperatūroje ne trumpiau kaip 15 s arba lygiavertė pasterizacija, po kurios fosfatų bandymo metu gaunama neigiama reakcija.

- 1.2. UHT ⁽¹⁾ apdorojimas kartu su kitu fiziniu apdorojimu, nurodytu 1.4.1 arba 1.4.2 punktuose;
 - 1.3. HTST ⁽²⁾ apdorojimas, taikomas du kartus;
 - 1.4. HTST kartu su kitu fiziniu apdorojimu:
 - 1.4.1. bent vienai valandai sumažinant pH vertę žemiau 6;
 - 1.4.2. papildomas įkaitinimas iki 72 °C ar aukštesnės temperatūros kartu su desikacija.
 2. Pieno produktai turi būti apdorjami vienu iš pirmiau nurodytų būdų arba gaminami iš pieno, apdoroto pagal 1 skyrių.
 3. Išrūgos, skirtos šerti imlių rūšių gyvūnus ir pagamintos iš 1 skyriuje aprašytais būdais apdoroto pieno, turi būti surinktos praėjus ne mažiau kaip 16 valandų po pieno sutirštėjimo ir prieš vežant į kiaulių ūkius jo pH vertė turi būti mažesnė kaip 6,0.
-

⁽¹⁾ UHT = apdorojimas itin aukšta temperatūra: 132 °C temperatūroje ne trumpiau kaip vieną sekundę.

⁽²⁾ HTST = trumpalaikė pasterizacija aukštoje temperatūroje: 72 °C temperatūroje ne trumpiau kaip 15 s arba lygiavertė pasterizacija, po kurios fosfatų bandymo metu gaunama neigiama reakcija.

X PRIEDAS

SPRENDIMO TAIKYTI APSAUGINĘ VAKCINACIJĄ KRITERIJAI IR PRIVERSTINĖS VAKCINACIJOS PROGRAMŲ KRITERIJAI

1. Sprendimo taikyti apsauginę vakcinaciją kriterijai (*)

Kriterijai	Sprendimas	
	Už vakcinaciją	Prieš vakcinaciją
Imlių gyvūnų populiacijos tankumas	Didelis	Mažas
Dominuojančios kliniškai paveiktos rūšys	Kiaulės	Atrajojantieji
Potencialiai užsikrėtusių gyvūnų ar produktų judėjimas iš apsaugos zonos	Yra įrodymų	Nėra įrodymų
Numatomas viruso pasklidimas oru iš užkrėstų ūkių	Didelis	Mažas arba nėra
Tinkama vakcina	Yra	Nėra
Protrūkių kilmė (susekamumas)	Nežinoma	Žinoma
Protrūkių paplitimo kreivė	Staigiai kylanti	Tolygi arba lėtai kylanti
Protrūkių pasiskirstymas	Plačiai paplitę	Ribotai paplitę
Visuomenės reakciją į visiško likvidavimo politiką	Stipri	Silpna
Suskirstymo į regionus priimtumas po vakcinacijos	Taip	Ne

2. Papildomi kriterijai dėl sprendimo įdiegti priverstinę vakcinaciją

Kriterijai	Sprendimas	
	Už vakcinaciją	Prieš vakcinaciją
Suskirstymo į regionus priimtumas trečiosioms šalims	Žinomas	Nežinomas
Konkuruojančių kontrolės strategijų ekonominis įvertinimas	Jei numatoma, kad kontrolės strategija be priverstinės vakcinacijos atneštų žymiai didesnius ekonominius nuostolius žemės ūkio ir kituose sektoriuose	Jei numatoma, kad kontrolės strategija su priverstine vakcinacija atneštų žymiai didesnius ekonominius nuostolius žemės ūkio ir kituose sektoriuose

(*) Pagal Gyvūnų sveikatos mokslinio komiteto 1999 m. ataskaitą.

Kriterijai	Sprendimas	
	Už vakcinaciją	Prieš vakcinaciją
Numatoma, kad 24/48 valandų taisyklės negalima veiksmingai įgyvendinti dvi dienas iš eilės ⁽¹⁾	Taip	Ne
Žymus visiško likvidavimo politikos socialinis ir psichologinis poveikis	Taip	Ne
Nedidelio gyvojo inventorius tankumo teritorijoje yra didelių ūkių, kuriuose vyksta intensyvi galvijų produkcija	Taip	Ne

(¹) 24/48 valandų taisyklė:

- a) 10 straipsnyje nurodytų ūkių užkrėstos bandos negali būti likviduotos per 24 valandas po ligos patvirtinimo;
- b) prevencinio galimai užsikrėtusių gyvūnų užmušimo negalima saugiai atlikti per mažiau kaip 48 valandas.

3. Didelio gyvojo inventorius tankumo teritorijų (DGITT) apibrėžimas

- 3.1. Priimdamos sprendimą dėl priemonių, kurių reikia imtis taikant šią direktyvą, o ypač – 52 straipsnio 2 dalyje numatytų priemonių, valstybės narės, be išsamaus epidemiologinio įvertinimo, atsižvelgia į DGITT apibrėžimus, pateikiamus 3.2 poskyryje arba, kai taikytina, Direktyvos 2001/89/EB 2 straipsnio u punkte, ir taiko griežtesnį apibrėžimą.

Apibrėžimas gali būti pakeistas atsižvelgiant į naujus mokslinius duomenis 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3.2 Imlių rūšių gyvūnai

Imlių rūšių gyvūnų atveju DGITT – tai geografinė sritis, esanti 10 km spinduliu aplink ūkį, kuriame yra imlių rūšių gyvūnų, įtariamų užsikrėtus arba užsikrėtusių snukio ir nagų liga, jei imlių rūšių gyvūnų tankumas yra didesnis kaip 1 000 gyvūnų viename kvadratiname kilometre. Toks ūkis turi būti 2 straipsnio s punkte apibrėžtame paregionyje, kur imlių rūšių gyvūnų tankumas yra didesnis kaip 450 gyvūnų viename kvadratiname kilometre, arba mažiau kaip 20 km² atstumu nuo jo.

XI PRIEDAS

A DALIS

Nacionalinės laboratorijos, kurioms leista dirbti su snukio ir nagų ligos virusu

Valstybė narė, kurioje yra laboratorija	Laboratorija	Valstybės narės, kurios naudojami laboratorijos paslaugomis
Belgija	Veterinary and Agrochemical Research Centre CODA-CERVA-VAR, Uccle	Belgija Liuksemburgas
Danija	Danish Veterinary Institute, Department of Virology, Lindholm	Danija Suomija Švedija
Vokietija	Bundesforschungsanstalt der Tiere für Viruskrankheiten, – Anstaltsteil Tübingen – Anstaltsteil Friedrich-Loeffler-Institut, Insel Riems	Vokietija
Graikija	Ινστιτούτο αφθώδους πυρετού, Αγία Παρασκευή Αττικής	Graikija
Ispanija	Laboratorio Central de Veterinaria Algete, Madrid	Ispanija
Prancūzija	Agence française de sécurité sanitaire des aliments (AFSSA) – Laboratoire d'études et de recherches en pathologie bovine et hygiène des viandes, Lyon – Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et zoonoses, Maison-Alfort	Prancūzija
Italija	Instituto zooprofilattico sperimentale della Lombardia e dell'Emilia Romagna, Brescia	Italija
Nyderlandai	CIDC-Lelystad, Central Institute for Animal Disease Control, Lelystad	Nyderlandai
Austrija	Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit Veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling	Austrija
Jungtinė Karalystė	Institute for Animal Health, Pirbright	Jungtinė Karalystė Airija Švedija Suomija

B DALIS

Laboratorijos, kurioms leista dirbti su gyvu snukio ir nagų ligos virusu vakcinai gaminti

Valstybė narė	Gamintojas
Vokietija	Bayer AG, Köln
Prancūzija	Merial, S.A.S., Laboratoire IFFA, Lyon
Nyderlandai	CIDC-Lelystad, Central Institute for Animal Disease Control, Lelystad
Jungtinė Karalystė	Merial, S.A.S., Pirbright Laboratory, Pirbright

XII PRIEDAS

BIOLOGINĖS APSAUGOS STANDARTAI LABORATORIJOMS IR ĮSTAIGOMS, DIRBANČIOMS SU GYVU SNUKIO IR NAGŲ LIGOS VIRUSU

1. Su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančios laboratorijos ir įstaigos turi atitikti arba viršyti būtiniausius reikalavimus, nurodytus snukio ir nagų ligai kontroliuoti 1985 m. balandį 26-oje sesijoje Romoje Europos Komisijos nustatytuose „Būtiniausiuose standartuose laboratorijoms, dirbančioms su snukio ir nagų ligos virusu *in vitro* ir *in vivo*“, su 1993 m. pakeitimais.
 2. Su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančios laboratorijos ir įstaigos turi būti tikrinamos bent du kartus per penkerius metus, vieną iš tokių patikrinimų atliekant be išankstinio perspėjimo.
 3. Inspektorių grupę sudaro bent:
 - vienas Komisijos ekspertas,
 - vienas snukio ir nagų ligos ekspertas,
 - vienas nepriklausomas ekspertas su mikrobiologiškai pavojingomis medžiagomis dirbančių laboratorijų biologinės apsaugos klausimais.
 4. Inspektorių grupė pateikia ataskaitą Komisijai ir valstybėms narėms pagal Sprendimą 98/139/EB.
-

XIII PRIEDAS

SNUKIO IR NAGŲ LIGOS IR KITŲ VEZIKULINIŲ VIRUSINIŲ LIGŲ DIFERENCINIO DIAGNOZAVIMO TYRIMAI IR STANDARTAI

Šiame priede „tyrimas“ – tai laboratorinė diagnostavimo procedūra, o „standartas“ – tai kontrolinės reagentas, kuris tapo tarptautiniu mastu pripažįstamu standartu po keliose skirtingose laboratorijose atliktų sulyginamųjų tyrimų procedūros.

A DALIS

Diagnostavimo tyrimai1. *Rekomenduojama tvarka*

OIE Vadove (toliau – OIE Vadovas) aprašyti diagnostavimo tyrimai, nurodyti kaip tarptautinės prekybos „Nustatytieji tyrimai“, yra Bendrijos etaloniniai tyrimai vezikulinės ligos diagnozei nustatyti.

89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka Komisija gali nuspręsti patvirtinti griežtesnę tyrimų tvarką nei nurodyta OIE Vadove.

2. *Alternatyvi tvarka*

OIE Vadove nurodytus „Alternatyvius tyrimus“ ar kitus į OIE Vadovą neįtrauktus tyrimus naudoti leidžiama tik įrodžius, kad tyrimo rezultatai atitinka ar viršija OIE Vadove ar Bendrijos teisės aktų prieduose nustatytus jautrumo ir specifiškumo parametrus – atsižvelgiant į tai, kurie jų yra griežtesni.

Nacionalinės laboratorijos, gaunančios rezultatus prekybai šalies viduje, Bendrijoje ar tarptautinei prekybai, turi sudaryti ir laikyti reikiamus registrus, kurie įrodytų jų tyrimų tvarkos atitiktį atitinkamiems OIE ar Bendrijos reikalavimams.

3. *Standartai ir kokybės kontrolė*

Nacionalinės laboratorijos dalyvauja Bendrijos kontrolinės laboratorijos organizuojamose periodinėse standartizacijos ir išorinio kokybės užtikrinimo pratybose.

Tokiose pratybose Bendrijos kontrolinė laboratorija gali atsižvelgti į rezultatus, pasiektus nacionalinės laboratorijos, kuri per pagrįstą laikotarpį dalyvavo kokybės užtikrinimo pratybose, organizuotose vienos iš tarptautinių organizacijų, atsakingų už vezikulinės virusinės ligos diagnostavimo išorinį kokybės užtikrinimą, pvz., OIE, Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ir Tarptautinės atominės energijos agentūros.

Nacionalinės laboratorijos turi vykdyti tarptautines kokybės užtikrinimo programas. Tokių programų techninės sąlygos gali būti nustatytos 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka. Kol nepatvirtintos išsamios nuostatos, galioja OIE Nurodymai dėl laboratorijų kokybės įvertinimo (OIE Standartų komisija, 1995 m. rugsėjis).

Kaip kokybės užtikrinimo dalį, nacionalinės laboratorijos turi įrodyti įprastai naudojamų tyrimų atitiktį jautrumo ir specifiškumo reikalavimams, apibrėžtiems OIE Vadove arba šios direktyvos XIV priede – atsižvelgiant į tai, kurie jų yra griežtesni.

4. *Vezikulinės virusinės ligos diagnozavimo tyrimų ir standartų patvirtinimo ir persvarstymo tvarka*

Vezikulinės virusinės ligos diagnozavimo tyrimai ir standartai tvirtinami 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

Komisija gali atsižvelgti į mokslines rekomendacijas, suteikiamas nacionalinių laboratorijų susirinkimuose, kurias gali organizuoti Bendrijos kontrolinė laboratorija.

5. *Atitikties tvarka*

Duomenys iš Bendrijos kontrolinės laboratorijos organizuojamų standartizacijos ir išorinio kokybės užtikrinimo pratybų vertinami metiniuose nacionalinių laboratorijų susirinkimuose ir perduodami Komisijai, kuri persvarsto XI priedo A dalyje nustatytą nacionalinių laboratorijų sąrašą.

Tų laboratorijų, kurių tyrimai neatitinka nustatytų jautrumo ir specifiškumo reikalavimų, Komisija pareikalauja per atitinkamą laikotarpį suderinti savo tvarką taip, kad tų reikalavimų būtų laikomasi. Nesugebėjus parodyti reikiamo profesionalumo lygio per reikiamą laikotarpį, Bendrijoje nebeprispažįstami visų po galutinio termino atliktų tyrimų rezultatai.

6. *Mėginių parinkimas ir vežimas*

Vietose gauti medžiagų mėginiai turi būti nusiunčiami į vieną iš XI priedo A dalyje išvardytų laboratorijų. Tačiau, kai tokių mėginių neturima arba jie netinkami vežti, priimtina pirminė persėjimo (pasažavimo) medžiaga, gauta iš tų pačių užkrėstųjų rūšių gyvūnų, arba nedidelio persėjimų skaičiaus ląstelių kultūros medžiaga.

Turi būti pateikiama gyvūno ar ląstelių kultūros persėjimų medžiagos istorija.

Mėginiai vezikulinio viruso diagnozei nustatyti vežami į 4 °C temperatūroje, jei numatoma vežimo į priimančią laboratoriją trukmė yra mažesnė kaip 24 valandos.

Stemplės-ryklės (zondų paimtus) mėginius rekomenduojama vežti virš sauso ledo ar skysto azoto, ypač tuomet, kai negalima atmesti vėlavimo oro uostuose galimybes.

Reikia imtis ypatingų saugumo priemonių saugiai pakuojant medžiagą snukio ir nagų ligos atvejais vežant tiek šalyje, tiek iš vienos šalies į kitą. Šie nurodymai daugiausia skirti apsaugoti nuo talpyklų sulūžimo ar nuotėkio iš jų ir užteršimo pavojaus, tačiau jie taip pat svarbūs užtikrinant, kad mėginiai atvyktų tinkamos būklės. Priimtinai nedidelio ledo paketai, o ne ledas su vandeniu, kad nebūtų galimybės vandeniui išbėgti iš paketo.

Prieš išsiunčiant mėginius su priimančiąja laboratorija turi būti perduotas išankstinis pranešimas apie siuntimą ir sudarytas susitarimas dėl priėmimo.

Būtina užtikrinti dalyvaujančių valstybių narių importo ir eksporto taisyklių laikymąsi.

B DALIS

Standartai

OIE Vadove nurodytuose protokoluose nustatyta standartinė vezikulinė ligų viruso išskyrimo, antigenų aptikimo ir antikūnų aptikimo tvarka.

1. **Snukio ir nagų liga**

1.1. Antigenų aptikimas

Snukio ir nagų ligos viruso antigenų aptikimo standartai nustatomi 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija.

Standartizuotus, neaktyvuotus visų septynių serotipų antigenus galima gauti iš OIE/FAO Snukio ir nagų ligos pasaulinės kontrolinės laboratorijos (angl. WRL).

Nacionalinės laboratorijos užtikrina, kad jų antigenų aptikimo sistema atitiktų šiuos būtiniausius standartus. Prireikus, jos gauna iš Bendrijos kontrolinės laboratorijos konsultacijas dėl šių antigenų atskiedimų, skirtų naudoti kaip stipriosios ir silpnosios teigiamos kontrolės.

1.2. Virusų išskyrimas

Snukio ir nagų ligos viruso aptikimo standartai nustatomi 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija.

Išskirtų snukio ir nagų ligos virusų galima gauti iš WRL.

Nacionalinės laboratorijos užtikrina, kad audinių kultūrų sistemos, naudojamos snukio ir nagų ligos virusui išskirti, būtų jautrios visiems serotipams ir štamams, kuriuos geba diagnozuoti laboratorija.

1.3. Nukleolinių rūgščių nustatymo metodika

Snukio ir nagų ligos viruso ligos virusinės RNR aptikimo standartai nustatomi 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija.

Komisija gali nustatyti, kad vėlesnei standartizacijai tarp nacionalinių laboratorijų būtų atliekami RNR aptikimo metodikos jautrumo palyginamieji tyrimai.

Komisija gali nustatyti, kad, atsižvelgiant į nukleino rūgšties ilgalaikio sandėliavimo praktinius sunkumus, iš Bendrijos kontrolinės laboratorijos būtų galima gauti standartizuotus kokybės užtikrinimo reagentus ligos viruso ligos virusinei RNR aptikti.

1.4. Antikūnų aptikimas (struktūriniai baltymai)

Snukio ir nagų ligos viruso antikūnų aptikimo standartai nustatomi 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija.

Standartiniai antiserumai *O1-Manisa*, *A22-Iraq* ir *C-Noville* tipų snukio ir nagų ligos virusams yra apibrėžti 1998 m. „FAO XV etapo standartizacijos pratime snukio ir nagų ligos antikūnams aptikti“.

Komisija gali nustatyti, kad standartiniai kontroliniai serumai visiems pagrindiniams snukio ir nagų ligos viruso antigeniniams variantams būtų patvirtinti standartizacijos pratybomis tarp Bendrijos kontrolinės laboratorijos ir nacionalinių laboratorijų. Tokie kontroliniai serumai patvirtinami kaip standartai naudoti Bendrijos nacionalinėms laboratorijoms.

1.5. Antikūnų aptikimas (nestruktūriniai baltymai)

Snukio ir nagų ligos viruso antikūnų aptikimo standartai nustatomi 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, pasikonsultavus su Bendrijos kontroline laboratorija.

Komisija gali nustatyti, kad standartiniai kontroliniai serumai būtų patvirtinti standartizacijos pratybomis tarp Bendrijos kontrolinės laboratorijos ir nacionalinių laboratorijų. Tokie kontroliniai serumai patvirtinami kaip standartai naudoti Bendrijos nacionalinėms laboratorijoms.

2. **Kiaulių vezikulinė liga (KVL)**

Kiaulių vezikulinės ligos diagnozavimas atliekamas pagal Sprendimą 2000/428/EB.

3. **Kitos vezikulinės ligos**

Kai reikia, Komisija gali nustatyti, kad kiaulių vezikulinio stomatito ar vezikulinės egzantemos laboratorinio diagnozavimo standartai būtų nustatyti 89 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

Valstybės narės gali išlaikyti laboratorijų gebėjimą diagnozuoti kitas vezikulines virusines ligas, be snukio ir nagų ligos ir KVL, pvz., kiaulių vezikulinį stomatitą ar vezikulinę egzantemą.

Nacionalinės laboratorijos, pageidaujančios išlaikyti šių virusų diagnozavimo gebą, gali gauti kontrolinių reagentų iš WRL, *Pirbright* ar atitinkamos OIE Kontrolinės laboratorijos.

XIV PRIEDAS

BENDRIJOS ANTIGENŲ IR VAKCINŲ BANKAS

1. Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui tiekiamo koncentruoto inaktyvuoto antigeno tiekimo ir sandėliavimo reikalavimai:
 - a) kiekvienas antigenas sudaro atskirą vienalytę grupę;
 - b) kiekviena grupė padalijama, kad ją galima būtų laikyti dviejose atskirose geografinėse vietose Bendrijos antigenų ir vakcinų banko paskirtose patalpose;
 - c) antigenas atitinka bent Europos Farmakopėjos reikalavimus ir OIE Vadovo atitinkamas nuostatas;
 - d) per visą gamybos procesą laikomasi Geros Gamybos Praktikos principų, įskaitant iš laikomų antigenų atkurtų vakcinų sandėliavimą ir galutinį paruošimą;
 - e) jei c punkte nurodytuose tekstuose nenustatyta kitaip, antigenas išgryninamas pašalinant snukio ir nagų ligos viruso nestruktūrinius baltymus. Išgryninant turi būti užtikrinama, kad dėl iš tokių antigenų atkurtose vakcinose likusio nestruktūrinių baltymų kiekio gyvūnuose, gavusiuose vieną pradinę ir vieną papildomą vakcinos injekcijas, nesusidarytų aptinkamas kiekis antikūnų prieš nestruktūrinius baltymus.
 2. Bendrijos antigenų ir vakcinų bankui tiekiamų iš koncentruoto inaktyvuoto antigeno atkurtų vakcinų paruošimo, pabaigimo, supilstymo, ženklavimo ir tiekimo reikalavimai:
 - a) greitas 81 straipsnyje nurodyto antigeno vakcinos paruošimas;
 - b) saugios, sterilios ir veiksmingos vakcinos, kurios stiprumas pagal Europos farmakopėjos nustatytus tyrimus yra ne mažesnis kaip 6 PD50, tinkamos naudoti atrajojančiųjų ir kiaulių priverstinės vakcinacijos atveju, gamyba;
 - c) pajėgumas paruošti iš turimų koncentruoto neaktyvuoto antigeno atsargų:
 - i) iki vieno milijono vakcinos dozių per keturias dienas po Komisijos nurodymo;
 - ii) papildomai – iki keturių milijono vakcinos dozių per 10 dienų po Komisijos nurodymo;
 - d) spartus vakcinos supilstymas, paženklavimas ir išplatavimas pagal savitus poreikius zonoje, kurioje turi būti atliekama vakcinacija.
-

XV PRIEDAS

NACIONALINIŲ LABORATORIJŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS

68 straipsnyje nurodytų nacionalinių laboratorijų snukio ir nagų ligai ir kitoms vezikulinėms ligoms tirti funkcijos ir pareigos yra tokios:

1. Visos su gyvu snukio ir nagų ligos virusu dirbančios nacionalinės laboratorijos turi dirbti griežtos saugos sąlygomis, nustatytomis 1985 m. balandį 26-oje sesijoje Romoje Europos snukio ir nagų ligos Komisijos nustatytuose „Būtiniausiųose standartuose laboratorijoms, dirbančioms su snukio ir nagų ligos virusu *in vitro* ir *in vivo*“, su pakeitimais, padarytais 30-os sesijos ataskaitos 6 priedo ii punkte (Roma, 1993 m.).
2. Nacionalinės laboratorijos turi teikti nepertraukiamas vezikulinių virusinių ligų diagnozavimo paslaugas ir turi turėti įrangą ir kvalifikaciją skubiam pradiniam diagnozavimui atlikti.
3. Nacionalinės laboratorijos turi turėti inaktyvuotus kontrolinius visų snukio ir nagų ligos viruso serotipų štamus ir imuninius serumus prieš virusus, taip pat ir visus kitus reagentus, būtinus greitam diagnozavimui. Tinkamos ląstelių kultūros turi būti nuolatos paruoštos neigiamai diagnozei patvirtinti.
4. Nacionalinės laboratorijos turi turėti įrangą ir kvalifikaciją didelio masto serologinei priežiūrai.
5. Iš visų įtariamų pirminių protrūkių turi būti paimti reikiami mėginiai ir greitai nuvežti į nacionalinę laboratoriją pagal nustatytą protokolą. Numatant įtarimą dėl snukio ir nagų ligos nacionalinė institucija užtikrina, kad mėgininiams imti ir vežti į nacionalinę laboratoriją reikiama įranga ir medžiagos būtų laikomos paruoštos vietose.
6. Turi būti atliktas visų naujų virusų Bendrijoje antigeninis tipavimas ir geno charakterizavimas. Tai gali atlikti nacionalinė laboratorija, jei turi tam reikiamą infrastruktūrą. Priešingu atveju, nacionalinė laboratorija turi nedelsdama nusiųsti pirminį viruso mėginį Bendrijos kontrolinei laboratorijai patvirtinti ir papildomai charakterizuoti, įskaitant konsultacijas dėl to štamo antigeninio santykio su vakcinos štamais Bendrijos antigenų ir vakcinų bankuose. Ta pati tvarka galioja dėl nacionalinių laboratorijų iš trečiųjų šalių gaunamų virusų, kai viruso charakterizavimas galėtų būti naudingas Bendrijai.
7. Nacionalinės laboratorijos turi teikti duomenis apie ligą Valstybinei veterinarijos tarnybai, kuri reikia šiuos duomenis Bendrijos kontrolinei laboratorijai.
8. Nacionalinės laboratorijos turi bendradarbiauti su Bendrijos kontroline laboratorija užtikrinant, kad Valstybinės veterinarijos tarnybos tyrimų vietoje skyriaus darbuotojai turėtų galimybę mokymų metu nacionalinėse laboratorijose susipažinti su snukio ir nagų ligos klinikiniais atvejais.
9. Nacionalinės laboratorijos bendradarbiauja su Bendrijos kontroline laboratorija ir kitomis nacionalinėmis laboratorijomis kuriant tobulėnę diagnozavimo metodiką ir keičiasi atitinkama medžiaga ir informacija.
10. Nacionalinės laboratorijos dalyvauja Bendrijos kontrolinės laboratorijos organizuojamose išorinio kokybės užtikrinimo ir standartizacijos pratybose.
11. Nacionalinės laboratorijos naudoja tyrimus ir standartus, kurie atitinka XIII priede nustatytus kriterijus. Pareikalavus, nacionalinės laboratorijos teikia Komisijai duomenis, įrodančius, kad taikomi tyrimai atitinka arba viršija reikalavimus.
12. Nacionalinės laboratorijos turi turėti kvalifikaciją nustatyti visus vezikulinių ligų virusus ir encefalomiokardito virusą, kad diagnozavimas nebūtų uždeliamas ir kompetentingos institucijos galėtų nedelsiant taikyti kontrolės priemones.

13. Nacionalinės laboratorijos bendradarbiauja su kitomis laboratorijomis, kurias kompetentinga institucija paskyrė atlikti tyrimus, pvz., serologinius tyrimus, kuriuos atliekant nereikia dirbti su gyvu snukio ir nagų ligos virusu. Tokios laboratorijos neatlieka viruso aptikimo mėginiuose, paimtuose vezikulinės ligos įtarimo atvejais. Tokios laboratorijos gali neatitikti XII priedo 1 skyriuje nurodytų biologinės saugos standartų, tačiau turi turėti nustatytą tvarką, kuri užtikrina veiksmingą apsaugą nuo galimo snukio ir nagų ligos viruso pasklidimo.

Mėginiai, kurių tyrimų rezultatai yra neįtikimi, turi būti nusiunčiami į nacionalinę kontrolinę laboratoriją patvirtinamiesiems tyrimams atlikti.

XVI PRIEDAS

BENDRIJOS KONTROLINĖS LABORATORIJOS SNUKIO IR NAGŲ LIGAI TIRTI FUNKCIJOS IR PAREIGOS

69 straipsnyje nurodytos Bendrijos kontrolinės laboratorijos snukio ir nagų ligai tirti funkcijos ir pareigos yra tokios:

1. *Užtikrinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių nacionalinių laboratorijų ir teikti snukio ir nagų ligos gyvajame inventoriuje diagnozavimo ir kitų vezikulinių virusinių ligų diferencinio diagnozavimo optimalią metodiką, kai reikia, kiekvienai valstybei narei, visų pirma tokiais būdais:*
 - 1.1. iš valstybių narių reguliariai gaunant ir su Europos Sąjunga geografiškai ar komerciškai imlių rūšių gyvūnų ar iš tokių gyvūnų gautų produktų prekybos prasme susietų šalių vietose gautus mėginius ligai stebėti bendru ir regioniniu mastu, įvertinant ir, kai įmanoma, numatant pavojų, kylantį iš atsirandančių viruso atmainų ir konkrečių epidemiologinių padėčių, ir nustatant viruso tapatumą, jei reikia – bendradarbiaujant su OIE paskirta regionine kontroline laboratorija ir WRL;
 - 1.2. nustatant tipą ir pilnai antigeniškai ir genomiškai charakterizuojant virusus iš 1.1 poskyryje nurodytų mėginių ir nedelsiant perduodant tokių tyrimų rezultatus Komisijai, valstybei narei ir susijusiai nacionalinei laboratorijai;
 - 1.3. sudarant ir išlaikant atnaujinamą vezikulinių virusų štamų rinkinį;
 - 1.4. sudarant ir išlaikant atnaujinamą specialių serumų prieš vezikulinių virusų štamus rinkinį;
 - 1.5. konsultuojant Komisiją dėl visų aspektų, susijusių su snukio ir nagų ligos vakcinės štamo pasirinkimu ir naudojimu.
2. *Remti nacionalinių laboratorijų funkcijas, visų pirma tokiais būdais:*
 - 2.1. sandėliuojant ir tiekiant nacionalinėms laboratorijoms reagentus ir medžiagas, naudojamas snukio ir nagų ligai diagnozuoti, pvz., virusą ir (arba) inaktyvuotus antigenus, standartinius serumus, ląstelių linijas ir kitus kontrolinius reagentus;
 - 2.2. išlaikant kompetenciją dėl snukio ir nagų ligos viruso ir kitų susijusių virusų, kad galima būtų greitai atlikti diferencinį diagnozavimą;
 - 2.3. skatinant diagnozavimo suderinimą ir užtikrinant Bendrijoje atliekamų tyrimų profesionalumą organizuojant ir atliekant periodinius sulyginamuosius patikrinimus ir išorinio kokybės užtikrinimo pratybas dėl snukio ir nagų ligos diagnozavimo Bendrijos lygiu ir periodiškai perduodant tokių patikrinimų rezultatus Komisijai, valstybėms narėms ir nacionalinėms laboratorijoms;
 - 2.4. atliekant tyrimų studijas, kurių tikslas – sukurti tobulėnę ligų kontrolės metodiką, bendradarbiaujant su nacionalinėms laboratorijomis ir kaip sutarta Bendrijos kontrolinės laboratorijos metiniame darbo plane.
3. *Teikti informaciją ir vesti papildomus mokymus, visų pirma tokiais būdais:*
 - 3.1. renkant duomenis ir informaciją apie nacionalinių laboratorijų taikomą diagnozavimo ir diferencinio diagnozavimo metodiką ir platinant tokią informaciją Komisijai ir valstybėms narėms;

- 3.2. sudarant ir įgyvendinant reikiamus susitarimus dėl tolimesnio ekspertų mokymo laboratorinio diagnozavimo, siekiant suderinti diagnozavimo metodiką;
 - 3.3. neatsilikant nuo snukio ir nagų ligos epidemiologijos plėtros;
 - 3.4. organizuojant metinius susirinkimus, kuriuose nacionalinių laboratorijų atstovai gali susipažinti su diagnozavimo metodika ir koordinavimo pažanga.
 4. Konsultuojantis su Komisija vykdyti eksperimentus ir bandymus vietose, skirtus snukio ir nagų ligos kontrolei stiprinti.
 5. Metiniame nacionalinių kontrolinių laboratorijų susirinkime persvarstyti XIII priedo turinį, nustatant snukio ir nagų ligos diagnozavimo tyrimus ir standartus Europos Sąjungoje.
 6. Bendradarbiauti su šalių kandidačių nacionalinėmis kontrolinėmis laboratorijomis pagal šį priedą.
 7. Bendrijos kontrolinė laboratorija dirba pagal pripažintus griežtos apsaugos nuo ligų reikalavimus, nustatytus šios direktyvos XII priede nurodytuose 1985 m. balandį 26-oje sesijoje Romoje Europos snukio ir nagų ligos Komisijos nustatytuose „Būtiniausiuose standartuose laboratorijoms, dirbančioms su snukio ir nagų ligos virusu *in vitro* ir *in vivo*“, su pakeitimais, padarytais Europos snukio ir nagų ligos Komisijos 30-os sesijos ataskaitos 6 priedo ii punkte (1993 m.).
 8. Bendrijos kontrolinė laboratorija teikia reikiamą paramą Komisijai dėl apsaugos nuo ligų priemonių, kurių nacionalinės laboratorijos turi imtis atlikdamos snukio ir nagų ligos diagnozavimą.
-

XVII PRIEDAS

NEATIDĒLIOTINŲ PRIEMONIŲ PLANŲ KRITERIJAI IR REIKALAVIMAI

Valstybės narės užtikrina, kad nenumatytų atvejų planai atitiktų bent tokius reikalavimus:

1. Turi būti numatyta būtinos teisinės galios nenumatytų atvejų planams įgyvendinti ir sparčiai ir sėkmingai išnaikinimo kampanijai atlikti.
2. Turi būti numatyta galimybė pasinaudoti nenumatytiems atvejams skirtomis lėšomis, biudžetinėmis priemonėmis ir finansiniais ištekliais, visoms kovos su snukio ir nagų ligos epizootija išlaidoms padengti.
3. Turi būti nustatyta pavaldumo grandinė, garantuojanti spartų ir veiksmingą sprendimų priėmimo procesą kovojant su snukio ir nagų ligos epizootija. Centrinis sprendimų priėmimo vienetas yra atsakingas už bendrą kontrolės strategijos valdymą, o šio vieneto nariu turi būti Vyriausiasis veterinaras.
4. Kiekviena valstybė narė turi būti pasirengusi protrūkio atveju nedelsiant įsteigti veiksmingą nacionalinį ligos kontrolės centrą, kuris koordinuoja visų centrinio sprendimų priėmimo centro priimtų sprendimų įgyvendinimą. Greitam centro įsteigimui garantuoti paskiriamas nuolatos dirbantis koordinatorius.
5. Turi būti parengti išsamūs planai, kad valstybė narė galėtų pasiruošti snukio ir nagų ligos protrūkių atveju nedelsdama įsteigti vietinius ligos kontrolės centrus, kad galėtų vietoje įgyvendinti ligos kontrolės ir aplinkos apsaugos priemones.
6. Valstybės narės užtikrina bendradarbiavimą tarp nacionalinio ligos kontrolės centro, vietinių ligos kontrolės centrų ir kompetentingų aplinkosaugos institucijų, kad su veterinarija ir aplinkosauga susiję veiksmai būtų tinkamai koordinuojami.
7. Sukuriama nuolatos dirbanti ekspertų grupė, kai reikia, bendradarbiaujant su kitomis valstybėmis narėmis, kompetencijai palaikyti ir padėti atitinkamoms institucijoms kokybiškai pasiruošti ligai.
8. Turi būti numatyti reikiami išteklių sparčiai ir veiksmingai kampanijai užtikrinti, įskaitant personalą, įrangą ir laboratorijų infrastruktūrą.
9. Parengiamas atnaujinamas vadovas. Jame išsamiai ir praktiškai aprašoma visa veiksmų tvarka, instrukcijos ir kontrolės priemonės, taikomos kovojant su snukio ir nagų liga.
10. Parengiami išsamūs priverstinės vakcinacijos planai.
11. Personalas nuolatos:
 - 11.1. mokomas, kaip nustatyti klinikinius požymius, atlikti epidemiologinius tyrimus ir kontroliuoti epizootines ligas;
 - 11.2. dalyvauja pavojaus realiuoju laiku pratybose, kurios vykdomos:
 - 11.2.1. du kartus per penkerius metus, pirmą kartą – ne vėliau kaip praėjus 3 metams po plano patvirtinimo;
 - 11.2.2. per penkerius metus po rimtos epizootinės ligos protrūkio veiksmingo sustabdymo ir sunaikinimo;
 - 11.2.3. vienos iš 11.2.1 punkte nurodytų dvejų pratybų pakeičiamos pratybomis realiuoju laiku, reikalingomis pagal nenumatytų atvejų planus dėl rimtų sausumos gyvūnų epideminių ligų;

- 11.2.4. nukrypstant nuo 11.2.1 punkto ir taikant atitinkamas nenumatytų atvejų plano nuostatas, valstybės narės su nedidele imlių rūšių gyvūnų populiacija pasirūpina dalyvavimu ir prisidėjimu prie kaimyninėse šalyse rengiamų pratybų realiuoju laiku ir pavojaus treniruočių, kurios rengiamos kaip numatyta Direktyvos 2001/89/EB VII priedo g punkto ii papunktyje dėl visų snukio ir nagų ligai imlių rūšių gyvūnų.
 - 11.3. Mokomas bendravimo įgūdžių, kad rengtų susipažinimo su liga kampanijas institucijoms, ūkininkams ir veterinarams.
 12. Nenumatytų atvejų planai rengiami atsižvelgiant į išteklius, kurių reikia kontroliuoti dideliame skaičiui protrūkių per trumpą laiką, sukeltų keleto antigeniškai skirtingų serotipų ir štamų, ko gali prireikti ir apgalvoto snukio ir nagų ligos viruso paskleidimo atveju.
 13. Nepažeidžiant veterinarijos reikalavimų, nenumatytų atvejų planai rengiami siekiant užtikrinti, kad snukio ir nagų ligos protrūkio atveju bet koks masinis gyvūnų skerdenų ar atliekų šalinimas būtų atliekamas nekeliant pavojaus žmonių sveikatai ir netaikant procesų ar metodikos, kurie neleidžia išvengti išvengtinės žalos aplinkai, visų pirma:
 - i) keliant mažiausią pavojų dirvožemiui, orui, paviršiniam ir gruntiniam vandeniui, augalams ir gyvūnams;
 - ii) sukelti mažiausius nepatogumus dėl triukšmo ar kvapų;
 - iii) darant mažiausią žalingą poveikį kaimui ar ypatingo domėjimosi vietoms.
 14. Tokiuose planuose turi būti nurodytos atitinkamos vietos ir įmonės, kuriose protrūkio atveju apdorojamos ar šalinamos gyvūnų skerdenos ar atliekos.
 15. Valstybės narės užtikrina, kad ūkininkai, kaimo gyventojai ir visuomenė bendrai būtų informuojami. Su paveiktų zonų gyventojais turi būti palaikomas tiesioginis ir prieinamas ryšys (*inter alia*, pagalbos linijomis), taip pat – informuojama per šalies ir regioninę žiniasklaidą.
-

XVIII PRIEDAS

A DALIS

Priemonės patvirtinus snukio ir nagų ligą laukiniuose gyvūnuose

1. Kai tik gaunamas patvirtinimas dėl snukio ir nagų ligos pirminio atvejo imlių rūšių laukiniuose gyvūnuose, valstybės narės kompetentinga institucija nedelsdama:
 - a) praneša apie pirminį atvejį pagal II priedą;
 - b) epidemiologai. Ekspertų grupė padeda kompetentingai institucijai:
 - i) išstudijuoti epidemiologinę padėtį ir nustatyti infekcijos zoną pagal B dalies 4 skyriaus b punkto nuostatas;
 - ii) nustatyti atitinkamas priemones, taikytinas infekcijos zonoje, be nurodytųjų c ir d punktuose; tokios priemonės gali būti ir medžioklės sustabdymas ir draudimas šerti laukinius gyvūnus;
 - iii) sudaryti likvidavimo planą, pateiktiną Komisijai pagal B dalį;
 - iv) atlikti auditus tikrinant snukio ir nagų ligai likviduoti infekcijos zonoje patvirtintų priemonių veiksmingumą;
 - c) pradeda taikyti oficialią priežiūrą nustatytos infekcijos zonos ūkiams, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, ir visų pirma nurodo, kad:
 - i) visuose ūkiuose būtų atliktas visų rūšių ir visų imlių rūšių gyvūnų kategorijų surašymas; savininkas surašymą nuolat atnaujina. Surašymo informacija pateikiama pareikalavus ir gali būti tikrinama per kiekvieną patikrinimą. Atviruose ūkiuose pirmasis surašymas gali būti atliktas remiantis apytikslu apskaičiavimu;
 - ii) infekcijos zonoje esančiuose ūkiuose laikomi imlių rūšių gyvūnai būtų laikomi savo tvartuose ar kitoje vietoje, atskirti nuo laukinių gyvūnų. Laukiniai gyvūnai neturi turėti sąlyčio su jokiais medžiagomis, prie kurių vėliau galėtų liestis imlių rūšių gyvūnai ūkiuose;
 - iii) nė vienas imlių rūšių gyvūnas nepatektų ir neišvyktų iš ūkio, išskyrus tuomet, kai tai leidžia kompetentinga institucija, atsižvelgdama į epidemiologinę padėtį;
 - iv) ties imlių rūšių gyvūnų laikymo pastatų ir paties ūkio įėjimais ir išėjimais būtų taikomos reikiamos dezinfekavimo priemonės;
 - v) visiems sąlytį su laukiniais gyvūnais turintiems asmenims būtų taikomos reikiamos higienos priemonės, kad būtų sumažintas snukio ir nagų ligos viruso paskleidimo pavojus; gali būti laikinai uždrausta su laukiniais gyvūnais sąlytį turėjusiems asmenims pateikti į ūkius, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai;
 - vi) visi ūkio imlių rūšių gyvūnai, turintys snukio ir nagų ligos simptomų, būtų ištirti dėl snukio ir nagų ligos;
 - vii) jokios jokių nušautų ar rastų kritusių laukinių gyvūnų dalys, tai pat ir jokia medžiaga ar įranga, kuri galėtų būti užteršta snukio ir nagų ligos virusu, nepatektų į ūkius, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai;
 - viii) imlių rūšių gyvūnai, jų sperma, embrionai ar kiaušinėliai nebūtų išvežami iš infekcijos zonos prekybai Bendrijos viduje;

- d) pasirūpina, kad visus nustatytoje tikrinimo zonoje nušautus ar rastus kritusius laukinius gyvūnus patikrintų oficialus veterinaras ir jie būtų ištirti dėl snukio ir nagų ligos, kad būtų oficialiai paneigta ar patvirtinta snukio ir nagų liga pagal I priede pateikiamą protrūkio apibrėžimą. Visų snukio ir nagų liga užsikrėtusių laukinių gyvūnų skerdenos perdirbamos oficialiai prižiūrint. Jei atlikus tyrimą snukio ir nagų liga nenustatoma, valstybės narės taiko Direktyvos 92/45/EEB 11 straipsnio 2 dalyje nustatytas priemones. Žmonėms vartoti neskirtos dalys perdirbamos oficialiai prižiūrint;
- e) užtikrina, kad išskirtas snukio ir nagų ligos virusas būtų laboratoriskai ištirtas viruso genetiniam tipui ir jo antigeninėms savybėms esamų vakcinų atmainų atžvilgiu nustatyti.
2. Jei snukio ir nagų ligos laukiniuose gyvūnuose atvejis įvyko valstybės narės srityje, kuri yra netoli kitos valstybės teritorijos, atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja nustatant ligos kontrolės priemones.
3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies nuostatų, 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka gali būti patvirtinamos specialios priemonės, jei snukio ir nagų ligos laukiniuose gyvūnuose atvejis įvyko valstybės narės srityje, kurioje, dėl didelio imlių rūšių naminių gyvūnų skaičiaus, kai kurių 1 dalies nuostatų taikyti neįmanoma.

B DALIS

Snukio ir nagų ligos laukiniuose gyvūnuose likvidavimo planai

1. Nepažeidžiant A dalyje nustatytų priemonių, valstybės narės per 90 dienų po pirminio snukio ir nagų ligos laukiniuose gyvūnuose atvejo patvirtinimo raštu pateikia Komisijai priemonių, kurių imtasi ligai išnaikinti nustatytoje infekcijos zonoje, ir toje zonoje esantiems ūkiams taikomų priemonių planą.
2. Komisija išnagrinėja planą, kad nustatytų, ar pagal jį galima pasiekti norimą tikslą. Planas, jei reikia, su pakeitimais, tvirtinamas 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka. Vėliau planas gali būti keičiamas ar papildomas atsižvelgiant į padėties plėtrą.

Jei pakeitimai susiję su infekcijos zonos pakeitimu, valstybės narės užtikrina, kad Komisija ir valstybės narės būtų nedelsiant informuojamos apie tokius pakeitimus.

Jei pakeitimai susiję su kitomis plano nuostatomis, valstybės narės pateikia iš dalies pakeistą planą Komisijai išnagrinėti ir galbūt patvirtinti 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

3. Patvirtinus šio straipsnio 1 dalyje nurodytame plane numatytas priemones, jos pakeičia A dalyje nustatytas pradines priemones nuo dienos, kurią nusprendžiama suteikti patvirtinimą.
4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame plane pateikiama informacija apie:
- a) epidemiologinių tyrimų ir patikrinimų, atliktų pagal A dalį, rezultatus ir ligos geografinį paplitimą;
 - b) nustatytą infekcijos zoną atitinkamos valstybės narės teritorijoje.
- Nustatydama infekcijos zoną valstybė narė atsižvelgia į:
- i) atliktų epidemiologinių tyrimų rezultatus ir ligos geografinį paplitimą;
 - ii) laukinių gyvūnų populiaciją zonoje;
 - iii) didelių natūralių arba dirbtinių kliūčių laukinių gyvūnų judėjimui buvimą;
- c) artimo bendradarbiavimo tarp laukinės gamtos biologų, medžiotojų, medžiotojų organizacijų, laukinės gamtos apsaugos tarnybų ir veterinarijos tarnybų (gyvūnų sveikatos ir visuomenės sveikatos) organizavimą;

- d) informacijos kampaniją, kurią reikia vykdyti, kad medžiotojai geriau žinotų, kokių priemonių turi imtis pagal išnaikinimo planą;
- e) specialius veiksmus, kurių imtasi nustatyti laukinių gyvūnų grupių, turinčių ribotą sąveiką su kitomis laukinių gyvūnų grupėmis infekcijos zonoje ir aplink ją, skaičių ir vietą;
- f) apytikslį e punkte nurodytų laukinių gyvūnų grupių skaičių ir jų dydį infekcijos zonoje ir aplink ją;
- g) specialius veiksmus, kurių imtasi nustatyti infekcijos paplitimą laukiniuose gyvūnuose, tiriant medžiotojų nušautus arba rastus kritusius laukinius gyvūnus ir laboratoriniais tyrimais, įskaitant stratifikuotus pagal amžių epidemiologinius tyrimus;
- h) priemones, patvirtintas ligos pasklidimui sumažinti dėl laukinių gyvūnų judėjimo ir (arba) sąveikos tarp laukinių gyvūnų grupių; tokios priemonės gali aprėpti medžioklės draudimą;
- i) priemones, patvirtintas laukinių gyvūnų populiacijai, visų pirma – jauniems laukinių gyvūnų populiacijos imlių rūšių gyvūnams, sumažinti;
- j) reikalavimus, kurių turi laikytis medžiotojai, kad išvengtų bet kokio ligos išplitimo;
- k) rastų kritusių arba nušautų laukinių gyvūnų pašalinimo būdą, kuris turi būti paremtas:
 - i) perdirbimu oficialiai prižiūrint;
 - ii) oficialaus veterinaro patikrinimu ir XIII numatytais laboratoriniais bandymais. Visų nustatytų užsikrėtus snukio ir nagų liga laukinių gyvūnų skerdenos perdirbamos oficialiai prižiūrint. Jei tyrimais nustatoma, kad snukio ir nagų ligos nėra, valstybė narė taiko Direktyvos 92/45/EEB 11 straipsnio 2 dalyje nustatytas priemones. Žmonėms vartoti neskirtos dalys perdirbamos oficialiai prižiūrint;
- l) epidemiologinį tyrimą, kuris atliekamas su kiekvienus imlių rūšių laukiniu nušautu ar rastu kritusiu gyvūnu. Atliekant tokį tyrimą būtina užpildyti klausimyną, kuriame pateikiama informacija apie:
 - i) geografinę sritį, kurioje aptiktas kritęs arba nušautas gyvūnas;
 - ii) datą, kada gyvūnas aptiktas kritęs arba nušautas;
 - iii) asmenį, kuris rado ar nušovė gyvūną;
 - iv) gyvūno amžių ir lytį;
 - v) jei nušautas: simptomus prieš nušaunant;
 - vi) jei rastas kritęs: skerdenos būklę;
 - vii) laboratorijos išvadas;
- m) priežiūros programas ir prevencijos priemones, taikytinas infekcijos zonoje ir, jei reikia, jos apylinkėse esantiems ūkiams, kuriuose laikomi imlių rūšių gyvūnai, įskaitant imlių rūšių gyvūnų vežimą ir judėjimą zonoje, į ją ir iš jos; tokios priemonės turi aprėpti bent imlių rūšių gyvūnų, jų spermos, embrionų ar kiaušinėlių judėjimo iš infekcijos zonos prekybai Bendrijos viduje draudimą;
- n) kitus kriterijus, taikytinus dėl priemonių, kurių imtasi ligai išnaikinti apibrėžtoje zonoje, ir ūkiams toje zonoje taikomų priemonių atšaukimo;
- o) instituciją, atsakingą prižiūrėti ir koordinuoti už plano įgyvendinimą atsakingus departamentus;
- p) sistemą, įsteigtą tam, kad pagal A dalies 1 skyriaus b punktą paskirta ekspertų grupė galėtų reguliariai persvarstyti išnaikinimo plano rezultatus;

- q) ligos stebėsenos priemonės, kurios vykdomos praėjus ne mažiau kaip 12 mėnesių laikotarpiui nuo paskutinio patvirtinto snukio ir nagų ligos atvejo laukiniuose gyvūnuose nustatytoje infekcijos zonoje; tokios stebėsenos priemonės taikomos ne trumpiau kaip 12 mėnesių ir aprėpia bent priemonės, kurios jau vykdomos pagal g, k ir l punktus.
5. Kas 6 mėnesius Komisijai ir valstybėms narėms teikiamos ataskaitos apie epidemiologinę padėtį nustatytoje zonoje ir išnaikinimo plano rezultatus.
6. Išsamesnės taisyklės dėl snukio ir nagų ligos išnaikinimo laukiniuose gyvūnuose planų rengimo gali būti tvirtinamos 89 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.
-

XIX PRIEDAS

PERKĖLIMO Į NACIONALINĘ TEISĘ GALUTINIAI TERMINAI

Direktyva	Perkėlimo į nacionalinę teisę galutinis terminas
85/511/EEB	1987 m. sausio 1 d.
90/423/EEB	1992 m. sausio 1 d.

XX PRIEDAS

KORELIACINĖ LENTELĖ

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
1 straipsnio 1 dalies a punktas	1 straipsnis
1 straipsnio 1 dalies b punktas	–
1 straipsnio 2 dalis	–
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio a punktas
2 straipsnio b–h ir l–y punktai	–
2 straipsnio i punktas	2 straipsnio d punktas
2 straipsnio j punktas	2 straipsnio e punktas
2 straipsnio k punktas	2 straipsnio c punktas
3 straipsnio 1 dalies a punktas	3 straipsnis
3 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	–
3 straipsnio 2 dalis	–
4 straipsnio 1 dalis	–
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
4 straipsnio 3 dalis pirmas sakiny	4 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
4 straipsnio 3 dalies a punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos pirmos įtraukos pirmoji sakinio dalis
4 straipsnio 3 dalies b punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos pirmos įtraukos antroji sakinio dalis
4 straipsnio 3 dalies c punktas	–
4 straipsnio 3 dalies d punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos antra ir trečia įtraukos
4 straipsnio 3 dalies e punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos devinta įtrauka
4 straipsnio 3 dalies f punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos dešimta įtrauka
4 straipsnio 3 dalies g punktas	–
5 straipsnio 1 dalies a punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos penkta įtrauka

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
5 straipsnio 1 dalies b punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ketvirta įtrauka
5 straipsnio 1 dalies c punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos septinta įtrauka
5 straipsnio 1 dalies d punktas	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos aštunta įtrauka
5 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 1 dalies antros pastraipos šešta įtrauka
5 straipsnio 3 dalis	–
6 straipsnio 1 dalis	4 straipsnio 2 dalis
6 straipsnio 2 dalis	–
7 straipsnis	–
8 straipsnis	–
9 straipsnis	4 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 1 dalies a punkto pirmas sakiny	5 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
10 straipsnio 1 dalies a punkto antras sakiny	–
10 straipsnio 1 dalies b punkto pirma pastraipa	5 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 1 dalies b punkto antra pastraipa	5 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 1 dalies c punkto pirmas sakiny	5 straipsnio 2 dalies antra ir ketvirta įtraukos
10 straipsnio 1 dalies c punkto antras ir trečias sakiniai	–
10 straipsnio 1 dalies d punktas	5 straipsnio 2 dalies penkta ir šešta įtraukos
10 straipsnio 2 dalies a punktas	5 straipsnio 2 dalies septinta įtrauka
10 straipsnio 2 dalies b punktas	–
10 straipsnio 2 dalies c punktas	5 straipsnio 2 dalies aštunta įtrauka
11 straipsnio 1 dalis	10 straipsnis
11 straipsnio 2 dalis	–
11 straipsnio 3 dalis	–
11 straipsnio 4 dalis	–

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
12 straipsnio (dėl mėsos)	5 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka
12 straipsnio (dėl kitų medžiagų)	–
13 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 2 dalies devinta įtrauka ir 7 straipsnis
13 straipsnio 2 dalis	–
14 straipsnis	–
15 straipsnis	–
16 straipsnis	–
17 straipsnis	–
18 straipsnio 1 dalis	6 straipsnis
18 straipsnio 2 dalis	Sprendimas 88/397/EEB
18 straipsnio 3 dalis	6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
18 straipsnio 4 dalis	–
19 straipsnio 1–4 dalys	8 straipsnis
19 straipsnio 5 dalis	–
20 straipsnis	6 straipsnio 3 dalis
21 straipsnio 1 dalis	–
21 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 1 dalis
21 straipsnio 3 dalis	–
21 straipsnio 4–6 dalys	–
22 straipsnio 1 dalies a punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto pirma įtrauka
22 straipsnio 1 dalies b punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto antra įtrauka
22 straipsnio 1 dalies c punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto trečios įtraukos pirmoji sakinio dalis
22 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalies a punkto trečios įtraukos antroji sakinio dalis
23 straipsnio a punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto penkta ir šešta įtraukos

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
23 straipsnio b punktas	–
23 straipsnio c punktas	–
23 straipsnio d punktas	–
24 straipsnio 1 dalies a punktas	–
24 straipsnio 1 dalies b–f punktai	–
24 straipsnio 2 dalies a punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto septintos įtraukos paskutinė sakinio dalis
24 straipsnio 2 dalies b punktas	–
24 straipsnio 2 dalies c punktas	9 straipsnio 2 dalies a punkto ketvirta įtrauka
24 straipsnio 2 dalies d punktas	–
25 straipsnis	–
26 straipsnis	–
27 straipsnis	–
28 straipsnis	–
29 straipsnis	–
30 straipsnis	–
31 straipsnis	–
32 straipsnis	–
33 straipsnis	–
34 straipsnis	–
35 straipsnis	–
36 straipsnio 1 dalies a punktas	9 straipsnio 2 dalies b punkto pirmas sakiny
36 straipsnio 1 dalies b punktas	–
36 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 2 dalies b punkto antras sakiny
36 straipsnio 3 dalis	–
37 straipsnio 1 dalis	–

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
37 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 3 dalies a punktas
38 straipsnio 1 dalis	9 straipsnio 3 dalies a punkto antros įtraukos pirma dalis
38 straipsnio 2 dalies a punktas	9 straipsnio 3 dalies a punkto antros įtraukos paskutinė dalis
38 straipsnio 2 dalies b–d punktai	–
38 straipsnio 3 dalis	–
38 straipsnio 4 dalis	–
38 straipsnio 5 dalis	–
39 straipsnis	–
40 straipsnis	–
41 straipsnis	–
42 straipsnis	–
43 straipsnis	–
44 straipsnio 1 dalies a punktas	9 straipsnio 3 dalies b punktas
44 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	–
44 straipsnio 2 dalis	–
45 straipsnis	–
46 straipsnis	–
47 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio pirma įtrauka
47 straipsnio 2 dalis	–
48 straipsnis	12 straipsnio antra ir trečia įtrauka
49 straipsnio a punktas	13 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka
49 straipsnio b punktas	13 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka
49 straipsnio c ir d punktai	–
50 straipsnio 1 dalies a punktas	13 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos pirmas sakiny

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
50 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktai	–
50 straipsnio 2 dalis	–
50 straipsnio 3 dalis	13 straipsnio 3 dalies antra pastraipa
50 straipsnio 4 ir 5 dalys	13 straipsnio 3 dalies trečia pastraipa
50 straipsnio 6 dalis	–
51 straipsnio 1 dalis	13 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos pirma–šešta įtraukos
51 straipsnio 2 dalis	–
52 straipsnis	–
53 straipsnis	–
54 straipsnis	–
55 straipsnis	–
56 straipsnis	–
57 straipsnis	–
58 straipsnis	–
59 straipsnis	–
60 straipsnis	–
61 straipsnis	–
62 straipsnis	–
63 straipsnis	–
64 straipsnis	–
65 straipsnio a, b ir c punktai	13 straipsnio 1 dalies antra įtrauka
65 straipsnio d punktas	13 straipsnio 1 dalies ketvirta įtrauka
66 straipsnis	13 straipsnio 2 dalies pirma ir antra pastraipos
67 straipsnis	13 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
68 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	11 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
68 straipsnio 1 dalies c ir e punktai	11 straipsnio 1 dalies antra ir trečia įtraukos
68 straipsnio 1 dalies d punktas	–
68 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	–
69 straipsnis	Tarybos sprendimas 89/531/EEB
70 straipsnio 1 dalis	–
70 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
71 straipsnis	–
72 straipsnis	Direktyvos 90/423/EEB 5 straipsnis
73 straipsnis	–
74 straipsnis	–
75 straipsnis	–
76 straipsnis	–
77 straipsnis	–
78 straipsnis	–
79 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos antra sakinio dalis
79 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos antra sakinio dalis
79 straipsnio 3 dalis	–
79 straipsnio 4 dalis	–
80 straipsnis	Sprendimas 91/666/EEB
81 straipsnis	–
82 straipsnis	–
83 straipsnis	–
84 straipsnis	Sprendimas 91/665/EEB
85 straipsnis	–

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
86 straipsnis	–
87 straipsnis	–
88 straipsnis	–
89 straipsnis	16 ir 17 straipsniai
90 straipsnis	–
91 straipsnis	–
92 straipsnio 1 dalis	Direktyvos 90/423/EEB 6 straipsnis
92 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	–
92 straipsnio 2 dalies antra ir trečia pastraipos	Direktyvos 90/423/EEB 5 straipsnio 4 dalis
93 straipsnis	19 straipsnis
94 straipsnis	–
95 straipsnis	20 straipsnis
I priedas	–
II priedas	–
III priedas	–
IV priedas	–
V priedas	–
VI priedas	–
VII priedas	–
VIII priedas	–
IX priedo A dalis	–
IX priedo B dalis	–
X priedas	–
XI priedo A dalis	B priedas
XI priedo B dalis	A priedas

Ši direktyva	Direktyva 85/511/EEB
XII priedas	–
XIII priedas	–
XIV priedas	Sprendimas 91/666/EEB
XV priedas	–
XVI priedas	Sprendimas 89/531/EEB
XVII priedas	Sprendimas 91/42/EEB
XVIII priedas	–
XIX priedas	–
XX priedas	–
Finansinė ataskaita	–